

آموزش عمومی و توجیهی کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه

کرمانشاه، بلوار شهید بهشتی، شماره ۵۳۵، کد پستی: ۶۷۱۵۶۶۴۵۵۱
تلفن: ۰۰۹۸-۳۸۲۲۸۱۳۱-۴۱-۵۱ / فاکس: ۰۰۹۸-۳۸۲۲۸۱۶۱
No.535 shahid Beheshti Blvd. Kermanshah 6715664551 Iran
Tel: 0098-83-38228131-41-51 Fax:0098-83-38228161
www.krcim.ir / Email: info@krcimira.ir / <http://t.me/krcima>

گراییک: گلزار گهر ماس

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

۶ پیشگفتار

۹	فصل اول: آشنایی با اتاق کرمانشاه
۱۰	۱-۱ پیشینه اتاق
۱۳	۲-۱ واحدهای اتاق
۱۹	۳-۱ نگاهی به قانون اتاق بازرگانی و ساختار آن
۱۹	۱-۳-۱ وظایف و اختیارات
۲۱	۲-۳-۱ ارکان اتاق
۲۱	۳-۳-۱ هیات نمایندگان
۲۳	۴-۳-۱ هیات رئیسه

فصل دوم: آشنایی با کارت بازرگانی و نحوه استفاده	
۲۵	صحیح از آن
۲۶	۱-۲ کارت بازرگانی چیست
۲۷	۱-۱-۲ فرآیند صدور و تمدید کارت بازرگانی
۲۸	۲-۲ قوانین مرتبط با کارت بازرگانی
۳۲	۳-۲ سازمان های مخاطب
۳۲	۴-۲ انتخاب رشته فعالیت خاص برای واردات کالا در کارت های بازرگانی
۳۳	۵-۲ مدارک مورد نیاز و نحوه محاسبه سه در هزار سهم اتاق بازرگانی
۳۵	۱-۵-۲ موارد معافیت از پرداخت سه در هزار
۳۶	۶-۲ مدارک مورد نیاز و نحوه محاسبه یک در هزار سهم اتاق بازرگانی

آموزش عمومی و
تجیهی کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه

فهرست مطالعه

۱۱۱	۹-۳ چگونگی محاسبه حق بیمه	
۱۰-۳	اقدامات پیمانکاران پس از انعقاد قرارداد و خاتمه	
۱۲۶	عملیات پیمان	
۱۲۷	۱۱-۳ قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایی	
۱۲۹	۱۲-۳ بیمه بیکاری	
فصل چهارم: آشنایی با اخلاق حرفه ای و شایستگی در کسب و کار		
۱۳۳	۱۴-۴ کلیات، مفاهیم پایه:	
۱۳۴	۱۲-۴ اخلاق چیست؟	
۱۳۸	۱۳-۴ اخلاق و قانون	
۱۳۹	۱۴-۴ اخلاق کاربردی چیست؟	
۱۴۳	۱۴-۵ اخلاق حرفه ای چیست؟	
۱۴۵	۱۴-۶ تعریف شایستگی	
۱۴۶	۱۴-۷ مفهوم سازمانی اخلاق کسب و کار	
۱۴۷	۱۴-۸ مسائل خاص اخلاقی در حوزه کسب و کار	
۱۵۳	نتیجه گیری	

فهرست مطالعه

۳۷	۱-۶-۲ موارد معافیت از پرداخت یک در هزار	
۳۷	۷-۲ کارت‌های بازرگانی پنج ساله	
۳۷	۸-۲ کارت عضویت چیست؟	
۳۸	۱-۸-۲ فرآیند صدور و تمدید کارت عضویت	
۳۹	۲-۸-۲ قوانین مرتبط با کارت عضویت	
۳۹	۹-۲ مواد قانونی منع واگذاری کارت بازرگانی به دیگران و تبعات آن	
۴۱	۱۰-۲ توافقات به عمل آمده پیرامون اصلاح فرآیند صدور و تمدید کارت بازرگانی	
۴۱	۱۱-۲ دستورالعمل احراز صلاحیت حرفه ای متقاضیان صدور کارت بازرگانی	
فصل سوم: قوانین مالیاتی و قوانین بیمه تامین اجتماعی		
۴۵	۳-۱ مواردی از قانون مالیات مستقیم	
۴۶	۲-۳ قانون مالیات بر ارزش افزوده	
۴۷	۳-۳ قوانین و مقررات بیمه تامین اجتماعی	
۷۶	۴-۳ حقوق قانونی کارفرمایان	
۹۴	۵-۳ ارتباط اداری بین کارفرمایان و صندوق تامین اجتماعی	
۹۶	۶-۳ مقررات درباره نقل و انتقال عین یا منافع موسسات و کارگاه‌ها	
۱۰۱	۷-۳ گواهی جهت مراجع ذیصلاح	
۱۰۲	۸-۳ حق بیمه و مبانی محاسبه آن	

باید قبول کرد که یادگیری، کار و زندگی از هم منفک و جدا نیستند. در همین راستا نیز هر سازمان برای نیل به اهداف خود به کارکنانی فعال و قابل انعطاف با شرایط مختلف نیاز دارد. از این رو مجموعه‌ای به وسعت اتاق بازرگانی نیز جدا از این زمینه نخواهد بود و برای اجرای سیستم‌های پویای آموزش و بهسازی نیروی انسانی فعال در زمینه اقتصاد، تجارت، مدیریت و... دست به تولید و نشر کتب آموزشی در راستای ماموریت و اهداف خود نموده است. چرا که آموزش، اقدامی در جهت بهسازی است و نتیجه آن بالا بردن سطح شایستگی اعضا به ویژه افراد جوان و تازه‌کار خواهد شد.

امروزه نیروی انسانی مهم‌ترین عامل مولد است و اتاق کرمانشاه بر آن است تا به طور مشخص بر ارتقای توانایی اعضای خود روز به روز بیافزاید تا ایشان بتوانند مسئولیت‌ها و رسالت خود را به درستی انجام دهند.

این مجموعه با هدف افزایش دانستنی‌ها و آگاهی‌های تجار و فعالان اقتصادی تهیه شده و امید است که صاحبان کسب و کار بتوانند با بهره‌برداری از محتوای این کتاب به اهداف عالی خود دست یابند.

پیشگفتار

کیوان کاشفی - رئیس اتاق

"أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ" (سوره العلق - آیه ۱) این اولین آیه ایست که بر پیامبر عظیم الشان اسلام نازل شد و منشاً بزرگترین تحولات بشری در تاریخ گشت. دین اسلام با خواندن آغاز می‌کند و این دستور صریح پروردگار است که بر محمد (ص) نازل و بر جهانیان ابلاغ گشت. مهمترین تفسیرها و برداشت‌ها از این آیه شریفه این است که اسلام در ابتدا و در اولین آیه که بر پیامبرش وحی شده بر خواندن تاکید می‌کند. خواندن نیاز به موتور محركه جستجو دارد و این جستجو باید در طلب دانش باشد و این دستور صریح دین اسلام است که در جستجوی دانش باشید و نفس زکی در کنار اندوختن دانش می‌تواند رستگاری انسان را تضمین کند. تاریخ هیچ تمدنی خالی از کتاب و کتابت نبوده است، همه فرهنگ‌ها با کتاب آغاز می‌شوند و با کتاب رشد می‌کنند.

فصل اول

آشنایی با اتاق کرمانشاه

پیشینه ای ۹۵ ساله جای پای خود را در تاریخ این دیار به یادگار باقی گذاشته است. و اما آنچه قابل تعمق است، این که در تاریخ معاصر ایران که مبدأ آن می‌تواند سال پایتخت قرار داده شدن تهران به سال ۱۲۱۰ هجری قمری و در زمان آقا محمد خان قاجار تلقی گردد و بعد از یک دوره رکود تجارت نسبتاً طولانی که در مبادله تجارت کالای شرق، شرق دور و کشور ایران با شرق میانه به جهت عدم وجود امنیت در طرق و شوارع و شهرهای محل عبور کاروانهای تجاری و بازارگانی ایجاد گردیده بود. غرب کشور که به جهت قرب هم‌جواری با گستره‌ی امپراتوری عظیم عثمانی در موقع بحرانی و ضعف دچار آسیب پذیری بیشتری می‌گردید و از حیز انتفاع خارج شده بود در زمان سلطنت فتحعلی شاه قاجار و انتساب شاهزاده محمدعلی میرزا دولت‌شاه به حکومت کرمانشاهان و ممالک ثلث و سرحددار عراقین به واسطه‌ی شایستگی و لیاقت دولت‌شاه، توانست بار دیگر در صحنه‌های تجارت جهانی، باب مناسبات تجاری و اقتصادی نوینی را بازگشایی کرده و کرمانشاه را به مرکز مبادله کالا و انبار تجارت عراق و بمبهی و روسیه تبدیل کند به نحوی که وجود خاندانهایی از مردمان عرب مهاجر از بغداد با عنوان خاندان وکیل الدوله و خاندان سادات تجار بغدادی از زمان دولت‌شاه باب تجارت گستردۀ ای را افتتاح و بنا به آنچه در کتاب زندگان عرصه عشق آمده است مضاف بر وجود امنیت در منطقه غرب کشور جهت سرمایه گذاری تجار و بازارگانان، آب و هوای معتدل، سرسیزی و خرمی و نعمت فراوان، مردم با صفا و میهمان پذیر و غریب نواز و گشاده روی کرمانشاه مزید بر علل گردیده تا تجار عرب و

فصل اول

آشنایی با اتاق کرمانشاه

۱ - ۱ پیشینه اتاق

اتاق بازارگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان کرمانشاه که تا حالی دهه یکهزار و سیصد و بیست (۱۳۲۰خ) خورشیدی بنا به مندرجات صورتجلسه‌های هفتگی اتاق کرمانشاه و مدارک موجود با عنوان اتاق تجارت شناخته می‌شده است اولین جلسه رسمی خود را بنا به دعوت حکومت وقت کرمانشاهان و با حضور نماینده اداره کل تجارت کشور در روز یکشنبه ۱۶ آبان ۱۳۱۰خ تشکیل داده است. و اما پیش از آن نیز موجودیت داشته و تاریخ تشکیل آن به سال ۱۳۰۵ معطوف است در حالیکه باز هم معمرین گواهی داده اند اتاق تجارت نه با این عنوان بلکه با عنوان خاص هیئت تجار کرمانشاه و با حضور و شرکت بزرگان کرمانشاهی در صحنه اقتصادی منطقه و کشور فعال بوده و پل ارتباطی خاصی ما بین کشورها می‌همسایه ایران به عراق با مرکز کشور بوده است.

آنچه محرز است اتاق بازارگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه با

۱ - ۲ واحدهای اتاق

* واحد تضمین کیفیت

واحد تضمین کیفیت از سال ۱۳۸۹ با هدف افزایش سطح کیفی ارائه خدمات به اعضا راه اندازی گردید. این واحد با بررسی کلیه خدمات از جمله آموزش، صدور کارت بازرگانی و... سعی در به روز رسانی روش های انجام امور اداری مطابق با استانداردهای ISO ۹۰۰۱-۲۰۱۵ و ISO ۲۰۰۴ دارد. فرم های نظر سنجی مشتریان به صورت روتین در کلیه واحدها به خصوص پذیرش، صدور کارت بازرگانی، آموزش و... به مراجعین ارائه و در دوره های چهار ماهه پایش می گردد.

* مدیریت عضویت، کارت بازرگانی، گواهی مبدأ این بخش در سازمان اتاق، کلیه فرآیندهای مربوط به حوزه عضویت در اتاق بازرگانی و دریافت کارت بازرگانی را مدیریت و به مرحله اجرا می رساند.

* صدور گواهی مبدأ و فرم A

تصور گواهی مبدأ کالا، فرم A و تایید امضاء اسناد تجاری از فعالیتهای این واحد می باشد.

* شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان

در بند «د» ماده ۹۱ قانون نحوه اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی آمده است:
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون

کرمانشاه مزید بر علل گردیده تا تجار عرب و بغدادی به رغبت تمام کشتی سرمایه و تجارت خود را به ساحل آرام و محیط عدل و انصاف کرمانشاهیان بکشانند، از این روی سید اسماعیل تاجر عرب بغدادی بنا به امتیازاتی که در کرمانشاه و در عصر و زمان مورد بحث وجود داشته است به اتفاق چهار تن از پسران خود به کرمانشاه ورود کرده بساط بازرگانی گستردۀ ای را در دیار بیستون گسترانید، تا جایی که به زودی دایره تجارت این خاندان از بغداد که در آن زمان از مراکز مهم تجاری اروپا و مشرق بود تا همدان که انبار مهم کالاهای روسیه محسوب می گردید گستردۀ شد و تمام افراد و کسان آن خاندان به امر تجارت اشتغال ورزیده و به تدریج صاحب املاک و اموال فراوان و ثروت به سزا شدند، بزرگان این خاندان هریک در رشته‌ی تجارت سرشناس و با تجارتخانه‌های عمدۀ داخل و خارج ارتباط داشته و دارای اعتبارات کلان بوده اند و همچنین پیوندهای سببی خاندان‌های مهاجر چون وکیل الدوله‌های عرب بغدادی با خاندانهای علم و تقوی، آل آقا و وجود بارز مرحوم حاج محمد حسن کمپانی وکیل الدوله دوم، حلقه ارتباطی تنگاتنگ گستردۀ ای را در تجارت غرب موجب شد و از این روی حاج سید مهدی عرب و پدرش آقا سید هادی و آقا سید محمد علی در سرای گمرک کرمانشاه تجارت عمدۀ کالای بمبئی و بغداد را راه اندازی کرده و دامنه‌ی نفوذ بازرگانی برادران تا همدان نیز کشیده شد.

خارجی در استان، مشغول به فعالیت می باشد. از وظایف مرکز داوری که یک اسلوب جایگزین رسیدگی قضایی در دادگاه ها به حساب می آید، حل و فصل دعاوی و اختلافات تجاری داخلی و خارجی استان است.

* امور بین الملل

کسب اطلاعات تجاری کشورهای مختلف جهان و گسترش روابط تجاری و صنعتی با شهر های مختلف کشورها و همچنین هماهنگی جهت اعزام و پذیرش هیئت های تجاری و بازرگانی و انتشار پژوهش نامه و تحقیق از جمله فعالیت های این بخش می باشد.

* مرکز آموزش و مطالعات و پژوهش های اقتصادی با توجه به ضرورت و اهمیت موضوع آموزش در اتاق کرمانشاه، این بخش در سازمان اتاق از اهمیت ویژه ای برخوردار است. ارائه خدمات آموزشی به اعضای اتاق در قالب های مختلف کارگاه های آموزشی، سمینارها، همایش ها و دوره های کوتاه مدت با بهره مندی از ظرفیت داخلی و بین الملل در دستور کار مرکز آموزش اتاق کرمانشاه قرار دارد.

* روابط عمومی

روابط عمومی اتاق کرمانشاه واحد ارتباطی اتاق با مخاطبان در سطوح مختلف است و اخبار و اطلاعیه های اتاق را منعکس می نماید. اعضای اتاق کرمانشاه میتوانند از خدمات مختلف انتشاراتی، کanal های ارتباطی، مجلات، محصولات مالتی مدیا

موظفند در ایگای نقش قانونی خود به عنوان مشاور سه قوه، ساز و کارهای لازم برای ساماندهی و هماهنگی تشکل های اقتصادی و کسب نظرات فعالان اقتصادی را فراهم نموده و با کمک به ایجاد فضای تعامل سازنده بخش خصوصی با ارکان حکومت، در مسائل اقتصادی پیشنهادهای کارشناسی لازم را ارائه نمایند.

در این راستا اتاق ها موظفند با تأسیس واحد پایش و پیگیری اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، گزارش های منظم لازم را به شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی تقدیم نمایند و همچنین پیش نویس قانون ایجاد فضای مساعد کارآفرینی و رفع موانع کسب و کار را تهیی و ارائه نمایند.

بر همین اساس لایحه قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار طی ۳۲ جلسه کارگروه کارشناسی توسط اتاق تهیی و در تاریخ ۱۶/۱۱/۱۳۹۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. در اجرای ماده ۱۳ قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار، شورای گفتگوی استان کرمانشاه نیز بعنوان دبیر شورای گفت و گو و متشكل از نمایندگان بخش خصوصی، دبیرخانه شورای گفت و گوی استان در محل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه مستقر است. در نشست های شورای گفتگو مسائل و مشکلات فعالان بخش خصوصی مطرح و راهکارهای آن به صورت مصوبات ملی و استانی قابل اجراست.

* مرکز داوری اتاق کرمانشاه

این واحد به منظور حل و فصل اختلافات بازرگانی داخلی و

چه بیشتر در عرصه های اقتصادی، در این اتاق مورد توجه قرارداده شده که در راستای نیل به سیاستهای بلند مدت توسعه اقتصاد استان، کمیسیون های تخصصی ذیل در اتاق بازرگانی کرمانشاه مشغول به فعالیت می باشند.

- کمیسیون بازرگانی، حمل و نقل و ترانزیت
- کمیسیون سرمایه گذاری
- کمیسیون گردشگری، اقتصاد ورزش و اقتصاد هنر
- کمیسیون کشاورزی
- کمیسیون صنعت و معدن

همچنین به منظور ساماندهی صادرات انواع خدمات و محصولات به بازارهای خارجی و همچنین استفاده و انتقال تجربیات علمی و عملی دست اندکاران و به هنگام نمودن آن برای نیل به اهداف قانونی توسعه اقتصادی و دفاع از منافع مشروع اعضاء، تشکل های ذیل در این اتاق فعالیت مینمایند.

- شورای ملی نخود ایران
- خانه معدن کرمانشاه
- اتحادیه تولید کنندگان دام زنده استان کرمانشاه
- انجمن خدمات فنی و مهندسی
- انجمن تجارت الکترونیک
- انجمن ارگانیک استان کرمانشاه

و چند رسانه ای، فیلم ها و موشن گرافیک های آموزشی و ... که در روابط عمومی اتاق کرمانشاه تهیه می گردد، بهره مند گردند.

* نشریه اتاق کرمانشاه

یکی از نشریات معتبر اقتصادی استان است که در اتاق تهیه و تولید میگردد. در این نشریه در حوزه های مختلف اقتصادی و تجاری، دیدگاه های صاحبنظران و چهره های شاخص علمی و اقتصادی استان و کشور انعکاس داده و موضوعات داغ روز در حوزه های مختلف بازرگانی، صنعتی، کشاورزی و معادن مورد بحث و بررسی قرار می دهد و در نهایت برای صاحبان کارت بازرگانی ارسال میگردد.

* وب سایت بین المللی اتاق کرمانشاه

وب سایت بین المللی اتاق کرمانشاه به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی پل ارتباطی بین پارلمان بخش خصوصی و بنگاه های اقتصادی در زمینه فرصت های تجاری است که شامل بخش های اخبار اقتصادی، اطلاعیه ها، آخرین مناقصات، راهنمای تجارت با کشورها، فرصتهای سرمایه گذاری استان کرمانشاه، تقویم نمایشگاهی، همایش ها و سمینارها، هیئت های تجاری، بین الملل، آموزش، معرفی استان، قوانین و مقررات و ... میباشد.

* امور کمیسیون ها و تشکل ها

همواره اهمیت کمیسیون های تخصصی جهت نقش آفرینی هر

۱ - ۳ نگاهی به قانون اتاق بازرگانی و ساختار اتاق

قانون اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی جمهوری اسلامی ایران مصوب پانزدهم اسفندماه ۱۳۶۹ با اصلاحات پانزدهم آذرماه ۱۳۷۳:

ماده ۱ - به منظور کمک به فراهم آوردن موجبات رشد و توسعه اقتصاد کشور؛ تبادل افکار و بیان آراء و عقاید مدیران صنعتی،معدنی، کشاورزی و بازرگانی؛ بموجب وظایف و اختیارات این قانون اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی جمهوری اسلامی ایران تاسیس می شود.

ماده ۲ - اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی جمهوری اسلامی ایران مؤسسه ای غیر انتفاعی است که دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی می باشد.

۱ - ۳ - ۱ وظایف و اختیارات

ماده ۵ - وظایف و اختیارات اتاق ایران عبارت است از:

الف- ایجاد هماهنگی و همکاری بین بازرگانان و صاحبان صنایع و معادن و کشاورزی در اجرای قوانین مربوطه و مقررات جاری مملکتی.

ب- ارائه نظر مشورتی در مورد مسائل اقتصادی کشور اعم از بازرگانی، صنعتی و معدنی و مانند آن به قوای سه گانه.

ج- همکاری با دستگاه های اجرایی و سایر مراجع ذیربسط به منظور اجرای قوانین و مقررات مربوط به اتاق.

د- ارتباط با اتاق سایر کشورها و تشکیل اتاق های مشترک و کمیته های مشترک با انها بر اساس سیاست های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران.

* حوزه مشاورین اتاق کرمانشاه

اتاق کرمانشاه با توجه به رسالت اتاقهای بازرگانی به عنوان مشاور عالی سه قوه، همواره تاکید بسیار بر ارائه خدمات مشاوره ای برای اعضای خود داشته است. همه روزه مشاوران حوزه های گوناگون اقتصادی و مرتبط با نیازهای اعضاء و فعالان اقتصادی استان در اتاق مستقر و پاسخگو هستند و به سوالات اعضاء پاسخ و در حل مشکلات ایشان تلاش می نمایند. امروز این اتاق افتخار دارد در زمینه های امور مالیاتی، بیمه و تامین اجتماعی، امور حقوقی، امور اقتصادی، امور پژوهشی، امور ثبت شرکت ها و ثبت برنده و طرح تجاری، امور فرهنگی و امور بین الملل دارای مشاورانی خبره، امین و کارآشنا باشد.

۱ - ۳ - ۲ - ارکان اتاق ایران

ماده ۶ - ارکان اتاق ایران عبارت است از:

الف-شورای عالی نظارت

ب-هیأت نمایندگان

ج-هیأت ریسیه

ماده ۷ - ارکان اتاق شهرستان های عبارت است از:

الف-هیأت نمایندگان

ب-هیأت ریسیه

۱ - ۳ - ۳ - هیأت نمایندگان

ماده ۱۱ - هیأت نمایندگان اتاق ایران:

هیأت نمایندگان اتاق ایران از منتخبین اتاق های سراسر کشور و نمایندگان اتحادیه های و سندیکاهای وابسته به اتاق تشکیل می شود.

تبصره ۱ - در اولین جلسه، هیأت نمایندگان اتاق مربوطه برای مدت چهار سال انتخاب و به اتاق ایران معرفی می شوند.

تبصره ۲ - هر اتاقی که کمتر از ۱۵۰ عضو داشته باشد یک نفر نماینده و اتاقی که بیش از ۱۵۰ عضو داشته باشد برای هر ۱۰۰ عضو یک نفر نماینده خواهد داشت.

تبصره ۳ - از هر اتحادیه و سندیکای وابسته به اتاق ایران یک نفر انتخاب و معرفی می شود.

تبصره ۴ - عضویت در هیأت نمایندگان اتاق ایران افتخاری است.

ماده ۱۲ - تعداد هیأت نمایندگان اتاق تهران ۶۰ نفر می باشد که

به ترتیب ذیل برای مدت چهار سال انتخاب می شوند:

الف - پانزده نفر به انتخاب و انتصاب وزیر صنعت، معدن و تجارت

به ترتیب شش نفر از بخش صنعت، شش نفر از بخش بازرگانی و

سه نفر از بخش معدن.

۵- تشکیل نمایشگاه های تخصصی و بازرگانی داخلی و خارجی با کسب مجوز از وزارت بازرگانی و شرکت در سمینارها و کنفرانس های مربوط به فعالیت بازرگانی، صنعتی، معدنی و کشاورزی اتاق در چارچوب سیاست های نظام ج.ا.ایران.

و- کوشش در راه شناسایی بازار کالاهای صادراتی ایران در خارج از کشور و تشویق و کمک به موسسات مربوطه جهت شرکت در نمایشگاه های بازرگانی داخلی و خارجی.

ز- تشویق و ترغیب سرمایه گذاری داخلی در امور تولیدی بالاخص تولید کالاهای صادراتی که دارای مزیت نسبی باشند.

ج- تلاش در جهت بررسی و حکمیت در مورد مسائل بازرگانی داخلی و خارجی اعضا و سایر متقاضیان از طریق تشکیل مرکز داوری اتاق ایران طبق اساسنامه ای که توسط دستگاه قضایی تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ط- ایجاد و اداره مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی بمنظور انجام وظایف و فعالیت های اتاق.

ی- صدور کارت عضویت طبق آیین نامه اتاق ایران جهت تکمیل مدارک صدور کارت بازرگانی.

ک- تشکیل اتحادیه های صادراتی و وارداتی و سندیکاهای تولیدی در زمینه فعالیت های بازرگانی، صنعتی، معدنی و خدماتی طبق مقررات مربوط.

ل- دایر کردن دوره های کاربردی در رشته های مختلف بازرگانی، صنعتی، معدنی و خدماتی متناسب با احتیاجات کشور.

م- تهیه، صدور، تفريغ و تأیید اسنادی که طبق مقررات بين المللی به عهده اتاق ایران می باشد با هماهنگی وزارت بازرگانی.

انتخاب اعضای آنها از بین خود.

ه - تهییه و پیشنهاد آیین نامه های اجرایی این قانون به شورای عالی نظارت جهت اتخاذ تصمیم حداکثر بمدت دو ماه پس از تشکیل اتاق ایران؛ و نیز پیشنهاد اصلاحات بعدی آیین نامه با رعایت تبصره ۲ ماده ۱۵.

۱ - ۳ - ۴ هیأت ریسیه

ماده ۱۷ - اعضاء هیأت ریسیه اتاق ایران هفت نفر بوده و این عدد برای هر کدام از شهرستانها پنج نفر می باشد که در اولین جلسه هیأت نمایندگان برای مدت چهار سال انتخاب می شوند.

ماده ۱۸ - به منظور اداره امور اجرایی اتاق بر اساس قوانین و مقررات و آیین نامه های مربوطه، رئیس اتاق یک نفر را بعنوان دبیر کل به هیأت ریسیه پیشنهاد می نماید، که پس از تصویب هیأت ریسیه زیر نظر رئیس انجام وظیفه نماید.

تبصره: تعویض دبیر کل به پیشنهاد رئیس و تصویب هیأت ریسیه خواهد بود.

ماده ۱۹ - وظایف و اختیارات هیأت ریسیه اتاق ایران عبارت است از:

الف - اجرای مصوبات شورای عالی نظارت و هیأت نمایندگان.

ب - بررسی و تأیید پیشنهادات و گزارشات کمیسیون های اتاق و گزارش آن به هیأت نمایندگان و شورای عالی نظارت حسب مورد.

ج - انتخاب نمایندگان اتاق برای شرکت در مجتمع رسمی داخلی یا بین المللی و تعیین حدود کار و فعالیت های آنها و هزینه های مربوطه.

ب - پنج نفر به انتخاب و انتصاب وزیر جهاد کشاورزی.

ج - چهل نفر از بین اعضای اتاق تهران با ترکیب شانزده نفر از بخش بازرگانی، چهارده نفر از بخش صنعت، چهار نفر از بخش معدن و شش نفر از بخش کشاورزی.

ماده ۱۳ - تعداد هیأت نمایندگان اتاق سایر شهرستان ها پانزده نفر می باشد که ترتیب پنج نفر از بخش بازرگانی، پنج نفر از بخش صنعت، دو نفر از بخش معدن و سه نفر از بخش کشاورزی اتاق مربوطه برای مدت ۴ سال انتخاب می شوند.

تبصره - در صورت عدم وجود داوطلب پذیرفته شده در هر بخش، از داوطلبان موجود در بخش های دیگر انتخاب می شوند.

ماده ۱۴ - عضویت در هر اتاق منوط به داشتن کارت عضویت معتبر از اتاق مربوطه خواهد بود.

ماده ۱۵ - انتخابات هر یک از اتاق ها در یک روز انجام می شود و انتخابات سراسر کشور ظرف مدت یک ماه پایان می پذیرد.

تبصره ۹ - اتاق ایران مکلف است دو ماه قبل از پایان هر دوره انتخابات هیأت نمایندگان دوره بعد را برگزار کند.

ماده ۱۶ - وظایف و اختیارات هیأت نمایندگان اتاق ایران عبارت است از:

الف - انتخاب اعضای هیأت ریسیه.

ب - بررسی و تصویب بودجه اتاق و تفریغ بودجه.

ج - بررسی و اظهار نظر نسبت به گزارشات و پیشنهادات کمیسیون ها و سایر واحد های اتاق و اتخاذ تصمیم نسبت به آنها در محدوده اختیارات محله.

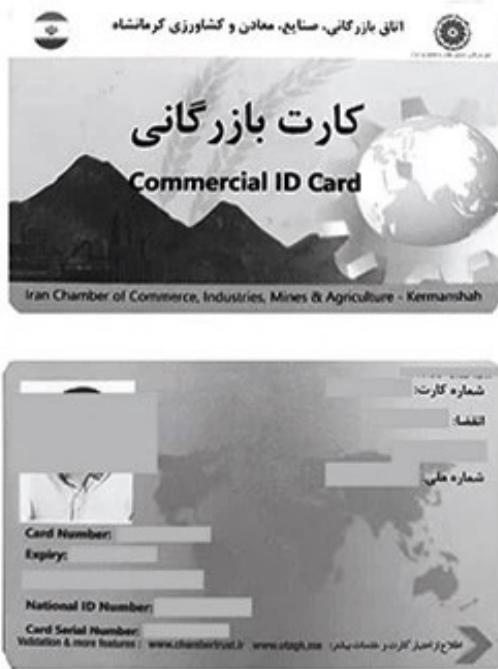
د - تشکیل کمیسیون های مشورتی به تعداد مورد نیاز و نیز

د - بررسی و تایید بودجه و تفربیغ بودجه سالیانه که از طرف
دبیر کل تهیه می گردد و پیشنهاد آن به هیأت نمایندگان
جهت تصویب.

فصل دوم

آشنایی با کارت بازرگانی و نحوه استفاده صحیح از آن

۱ - ۱ - ۱ - فرآیند صدور و تمدید کارت بازرگانی
بمنظور آگاهی از شرایط و ضوابط صدور و تمدید کارت بازرگانی و نیز شروع فرآیند ثبت نام لازم است به بخش عضویت و کارت بازرگانی سایت اتاق بازرگانی کرمانشاه به آدرس www.krccima.ir مراجعه و نسبت به ثبت نام اقدام کرده مراحل صدور کارت را تا تایید نهائی پیش ببرید.
سپس کارشناسان اتاق بازرگانی از طریق پیام کوتاه و پست الکترونیکی به شما اطلاع رسانی می کنند.

فصل دوم آشنایی با کارت بازرگانی و نحوه استفاده صحیح از آن

۱ - ۱ - کارت بازرگانی چیست؟

کارت بازرگانی مجازی است که به دارنده آن اعم از شخص حقیقی و یا حقوقی اجازه می دهد که به امر واردات و صادرات کالا بصورت تجاری اقدام کند این مجوز از سوی اتاق های بازرگانی و تعاون صادر و به تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت می رسد.

تذکر ۱ - اشخاصی که دارای کارت بازرگانی هستند عضویت اتاق بازرگانی را نیز دارند و می توانند از مزایای عضویت در اتاق و خدمات آن استفاده کنند.

تذکر ۲ - کلیه اشخاص و شرکت هایی که پروانه بهره برداری، کارت شناسایی کارگاه و یا گواهی فعالیت صنعتی معتبر از یکی از وزارت خانه های تولیدی داشته باشند می توانند برای صدور و یا تمدید کارت بازرگانی با اعتبار بیش از یکسال تا پنج سال درخواست بدهند.

مکلف است گواهی سازمان را مبنی بر نداشتن بدھی معوق بابت حق بیمه و متفرعات آن از انتقال دهنده مطالبه نماید.

دفاتر اسناد رسمی مکلفند در موقع تنظیم سند از سازمان راجع به بدھی واگذار کننده استعلام نمایند در صورتی که سازمان ظرف ۱۵ روز از تاریخ ورود برگ استعلام به دفتر سازمان پاسخی به دفترخانه ندهد دفترخانه معامله را بدون مفاصاحساب ثبت خواهد کرد.

در صورتی که بنا به اعلام سازمان واگذار کننده بدھی داشته باشد می تواند با پرداخت بدھی معامله را انجام دهد بدون این که پرداخت بدھی حق واگذار کننده را نسبت به اعتراض به تشخیص سازمان و رسیدگی به میزان حق بیمه ساقط کند.

در صورت انجام معامله بدون ارائه گواهی مذکور انتقال دهنده و انتقال گیرنده برای پرداخت مطالبات سازمان دارای مسئولیت تضامنی خواهند بود.

وزارتخانه ها و موسسات و شرکت های دولتی همچنین شهرداری ها و اتاق های اصناف و سایر مراجع ذیربسط مکلفند در موقع تقاضای تجدید پروانه کسب یا هر نوع فعالیت دیگر مفاصاحساب پرداخت حق بیمه را از متقارضی مطالبه نمایند و در هر حال تجدید پروانه کسب موکول به ارائه مفاصاحساب پرداخت حق بیمه می باشد.

۲ - قوانین مرتبط با کارت بازرگانی

۰ ماده ۳ قانون مقررات صادرات و واردات

مبادرت به امر صادرات و واردات کالا به صورت تجاری مستلزم داشتن کارت بازرگانی است که توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی صادر و به تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت می رسد.

۰ ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات

این ماده به جزئیات و شرایط صدور و تمدید کارت بازرگانی و مدارک مورد نیاز می پردازد.

۰ ماده ۱۸۶ قانون مالیات های مستقیم

صدور یا تجدید یا تمدید کارت بازرگانی و پروانه کسب یا کار اشخاص حقیقی یا حقوقی از طرف مراجع صلاحیت دار منوط به ارائه گواهی از اداره امور مالیاتی ذیربسط مبنی بر پرداخت یا ترتیب پرداخت بدھی مالیاتی قطعی شده می باشد و در صورت عدم رعایت این حکم مسئولان امر نسبت به پرداخت مالیاتهای مزبور با مودی مسئولیت تضامنی خواهند داشت.

۰ ماده ۳۷ قانون تامین اجتماعی

هنگام نقل و انتقال عین یا منافع موسسات و کارگاه های مشمول این قانون اعم از این که انتقال به صورت قطعی شرطی، رهنی، صلح، حقوق یا اجاره باشد و اعم از این که انتقال به طور رسمی یا غیر رسمی انجام بگیرد انتقال گیرنده

۰ کمیسون ماده ۱ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات

کمیته دائمی مقررات صادرات و واردات متشکل از نمایندگان نهاد ریاست جمهوری، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت راه و شهرسازی، وزارت نفت، وزارت امور خارجه، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت خانه های صنعتی و معدنی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک ایران، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون، تهیه پیش نویس لوایح قانونی، مصوبات هیات دولت، شورای اقتصاد و کمیسیون اقتصاد هیات دولت را در موارد زیر به عهده خواهد داشت:

۱. لایحه مقررات صادرات و واردات، لوایح موردي برای انجام اصلاحات و تغییرات لازم در قانون مقررات صادرات و واردات.

۲. لایحه برای لغو انحصاری که مانع رشد تولید یا تجارت است.

۳. آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، اصلاحات و تغییرات موردي روی آیین نامه اجرایی قانون مذکور.

۴. اصلاحات و تغییرات مندرجات جدول تعریف گمرکی ضمیمه مقررات صادرات و واردات

۵. طرح تصویب نامه های هیات وزیران، شورای اقتصاد و کمیسیون اقتصادی هیات وزیران در رابطه با مقررات صادرات و واردات.

۶. کمیته مذکور همچنین بررسی و اظهار نظر و اقدام روی پیشنهادهای مربوط به مقررات صادرات و واردات را نیز به عهده خواهد داشت.

۰ ماده ۶۴ قانون الحق مواردی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴

ادارات امور اقتصادی و دارایی مكلف می باشند هنگام صدور تسویه حساب های آن دسته از مودیان مالیاتی که دارای کارت بازرگانی (حقیقی و حقوقی در بخش های دولتی، تعاونی و خصوصی) می باشند اصل فیش واریزی سه در هزار درآمد مشمول مالیاتی که به حساب اتاق بازرگانی ایران و اتاق تعاون ایران واریز گردیده و به تایید اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و اتاق های تعاون رسیده است را دریافت نمایند.

۰ ماده ۷۷ قانون برنامه پنجم توسعه

به منظور تقویت و ساماندهی تشكل های خصوصی و تعاونی و کمک به انجام وظایف قانونی از بند (د) ماده (۹۱) قانون اصلاح مواردی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و ارائه خدمات بازاریابی، مشاوره ای و کارشناسی کلیه اعضای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلفند یک در هزار رقم فروش کالا و خدمات خود را حسب مورد به حساب اتاق های مذکور واریز نمایند و تأییدیه اتاق های مذکور را هنگام صدور و تمدید کارت بازرگانی تسلیم کنند.

۲ - ۴ انتخاب رشته فعالیت خاص برای واردات کالا در کارت های بازرگانی

• کلیه متقاضیان صدور و تمدید کارت بازرگانی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی در سراسر کشور باید برای واردات کالا از رشته فعالیت خاص در کارت بازرگانی استفاده کنند.
تذکر: صادرات کالا نیاز به انتخاب رشته ندارد.

رشته فعالیت های واحدهای تولیدی و صنعتی

• رشته فعالیت «مواد اولیه، ماشین آلات، اجزاء، قطعات و لوازم یدکی مورد نیاز خط تولید» برای کلیه واحدهای تولیدی و صنعتی دارای پروانه بهره برداری، کارت شناسایی کارگاه و یا گواهی فعالیت صنعتی معتبر از یکی از وزارتخانه های تولیدی در نظر گرفته می شود.

تذکر: اشخاص مشمول این ماده علاوه بر رشته فعالیت فوق مجاز به انتخاب حداقل ۲ رشته فعالیت اختصاصی از بین رشته های تعیین شده از فهرست رشته فعالیت خاص نیز هستند.

سایر متقاضیان کارت بازرگانی

• لازم به یادآوریست منظور از قسمت های یاد شده در فهرست رشته فعالیت های خاص، قسمتهای کتاب بیست و یک گانه، مشتمل بر ۹۸ فصل از فهرست کتاب مقررات صادرات و واردات می باشد که در ۱۴ قسمت زمینه های مشترک ادغام شده است و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی، مجاز به انتخاب حداقل ۳ رشته فعالیت اختصاصی از بین

تبصره ۱ - کمیته موضوع این ماده در وزارت صنعت، معدن و تجارت و به ریاست معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت تشکیل می گردد. دبیرخانه کمیته مذکور در وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهد بود. نظر کمیته به مراجع ذیربسط منعکس خواهد گردید.

تبصره ۲ - در مواردی که وزارتخانه های دیگری در ارتباط با موضوع باشند نماینده وزارتخانه ذیربسط با حق رأی به جلسه دعوت خواهد شد.

۲ - ۳ سازمان های مخاطب:

۱. وزارت صنعت، معدن و تجارت (ثبت سفارش کالا در سیستم ثبتارش)

۲. گمرک ایران (اظهار کالای وارداتی و صادراتی)

۳. وزارت امور اقتصادی و دارایی (صدور گواهی موضوع ماده ۱۸۶ ق.م.م)

۴. وزارت جهاد کشاورزی (صدور مجوزهای لازم)

۵. بانک مرکزی (گشایش اعتبار اسنادی)

۶. اداره ثبت شرکت ها و مالکیت صنعتی (ثبت علامت تجاری)

۷. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (صدور مجوزهای لازم)

۸. سایر وزارتخانه ها که متولی صدور مجوزهای واردات و صادرات کالا هستند.

۹. مرکز اصناف و امور بازرگانان وزارت صنعت، معدن و تجارت (صدور گواهی فعالیت نمایندگی شرکت های خارجی)

۹. آلات و دستگاه های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، دقت سنجی، ساعت سازی، موسیقی و قطعات مربوطه (قسمت ۱۸ کتاب مقررات صادرات و واردات)
۱۰. پوست، چرم، پر، مو و مصنوعات وابسته (قسمت های ۸ و ۱۲ کتاب مقررات صادرات و واردات)
۱۱. اسلحه و مهمات، اجزاء و قطعات مربوطه (قسمت ۱۹ کتاب مقررات صادرات و واردات)
۱۲. اشیاء هنری، کلکسیون و عتیقه (قسمت ۲۱ کتاب مقررات صادرات و واردات)
۱۳. لوازم ورزشی، اسباب بازی و قطعات مربوطه و مصنوعات (قسمت ۲۰ کتاب مقررات صادرات و واردات)
۱۴. خدمات

تذکر: کلیه دارندگان کارت بازرگانی، در زمان اعتبار کارت و یا در زمان تمدید اعتبار آن، مجاز به تغییر رشته فعالیت برابر رشته های تعیین شده هستند.
متقاضیان محترم تمدید کارت بازرگانی برای محاسبه و پرداخت حقوق اتاق به موارد ذیل توجه داشته باشند.

- ۲ - ۵ مدارک مورد نیاز و نحوه محاسبه سه در هزار سهم اتاق بازرگانی
- ۰ بر اساس برگ قطعی و یا تشخیص مالیات عملکرد و یا اعلام نتیجه رسیدگی صادره از سوی حوزه های مالیاتی برای سال هایی که متضادی دارای کارت بازرگانی بوده است سه در هزار درآمد مشمول مالیات پس از کسر معافیت های مقرر برای

رشته های تعیین شده زیر جهت درج در کارت بازرگانی خود هستند.

- فهرست رشته فعالیت خاص قابل درج در کارت بازرگانی:
۱. مواد غذایی، حیوانی، نباتی، آشامیدنی، محصولات وابسته، نباتات و حیوانات زنده (قسمت های اول، دوم، سوم و چهارم کتاب مقررات صادرات و واردات)
 ۲. مواد معدنی، سنگ، گچ، سیمان، شیشه و پنبه نسوز، سنگ ها و فلزات گرانبهای و مصنوعات وابسته (قسمت های ۵، ۱۳ و ۱۴ کتاب مقررات صادرات و واردات)
 ۳. مواد شیمیایی، پلاستیک، دارویی و محصولات وابسته (قسمت های ۶ و ۷ کتاب مقررات صادرات و واردات)
 ۴. چوب و کاغذ و مصنوعات وابسته (قسمت ۹ و ۱۰ کتاب مقررات صادرات و واردات)
 ۵. مواد نساجی و مصنوعات وابسته (قسمت ۱۱ کتاب مقررات صادرات واردات)
 ۶. وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی، ماشین آلات راه سازی و استخراج معدن و قطعات مربوطه (قسمت ۱۷ و بخشی از فصل ۸۴ کتاب مقررات صادرات و واردات)
 ۷. برق، الکترونیک، مخابرات، ارتباطات و ماشین آلات، وسایل و مصنوعات وابسته (قسمت ۱۶ کتاب مقررات صادرات و واردات)
 ۸. فلزات معمولی و مصنوعات وابسته (قسمت ۱۵ کتاب مقررات صادرات و واردات)

هستند و یک در هزار رقم فروش کالا و خدمات مندرج در اظهارنامه، محاسبه و وصول می شود.

تذکر۳: برای آن دسته از اعضاء اتاق که پرداخت یکجا برای آنان امکان‌پذیر نباشد بنا به تشخیص ریاست اتاق مربوطه ۴۰ درصد مبلغ به صورت نقد و مابقی طی ۶ قسط یک ماهه قابل تقسیط خواهد بود.

۲ - ۶ - ۱ موارد معافیت از پرداخت یک در هزار

الف - در صورتی که در گواهی موضوع ماده ۱۸۶ برای سالی از عملکرد متقاضی، عدم فعالیت قید شود از پرداخت یک در هزار همان سال معاف است.

ب - کلیه واحدهای تولیدی دارای پروانه بهره برداری که در سال ۱۳۹۱ و یا سال های بعد از آن زیانده بودند در صورت ارائه برگ اعلام نتیجه رسیدگی مبنی بر تایید زیان آنان، از پرداخت یک در هزار سال مربوطه معاف هستند.

۲ - ۷ کارت های بازرگانی پنج ساله

کلیه دارندگان کارت های صادره و تمدیدی ۵ ساله (واحدهای تولیدی دارای پروانه بهره برداری، کارت شناسایی کارگاه، گواهی فعالیت صنعتی) که از مدت اعتبار آنان یک سال گذشته باشد ملزم به ایفای تعهدات مالی (سه در هزار) سال مورد نظر خواهند بود.

۲ - ۸ کارت عضویت چیست؟

- برای اشخاصی که قصد واردات و یا صادرات کالا ندارند و

سال های ۱۳۸۷ به بعد و قبل از کسر معافیت های مقرر برای سال های قبل از ۱۳۸۷ محاسبه و وصول می شود.

۲ - ۵ - ۱ موارد معافیت از پرداخت سه در هزار

الف - در صورتی که در گواهی موضوع ماده ۱۸۶ برای سال هایی از عملکرد متقاضی، قید عدم فعالیت و یا عدم مشمولیت آورده شود برای سال های مورد نظر مشمول پرداخت سه در هزار نخواهد بود.

ب - در صورتی که در برگ اعلام نتیجه رسیدگی و یا برگ قطعی و یا تشخیص مالیات عملکرد، زیان متقاضی توسط سازمان امور مالیاتی تایید شود مشمول پرداخت سه در هزار سال مربوطه نخواهد بود.

۲ - ۶ مدارک مورد نیاز نحوه محاسبه یک در هزار سهم اتاق بازرگانی

بر اساس اظهارنامه های چهار دوره ارزش افزوده سال های مشمول (سال های ۱۳۹۰ و به بعد از آن که عضو دارای کارت بازرگانی بوده است) یک در هزار رقم کل فروش کالا و خدمات محاسبه و وصول می شود.

تذکر۱: ۳۰ درصد مبلغ یک در هزار فروش کالا و خدمات سال ۱۳۹۰ و ۴۰ درصد مبلغ یک در هزار مربوطه برای سال های ۱۳۹۱ و بعد از آن محاسبه و وصول می شود.

تذکر۲: شرکت های معاف از پرداخت ارزش افزوده موضوع ماده ۱۲ قانون ارزش افزوده با ارائه نامه معافیت از سوی اداره ارزش افزوده ملزم به ارائه اظهارنامه مالیاتی عملکرد همان سال

۲ - ۸ - ۲ - قوانین مرتبط با کارت عضویت

۱. قانون اتاق های بازرگانی
بندی ماده ۵ - کارت عضویت طبق آیین نامه اتاق ایران جهت تکمیل مدارک صدور کارت بازرگانی صادر می گردد.

۲. آیین نامه نحوه عضویت در اتاق های بازرگانی این آیین نامه به جزئیات و شرایط صدور و تمدید کارت عضویت و مدارک مورد نیاز می پردازد.

**آیا می دانید
واگذاری کارت بازرگانی به دیگران
باعث وارد شدن
چه زیان هایی
به شما می شود ؟**

۲ - ۹ مواد قانونی منع واگذاری کارت بازرگانی به دیگران و تبعات آن

۱. تبصره ۴ ذیل بند ۳ ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات

جهت بهره مندی از خدمات اتاق بازرگانی، عضو اتاق می شوند کارت عضویت صادر می شود.

۲ - ۸ - ۱ فرآیند صدور و تمدید کارت عضویت

۰ به منظور آگاهی از شرایط و ضوابط صدور و تمدید کارت عضویت و نیز شروع فرآیند ثبت نام لازم است به بخش عضویت و کارت بازرگانی سایت اتاق بازرگانی کرمانشاه به آدرس www.krccima.ir مراجعه و نسبت به ثبت نام اقدام کرده مراحل صدور کارت را تا تایید نهائی پیش ببرید.

سپس کارشناسان اتاق بازرگانی از طریق پیام کوتاه و پست الکترونیکی به شما اطلاع رسانی خواهند کرد.

نتیجه:

۱. افرادی که کارت بازرگانی شما را اجاره می کنند پرداخت مالیات بر درآمد حاصل از استفاده از کارت را نمی پذیرند.
 ۲. عوارض و مالیات عملکرد برای استفاده از کارت بازرگانی وجود دارد که پرداخت آن به عهده دارنده است.
 ۳. کسانی که کارت بازرگانی خود را به دیگران واگذار کرده اند به علت بدھی مالیاتی ممنوع الخروج شده اند.
 ۴. کسانی که کارت بازرگانی خود را به دیگران واگذار می کنند به علت بدھی مالیاتی محکوم به مجازات های درجه شش موضوع ماده ۲۷۴ اصلاحیه قانون مالیات های مستقیم میشوند.
 ۵. به علت بدھی مالیاتی حساب های بانکی دارنده کارت بازرگانی مسدود خواهد شد.
 ۶. کسانی که کارت خود را واگذار کرده اند به دلیل بدھی احتمالی به گمرک در لیست بدھکاران ماده ۷ قانون امور گمرکی قرار می گیرند.
- اینها همه و همه زیان هایی است که در اثر واگذاری کارت بازرگانی به دیگران متوجه دارنده کارت است.
- کسانی که از کارت بازرگانی خود به طور صحیح استفاده می کنند از اعتبار تجاری در داخل و خارج بهره مند می شوند و واگذاری آن به غیر، این اعتبار را خدشه دار می کنند.

- ۲ - ۱۰ توافقات به عمل آمده پیرامون اصلاح فرآیند صدور و تمدید کارت بازرگانی**
۱. با توجه به جز (۱-۲) مصوبه شماره ۱۲۴۶۴۶ / ت ۴۰۲۲ ک

- ۰. دارندگان کارت بازرگانی حق واگذاری آن به غیر برای استفاده از مزایای کارت بازرگانی را ندارند.

۲. بند ۶ ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات

- ۰ در صورتی که بعد از صدور کارت برای وزارت بازرگانی مشخص شود که دارنده کارت فاقد یک یا چند شرط از شرایط دریافت کارت می باشد یا بعد از صدور فاقد شرط یا شرایط مذکور گردیده است، وزارت مذکور می تواند راسا نسبت به ابطال کارت اقدام نموده و موضوع را به اطلاع اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یا اتاق تعاون حسب مورد برساند.

لکن در صورتی که این امر برای اتاق بازرگانی یا اتاق تعاون مشخص گردد باید موضوع را جهت ابطال به وزارت بازرگانی منعکس نماید.

۳. بند ۷ ماده ۲۷۴ اصلاحیه قانون مالیات های مستقیم

- ۰ استفاده از کارت بازرگانی اشخاص دیگر به منظور فرار مالیاتی از موارد جرم مالیاتی محسوب می شود و مرتكب یا مرتكبان، حسب مورد به مجازات درجه شش محکوم می گرددند.

تبصره: اعلام جرائم و اقامه دعوا علیه مرتكبان جرائم زبور نزد مراجع قضائی از طریق دادستانی انتظامی مالیاتی و سایر مراجع قانونی صورت می پذیرد.

۵. اتاق های بازرگانی، صنایع و کشاورزی ایران و شهرستان ها و همچنین اتاق تعاون موظف می باشند بلافاصله پس از صدور کارت بازرگانی، تصویر و مشخصات دارنده کارت را در سامانه کارت بازرگانی هوشمند بصورت برخط منعکس نماید.

۶. برای دریافت کارت بازرگانی افراد حقیقی اقرار کتبی متقاضی مبنی بر عدم سوپیشیته کفایت می نماید. بدیهی است در صورت اثبات وجود سوء پیشیته، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران و یا حسب مورد اتاق تعاون ایران موظف است کارت بازرگانی افراد مذبور را ابطال نمایند.

۲ - ۱۱ دستور العمل احراز صلاحیت حرفه ای متقاضیان صدور کارت بازرگانی

کارگروهی سه نفره مرکب از حداقل یک نفر از اعضای هیات رئیسه اتاق استان و دو نفر از نمایندگان آنها صلاحیت حرفه ای متقاضیان صدور کارت بازرگانی را با عنایت به یکی از موارد ذیل و مصاحبه با فرد متقاضی احراز خواهد نمود:

۱. داشتن اسناد معتبر (روزنامه رسمی یا حکم کارگزینی و یا لیست پرداخت حق بیمه به سازمان تأمین اجتماعی) مبنی بر تجربه فعالیت در بنگاه های صادراتی، وارداتی و تولیدی به عنوان عضو هیأت مدیره، مدیرعامل، مدیر بازرگانی (داخلی-خارجی) مدیرفروش، کارشناس امور بازرگانی، مدیر خط تولید و...

۲. حداقل داشتن مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر

۳. ارائه مجوز فعالیت از دستگاه های اجرایی و یا مراجع ذیربسط ۴. برخورداری از حساب بانکی با گردش مالی سالانه مناسب

مورخ ۱۳۸۹/۶/۶ هیات وزیران حداقل سن به ۲۵ سال اصلاح گردید.

۲. سقف واردات برای اشخاص حقیقی و حقوقی دریافت کننده کارت بازرگانی برای سال اول پانصد هزار دلار برای سال دوم دو میلیون دلار می باشد.

تبصره ۱- واحدهای تولیدی دارای مجوز فعالیت از دستگاه های اجرایی ذیربسط از شمول این بند مستثنی می باشند.

تبصره ۲ - حذف محدودیت سقف مجاز واردات برای سال های دوم به بعد در صورت ارزیابی مثبت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و یا اتاق تعاون ایران از عملکرد دارندگان کارت های بازرگانی امکان پذیر می باشد.

۳. دارندگان کارت بازرگانی حق واگذاری کارت بازرگانی خود را به غیر جهت استفاده از مزایای آن نداشته و در صورت انجام آن با اعلام گمرک ایران توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و یا حسب مورد اتاق تعاون ایران، کارت بازرگانی آنان ابطال خواهد گردید.

۴. مسئولیت صدور و تمدید کارت های بازرگانی با اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و اتاق تعاون ایران می باشد.

تبصره: در اجرای ماده ۳ قانون مقررات صادرات و واردات مادامی که حسب تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت صدور و تمدید کارت بازرگانی مطابق مفاد آیین نامه اجرایی و دستور العمل های صادره توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و اتاق تعاون ایران حسب مورد انجام می گیرد نیازی به تایید و امضای مورد به مورد کارت های بازرگانی توسط وزارت مذبور نمی باشد.

۵. دارا بودن سند مالکیت اقامتگاه قانونی به نام متقاضی یا اعضا هیأت مدیره در مورد اشخاص حقوقی
۶. ارائه مفاسد حساب مالیاتی مربوط به حداقل ۲ سال قبل

فصل سوم قوانين مالیاتی و بیمه تامین اجتماعی

- قانون ماليات بر ارزش افزوده
 - ۱. قانون ماليات بر ارزش افزوده
 - ۲. مراحل اعتراض مؤديان و هييات هاي حل اختلاف مالياتي
 - ۳. اهم خدمات مالياتي اتاق به اعضا و دارندگان کارت بازرگاني

۳ - ۱ موادی از قانون ماليات هاي مستقيم

- ۱-۱-۳ دریافت دفاتر قانونی و ثبت فعالیت های تجاری در دفاتر قانونی

• کلیه تجار (شامل دارندگان کارت بازرگانی اعم از حقیقی و حقوقی) به دریافت دفتر روزنامه و دفتر کل که بوسیله اداره ثبت شرکت ها پلمپ شده باشد مکلف اند (ماده ۶ قانون تجارت)

• تاجر (شامل دارندگان کارت بازرگانی اعم از حقیقی و حقوقی) مکلف است عملیات تجاری خود را به صورت روزانه در دفاتر روزنامه و حداقل یک بار در هفته، کلیه معاملات خود را از دفتر روزنامه استخراج و انواع مختلف آن را تشخیص و در صفحه مخصوصی به طور خلاصه در دفتر کل ثبت کند (ماده ۷ و ماده ۸ قانون تجارت و آيین نامه ماده ۹۵ ق م^۱)

• دارنده کارت بازرگانی حقیقی موظف به نگهداری دفاتر تجاری مذکور در قانون تجارت، اسناد و مدارک حسابداری مربوطه به منظور تشخیص درآمد مشمول ماليات و تنظیم اظهارنامه مالياتي بر اساس دفاتر و اسناد مذکور می باشد. (ماده ۹۵ ق م^۲)

• دارنده کارت بازرگانی حقوقی موظف است اظهارنامه و

فصل سوم

قوانين مالياتي و بيمه تامين اجتماعي

قوانين مالياتي برای متلاطیان کارت بازرگانی

موادی از قانون ماليات هاي مستقيم

- ۱. دریافت دفاتر قانونی و ثبت فعالیت های تجاری در دفاتر قانونی

۲. کسر ماليات حقوق کارکنان و تسلیم لیست حقوق

۳. کسر ماليات بر اجاره پرداختی

۴. تکلیف مؤديان به تسلیم معاملات فصلی خدمات و کالا (ماده ۱۶۹ ق م^۱)

۵. تکلیف مؤديان به تسلیم قراردادها (ماده ۱۶۹ مکرر م)

۶. چند نکته مهم مالياتي

۷. نرخ ماليات بر درآمد (اشخاص حقیقی و حقوقی)

۸. تسلیم اظهارنامه مالياتي در مورد مقرر

^۱. ق م - قانون ماليات هاي مستقيم

• استثناء: پرداخت هايي که کارفرمایان به اشخاص حقيقي غير از کارکنان خود که مشمول پرداخت کسورات بازنگشتگي يا بيمه نمي باشد با عنوان حق المشاوره، حق حضور در جلسات، حق التدریس، حق التحقیق و حق پژوهش انجام ميدهند، بدون رعایت معافیت موضوع ماده ۸۴ این قانون مشمول مالیات مقطوع به نرخ ده (۰ درصد) می باشد (تبصره ماده ۸۶ ق م)

* لطفاً توجه فرمایید: دارندگان کارت بازرگانی اعم از حقوقی و حقوقی در صورت خودداری از تکالیف مربوط به کسری پرداخت مالیات حقوق و ارسال به موقع فهرست مالیات حقوق کارکنان، علاوه بر پرداخت مالیات مذبور مشمول جرائم مقرر در قانون، معادل ۲ درصد حقوق پرداختی، ۱۰ درصد مالیات پرداخت نشده، و ۲.۵ درصد مالیات به ازای هر ماه نسبت به مدت تأخیر از تاریخ سرسید پرداخت خواهند بود. (مواد ۸۶، ۹۰، ۹۷ و ۱۹۹ ق م)

۳-۱-۳ کسر مالیات بر اجاره پرداختی

• به موجب تبصره ۹ ماده ۵۳ اشخاص حقوقی مكلف اند مالیات اجاره را از مال الاجاره هايي که پرداخت می کنند کسر و تاپيانان ماه بعد به اداره امور مالياتي محل وقوع ملك پرداخت و رسید آنرا به مؤجر تسلیم نمایند (تبصره ۹ ماده ۵۳ قانون مالیات هاي مستقيم)

• درآمد مشمول مالیات املکي که به اجاره واگذار می گردد عبارت است از کل مال الاجاره، اعم از نقدی و غير نقدی، پس از کسر ۲۵ درصد بابت هزينه ها و استهلاکات و تعهدات مالک نسبت به مورد اجاره (ماده ۵۳ ق م)

ترازانمه و حساب سود و زيان را با اتكا به دفاتر و اسناد و مدارک خود، در مهلت مقرر در قانون همراه با فهرست هویت شركاء و سهامداران و حسب مورد ميزان سهم الشركه يا تعداد سهام و نشاني هر يك از آنها را به اداره امور مالياتي که محل اصلی فعالیت اصلی شخص حقوقی در آن واقع است تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند. (ماده ۱۱۰ ق م)

• جرائم متعلقه: مؤديانی که بموجب اين قانون مكلف به نگهداري دفاتر قانوني هستند در صورت عدم تسلیم ترازانمه و حساب سود و زيان يا عدم ارائه دفاتر، مشمول جريمه اي معادل ۲۰ درصد مالیات برای هر يك از موارد مذكور خواهند بود. (ماده ۱۹۳ ق م)

۳-۲-۲ کسر مالیات حقوق کارکنان و تسلیم ليست حقوق

• پرداخت کنندگان حقوق هنگام هر پرداخت يا تخصیص آن مكلف اند مالیات متعلق را محاسبه و کسر و تا پایان ماه بعد ضمن تسلیم فهرستی متضمن نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و ميزان آن به اداره امور مالياتي محل پرداخت و در ماه هاي بعد فقط تغييرات را صورت دهند. (ماده ۸۶ ق م)

• ميزان معافیت مالیات بر درآمد سالانه مشمول ماليلا حقوق از يك يا چند منبع هر ساله در قانون بودجه سنواتي مشخص می شود. (ماده ۸۴ ق م)

• نرخ مالیات بر درآمد حقوق بگيران، مازاد بر مبلغ مذكور در ماده ۸۴ تا ۷ برابر آن مشمول مالیات سالانه ده درصد (۱۰ درصد) و نسبت به مازاد آن بيسط درصد (۲۰ درصد) است. (ماده ۸۵ قانون مالیات هاي مستقيم)

عمومی غیر دولتی، بانک ها و مؤسسات اعتباری و سایر اشخاص حقوقی اعم از دولتی یا غیر دولتی که اطلاعات مورد نیاز پایگاه فوق را در اختیار دارند موظف هستند اطلاعات به شرح بسته های ذیل را در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دهند.

الف) اطلاعات هویتی

۱. اطلاعات هویتی و مکانی اشخاص حقیقی و حقوقی
 ۲. مجوزهای فعالیت اقتصادی و همچنین مجوزهای مربوط به انجام معاملات تجارتی و عقد قراردادها

ب) اطلاعات معاملاتي، اشخاص

۱. معاملات (خرید و فروش دارایی ها، کالاها و خدمات)
 ۲. تجارت خارجی (واردات و صادرات کالاها و خدمات)
 ۳. قراردادهای مربوط به انجام معاملات و فعالیت های تجاری
 ۴. قرادادهای مربوط به انجام عملیات پیمانکاری و هر گونه خدمات
 ۵. اطلاعات مربوط به خرید و فروش ارز و سکه طلا
 ۶. اطلاعات انواع بیمه نامه های صادره و خسارت های پرداختی
 ۷. برنامه و صورت وضعیت حمل و نقل بار و مسافر

به موجب تبصره ۳، اشخاص مختلف از حکم این ماده علاوه بر
محکومیت به مجازات مقرر در این قانون مسئول جبران زیان‌ها و
خسارات واردہ به دولت خواهند بود.

۱-۳-۶ چند نکته مهم مالیاتی:

- ۱-۶-۱-۳ هزینه های قابل کسر از درآمد مالیاتی

تکالیف مؤدیان در خصوص قانون مالیات های مستقیم

۱-۴- تکلیف مودیان به تسليم معاملات فصلی خدمات و کالا (ماده ۱۶۹ ق م)

- ۰ اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل این قانون که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به ثبت نام در نظام مالیاتی می شوند مکلف هستند برای انجام معاملات خود صور تحساب صادر و شماره اقتصادی خود و طرف معامله را در صور تحساب ها، قراردادها و سایر اسناد مشابه درج و فهرست معاملات خود را هر سه ماه یکبار به سازمان مذکور ارائه کنند.
 - ۰ عدم صدور صور تحساب یا عدم درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله یا استفاده از شماره اقتصادی خود برای دیگران و یا استفاده شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود حسب مورد مشمول جریمه ای معادل دو درصد (۲ درصد) مبلغ مورد معامله می شود. همچنین عدم ارائه فهرست معاملات انجام شده به سازمان امور مالیاتی کشور از طریق روش هایی که تعیین می شود مشمول یک درصد (۱ درصد) معاملاتی می شود که فهرست آنها ارائه نشده است.

۱-۵-تکلیف مودیان به تسليم قراردادها (ماده ۱۶۹ مكرر قم)

- ۰ به موجب ماده مذکور سازمان امور مالیاتی مکلف است به منظور شفافیت فعالیت های اقتصادی و استقرار نظام یکپارچه اطلاعات مالیاتی، پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مؤدیان مالیاتی را ایجاد کند.
 - ۰ وزارت خانه ها، مؤسسات دولتی، شهرداری ها، نهادهای

۳-۶-۱-۳ وظيفه اشخاص ثالث

۰ ماده ۱۸۲ - کسانی که طبق مقررات این قانون مکلف به پرداخت مالیات دیگران می باشند همچنین هرکس که پرداخت مالیات دیگری را تعهد یا ضمانت کرده باشد و کسانی که بر اثر خودداری از انجام تکالیف مقرر در این قانون مشمول جریمه ای شناخته شده اند در حکم مؤدى محسوب و از نظر وصول بدھی طبق مقررات قانون اجرای وصول مالیات ها با آنان رفتار خواهد شد.

۴-۶-۱-۳ منوعيت خروج

۰ ماده ۲۰۲ - وزارت امور اقتصادي و دارايی يا سازمان امور مالياتي کشور می توانند از خروج بدھكاران مالياتي که ميزان بدھي قطعي آنها برای اشخاص حقوقی توليدی داراي پروانه بهره برداري از مراجع قانوني ذيربسط از بيست درصد (۲۰درصد) سرمایه ثبت شده و يا مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰/۵ ریال، ساير اشخاص حقوقی و حقيقي از ده درصد (۱۰درصد) سرمایه ثبت شده و يا دوميليارد (۱۰۰۰۰۰۰/۲ ریال) و ساير اشخاص حقيقي توليدی از يكصد ميليون (۱۰۰۰۰۰۱ ریال) بيشتر باشد از کشور جلوگيري نماید. حکم اين ماده در مورد مدیر يا مدیران اشخاص حقوقی خصوصی بابت بدھي قطعي شده که مربوط به دوران تصدی مدیريت آنان بوده است جاري می باشد.

۳-۱-۷ نرخ مالیات بر درآمد (اشخاص حقيقي و حقوقی)

۰ نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقيقي به استثناء مواردي که

معالجه خود يا همسر اوولاد و پدر و مادر و برادر و خواهر تحت تکفل در يك سال مالياتي به شرط اينکه اگر درياافت کننده مؤسسه درمانی يا پزشك مقيم ايران باشد درياافت وجه را گواهی نماید و چنانچه به تائید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكی به علت فقدان امكانات لازم معالجه در خارج از کشور صورت گرفته است پرداخت هزينه مزبور به گواهی مقامات رسمي دولت جمهوری اسلامی ايران در کشور محل معالجه يا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكی رسیده باشد، همچين حق بيمه پرداختي هر شخص حقيقي به موسات بيمه ايراني بابت انواع بيمه هاي عمر و زندگي و بيمه هاي درمانی از درآمد مشمول ماليات مؤدى کسر می شود.

در مورد معلولان و بيماران خاص و صعب العلاج علاوه بر هزينه هاي مذكور هزينه مراقبت و توانبخشي آن ها نيز قبل کسر از درآمد مشمول ماليات معلول يا بيمار يا شخصي که تکفل او را عهده دار است می باشد.

** هزينه هاي قابل قبول به موجب ماده ۱۴۸ قانون احصاء شده است.

۳-۶-۱-۲(يکي از مهم ترین نکات مالياتي)

۰ ماده ۱۴۱ - صد در صد از درآمد حاصل از صادرات کالاي غير نفتی و خدمات و محصولات کشاورزی و ۲۰ درصد از صادرات مواد خام مشمول ماليات به نرخ صفر می گردد. فهرست مواد خام و کالاي نفتی به پيشنهاد مشترك وزارتاخانه هاي امور اقتصادي و دارائي، صنعت، معدن و تجارت، نفت و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی به تصویب هيأت وزیران می رسد.

ماليات متعلقه را پرداخت كنند. (ماده ۱۰۰ ق م) اشخاص حقوقی: حداکثر تا چهار ماه پس از سال مالياتي يا همان پایان تيرماه سال بعد مكلف اند اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زيان متکي به اسناد، مدارك و دفاتر خود را همراه با ماليات بر درآمد به اداره امور مالياتي مربوطه تسلیم و ماليات متعلقه را پرداخت كنند. (ماده ۱۱۰ ق م)

تذکر۱: شرط لازم جهت برخورداری از انواع معافیت هاي مالياتي مقرر در قانون تسلیم به موقع اظهارنامه مالياتي است.
تذکر۲: جريمه عدم تسلیم اظهارنامه برای دارندگان کارت بازرگاني اعم از حقيقي و حقوقی معادل ۳۰درصد ماليات متعلق خواهد بود. (ماده ۱۹۲ ق م)

۲-۳ قانون ماليات بر ارزش افزوده

• تعريف ارزش افزوده

ارزش افزوده در اين قانون تفاوت بين ارزش کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالاها و خدمات خريداري يا تحصيل شده در يك دوره معين است. (ماده ۳ قانون ماليات بر ارزش افزوده)

• دامنه شمول قانون ماليات بر ارزش افزوده

«عرضه کالا» و «ارائه خدمات» در ايران و همچنين واردات و صادرات آن ها مشمول مقررات اين قانون است و اشخاصی که به عرضه کالا و ارائه خدمات و واردات و صادرات آنها مبادرت می کنند به عنوان مؤدى شناخته شده و مشمول مقررات اين

طبق مقررات اين قانون داراي نرخ جداگانه اي است به شرح زير است:

۱. تا ميزان پانصد ميليون ريال (۵۰۰/۰۰۰ ریال) درآمد مشمول ماليات سالانه به نرخ ۱۵درصد
۲. نسبت به مازاد پانصد ميليون ريال تا ميزان يك ميليارد ريال (۱۰۰/۰۰۰ ریال)، درآمد مشمول ماليات سالانه به نرخ ۲۰درصد

۳. نسبت به مازاد يك ميليارد درآمد مشمول ماليات سالانه به نرخ ۲۵درصد

۳-۱-۷-۲ نرخ ماليات بر درآمد اشخاص حقوقی (ماده ۱۰۵ ق م)

جمع درآمد شركت ها و درآمد ناشی از فعالیت هاي انتفاعي ساير اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ايران يا خارج تحصيل می شود پس از وضع زيان هاي حاصل از منابع غيرمعاف و کسر معافیت هاي مقرر به استثنای مواردي که طبق مقررات اين قانون داراي نرخ جداگانه اي است، مشمول ماليات به نرخ ۲۵درصد خواهد بود.

۳-۱-۸-۱ تسلیم اظهارنامه مالياتي در موعد مقرر

موعد تسلیم اظهارنامه مالياتي و پرداخت ماليات عملکرد هر سال برای دارندگان کارت بازرگاني:
اشخاص حقيقي: حداکثر تا پایان خداداد سال بعد مكلف هستند اظهارنامه مالياتي متکي به اسناد و مدارك خود را همراه با ماليات بر درآمد به اداره امور مالياتي مربوطه تسلیم و

باشد زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط یک دوره مالیاتی تلقی می شود. (ماده ۱۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده)

۲-۲-۳ تاریخ تعلق مالیات بر ارزش افزوده

• تاریخ تعلق مالیات بر ارزش افزوده درمورد «عرضه کالا»، تاریخ صورتحساب، تاریخ تحويل کالا یا تاریخ تحقق معامله کالا، هر کدام که مقدم باشد در مورد «عرضه کالا به خود» تاریخ ثبت دارایی در دفاتر یا تاریخ شروع استفاده یا تاریخ برداشت هر کدام مقدم باشد در مورد «ارائه خدمات» تاریخ صورتحساب یا ارائه خدمت هر کدام که مقدم باشد، و در «مورد معاوضه کالا و خدمات» همان تاریخ معاوضه خواهد بود. (ماده ۱۱ قانون مالیات بر ارزش افزوده)

• تاریخ تعلق مالیات بر ارزش افزوده در مورد «صادرات» از حیث استردادهنگام صدور و در مورد «واردات» به ترتیب هنگام صدور و تاریخ تخصیص کالا از گمرک و در خصوص «صادرات و خدمات» تاریخ پرداخت مابه ازاء است. (ماده ۱۱ قانون مالیات بر ارزش افزوده)

• در صورت استفاده از ماشین های صندوق، تاریخ تعلق مالیات بر ارزش افزوده، تاریخ ثبت معامله در ماشین است. (تبصره ماده ۱۱ قانون مالیات بر ارزش افزوده)

۳-۲-۳ معافیت های قانون مالیات بر ارزش افزوده

ماده ۱۲ - عرضه کالاهای ارائه خدمات زیر و همچنین واردات آنها حسب مورد از پرداخت مالیات معاف می باشد:

۱. محصولات کشاورزی فرآوری نشده
۲. دام و طیور زنده، آبزیان، زنبور عسل و نوغان
۳. انواع کود، سم، بذر و نهال

قانون خواهد بود. (مواد ۱ و ۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده)

۰ تعریف قانون مالیات بر ارزش افزوده از «عرضه کالا»، «ارائه خدمات»، «واردات» و «صادرات»

مفهوم از «عرضه کالا» در این قانون انتقال کالا از طریق هر نوع معامله و منظور از «ارائه خدمات» در این قانون انجام خدمات برای غیر در قبال مابه ازاء است. «واردات» در این قانون ورود کالا یا خدمات از خارج از کشور یا مناطق آزاد تجاری، صنعتی، و مناطق ویژه اقتصادی به قلمرو گمرکی کشور و صادرات در این قانون صدور کالا یا خدمات به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری، صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی است. ضمناً «معاوضه کالا و خدمات» در این قانون، عرضه کالا یا خدمات از طرف هر یک از متعاملین تلقی و بطور جدایانه مشمول مالیات است. (مواد ۴، ۵، ۶، ۷ و ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده)

۰ عرضه کالا به خود

کالاهای موضوع این قانون که توسط مودی خریداری، تحصیل یا تولید میشود در صورتی که برای استفاده شغلی به عنوان دارایی در دفاتر ثبت شود یا برای مصارف شخصی برداشته شود، «عرضه کالا به خود» محسوب و مشمول مالیات خواهد شد. (تبصره ماده ۴ قانون مالیات بر ارزش افزوده)

۳-۲-۱ دوره مالیاتی در قانون مالیات بر ارزش افزوده

هر سال مالیاتی به ۴ دوره مالیاتی سه ماهه تقسیم می شود، در صورتی که شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال یک دوره مالیاتی

بر اساس فهرستی که به تصویب هیأت وزیران می رسد.
۱۷. اقلام با مصارف صرفاً دفاعی (نظمی و انتظامی و امنیتی
بر اساس فهرستی که به تصویب هیأت وزیران می رسد)

۴-۲-۳ استرداد مالیات بر ارزش افزوده صادرات
• صادرات کالا و خدمات به خارج از کشور از طریق مبادی خروجی رسمی، مشمول مالیات موضوع این قانون نیست و مالیات پرداخت شده بابت آنها با ارانه برگه خروجی صادره توسط گمرک (در مورد کالا) و اسناد و مدارک مثبته مسترد می گردد. (ماده ۱۳ قانون مالیات بر ارزش افزوده)

۵-۲-۳ مأخذ محاسبه مالیات برآرژش افزوده
• مأخذ محاسبه مالیات بهای کالا و خدمات مندرج در صورتحساب خواهد بود. مواد زیر جزء مأخذ محاسبه مالیات نمی باشد.

الف) تخفیفات اعطائی

ب) مالیات موضوع این قانون که قبلًا توسط عرضه کننده کالا یا خدمات پرداخت شده است.
ج) سایر مالیات های غیر مستقیم و عوارضی که هنگام عرضه کالا یا خدمات به آن تعلق گرفته است. (ماده ۱۴ قانون مالیات بر ارزش افزوده)

۶-۲-۳ نرخ مالیات بر ارزش افزوده
• نرخ مصوب مالیات و عوارض ارزش افزوده در سال ۱۳۹۵ معادل ۹ درصد است.

۴. آرد خبازی، نان، گوشت، قند، شکر، برنج، حبوبات و سویا، شیر، پنیر، روغن نباتی و شیرخشک مخصوص تغذیه کودکان
۵. کتاب، مطبوعات، دفاتر تحریر و انواع کاغذ چاپ، تحریر و مطبوعات

۶. کالاهای اهدایی به صورت بلاعوض به وزارت خانه ها، مؤسسات دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی با تأیید هیأت وزیران و حوزه های علمیه یا تأیید حوزه گیرنده هدایا

۷. کالاهایی که همراه مسافر و برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق مقررات صادرات و واردات وارد کشور می شود مازاد بر آن طبق مقررات این قانون مشمول مالیات خواهد بود.

۸. اموال غیر منقول

۹. انواع دارو، لوازم مصرفی درمانی، خدمات درمانی (انسانی، حیوانی و گیاهی) و خدمات توانبخشی و حمایتی

۱۰. خدمات مشمول مالیات بر درآمد حقوق موضوع مالیات های مستقیم

۱۱. خدمات بانکی و اعتباری بانک ها، مؤسسات و تعاونی های اعتباری و صندوق های قرض الحسن مجاز و خدمات معاملات و تسويه اوراق بهادار و کالا در بورس ها و بازارهای خارج از بورس

۱۲. خدمات حمل و نقل عمومی مسافری درون و برون شهری، جاده ای، ریلی، هوایی و دریایی

۱۳. فرش دستیاف

۱۴. انواع خدمات پژوهشی و آموزشی طبق آیین نامه ای که به تصویب هیأت وزیران می رسد

۱۵. خوراک دام و طیور

۱۶. رادار و تجهیزات کمک ناویگی و هوانوردی ویژه فرودگاه ها

ماليات های پرداخت شده، مربوط به کالاها یا خدمات مشمول ماليات در حساب مالياتي مؤدى منظور خواهد شد.

- آن قسمت از ماليات های ارزش افزوده پرداختي مؤدىان که طبق مقررات اين قانون قابل کسر از ماليات های وصول شده یا قابل استرداد نیست، جزو هزنيه های قابل قبول موضوع قانون ماليات های مستقيمه محسوب می شود.

- مبالغ اضافه دريافته از مؤدىان بابت ماليات موضوع اين قانون، در صورتی که ظرف سه ماه از تاريخ درخواست مؤدى مسترد نشود، مشمول خسارتي به ميزان دو درصد (۲درصد) در ماه نسبت به مبلغ مورد استرداد و مدت تأخير خواهد بود.

* در مورد اعتبار مالياتي ارزش افزوده واردات ذكر اين نکته ضروري است که ماليات بر ارزش افزوده واردات کالا بر اساس قيمت کالا + حقوق ورودي محاسبه و از مؤدىان دريافت خواهد شد.

- آن قسمت از ماليات بر ارزش افزوده دريافته که مربوط به کالاهای مصرفی است چنانچه مربوط به کالاي غير معاف باشد به عنوان اعتبار مالياتي مؤدى محسوب و قابل تهاتر از ماليات های دريافته است و يا قابل استرداد خواهد بود. لیکن چنانچه موارد مزبور توسط توليد کننده وارد شود و در توليد کالاي معاف از ماليات بكار رود قابل احتساب به حساب هزينه توليد است و به اعتبار مالياتي منظور خواهد شد.

- در مورد واردات ماشين آلات خطوط توليد که توسط توليد کننده وارد می شود چنانچه ماليات پرداخت شده مربوط به

نکات مهم در تعلق و استرداد ماليات بر ارزش افزوده (موضوع ماده ۱۷ قانون ماليات بر ارزش افزوده و تبصره های آن)

- ماليات هایی که مؤدىان درموقع خريد کالا یا خدمات برای فعالیت های اقتصادي خود به استناد صورتحساب های صادره، موضوع اين قانون پرداخت کرده اند، حسب مورد از ماليات های وصول شده توسط آنها کسر و يا به آنها مسترد می شود.

- ماشين آلات و تجهيزات خطوط توليد نيز از جمله کالاهای مورد استفاده برای فعالیت های اقتصادي مؤدى محسوب می شوند.

- در صورتی که مؤدىان مشمول حكم اين ماده در هر دوره مالياتي اضافه پرداختي داشته باشند، ماليات اضافه پرداخت شده به حساب ماليات دوره های بعد مؤدىان منظور خواهد شد و در صورت تقاضاي مؤدىان، اضافه ماليات پرداخت از محل وصولی های جاري درآمد مربوط، مسترد خواهد شد.

- در صورتی که مؤدىان به عرضه کالا یا خدمات معاف از ماليات موضوع اين قانون اشتغال داشته باشند و يا طبق مقررات اين قانون مشمول ماليات نباشند، ماليات های پرداخت شده بابت خريد کالا یا خدمات تا اين مرحله قابل استرداد نیست.

- در صورتی که مؤدىان به عرضه توأم کالاها یا خدمات مشمول ماليات و معاف از ماليات اشتغال داشته باشند. صرفاً

نمونه و دستورالعملی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین و اعلام می شود حداکثر ظرف پانزده (۱۵) روز از تاریخ انقضای هر دوره به ترتیب مقرر تسلیم و مالیات متعلق به هر دوره را پس از کسر مالیات هایی که طبق مقررات این قانون پرداخت کرده اند و قابل کسر می باشد در مهلت مقرر مذکور به حسابی که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل کشور) تعیین و توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می گردد واریز نمایند.

- در مورد اشخاص حقیقی و حقوقی که بیش از یک شغل یا فعالیت دارند، تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات برای هر محل شغل یا فعالیت بطور جداگانه الزامی است.

- در مورد کارگاه ها و واحدهای تولیدی، خدماتی و بازرگانی که دارای شعبه، فروشگاه و دفتر در یک یا چند محل می باشند تسلیم اظهارنامه واحد و مطابق دستورالعملی است که توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می گردد.

۸-۲-۳ جرائم قانون مالیات بر ارزش افزوده

- ماده ۲۲ (عدم انجام تکالیف) - مؤدیان مالیاتی در صورت انجام ندادن تکالیف مقرر در این قانون و یا در صورت تخلف از مقررات این قانون، علاوه بر پرداخت مالیات متعلق و جریمه تأخیر مشمول جریمه ای به شرح زیر خواهد بود:

۱. عدم ثبت نام مؤدیان در مهلت مقرر معادل هفتاد و پنج درصد (۷۵ درصد) مالیات متعلق تا تاریخ ثبت نامه یا شناسایی حسب مورد

ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید کالای معاف از مالیات باشد و تجهیزات خطوط تولید کالای معاف از مالیات باشد قابل استرداد نبوده و بعنوان اعتبار مالیاتی نیز منظور نمی شود لیکن مالیات پرداختی بابت ورود ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید که برای تولید کالای غیر معاف مورد استفاده قرار می گیرد اعم از اینکه واردات توسط تولید کننده صورت گرفته و یا توسط فروشنده ماشین آلات وارداتی پرداخت شده باشد جزو اعتبار مالیاتی وارد کننده محاسب و قابل استرداد یا تهاتر از مالیات های دریافتی است.

۷-۲-۳ وظایف و تکالیف مؤدیان

- ماده ۱۹ - مؤدیان مکلفند در قبال عرضه کالا یا خدمات موضوع این قانون صورتحسابی با رعایت قانون نظام صنفی و حاوی مشخصات معاملین مورد معامله به ترتیبی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین و اعلام می شود صادر و مالیات متعلقه را در ستون مخصوص درج و وصول نمایند.

- در مواردی که از ماشین های فروش اضافه می شود نوار ماشین جایگزین صورتحساب خواهد بود.

- کالای مشمول که بدون رعایت مقررات و ضوابط این قانون عرضه گردد علاوه بر جرائم متعلق کالای قاچاق محاسب و مشمول قوانین و مقررات مربوط می شود.

- مؤدیان مکلفند مالیات موضوع این قانون را در تاریخ تعلق مالیات محاسبه و از طرف دیگر معامله وصول نمایند.

- مؤدیان مالیاتی مکلفند اظهارنامه هر دوره مالیاتی را طبق

۹-۲-۳ مراحل اعتراض مودیان به برگ تشخیص یا مطالبه مالیات و ترتیب رسیدگی در هیات‌های حل اختلاف مالیاتی

۱-۹-۲-۳ مرحله اول: اطلاع از مبانی مطالبه مالیات و مأخذ برگ تشخیص

توجه: به موجب ماده ۲۳۷ قانون مالیات‌های مستقیم، امضا کنندگان برگ تشخیص مکلفند جزئیات گزارشی را که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته است به مؤدى اعلام کنند و هر گونه توضیحی را که در این خصوص بخواهد به او بدهند. علاوه بر این، وفق ماده ۳۵ آیین نامه اجرایی ماده ۲۱۹ ماموران مالیاتی موظفند در صورت استعلام مؤدى از نحوه تشخیص یا محاسبه مالیات، تصویر گزارش نهایی که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته است را به مؤدى تسلیم کنند. مضاف بر این، بند ۲۵ دستورالعمل دادرسی مالیاتی نیز تنها ادارات امور مالیاتی بلکه هیات‌های حل اختلاف مالیاتی را به اجابت این درخواست از سوی مؤدى ملزم کرده است.

۲-۹-۲-۳ مرحله دوم: تسلیم اعتراض به اداره امور مالیاتی ماده ۲۳۸ - در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به مؤدى ابلاغ می‌شود، چنانچه مؤدى نسبت به آن معتبر باشد می‌تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ شخصاً یا به وسیله وکیل تام الاختیار خود به اداره امور مالیاتی مراجعه و با ارائه دلایل و اسناد و مدارک کتاب تقاضای رسیدگی مجدد نماید. مسئول مربوط موظف است پس از ثبت درخواست مؤدى در دفتر مربوط و ظرف مهلتی که بیش از سی روز از تاریخ مراجعه

۲. عدم صدور صورتحساب معادل یک برابر مالیات متعلق

۳. عدم درج صحیح قیمت در صورتحساب معادل یک برابر مابه التفاوت مالیات متعلق

۴. عدم درج و تکمیل اطلاعات صورتحساب طبق نمونه اعلام شده معادل ۲۵ درصد مالیات متعلق

۵. عدم تسلیم اظهارنامه از تاریخ ثبت نام یا شناسایی به بعد حسب مورد معادل ۵۰ درصد متعلق

۶. عدم ارائه دفاتر یا اسناد و مدارک حسب مورد معادل ۲۵ درصد مالیات متعلق

۰ ماده ۲۳ (تاخیر در پرداخت مالیات های این قانون در مواعده مقرر موجب تعلق جرمیه ای به میزان ۲ درصد در ماه نسبت به مالیات پرداخت نشده و مدت تأخیر خواهد بود.

۰ ماده ۲۹ (مهلت اعتراض) - مهلت اعتراض به اوراق مطالبه مالیات یا برگه استرداد مالیات اضافه پرداختی و یا توافق با اداره امور مالیاتی ۲۰ روز است، عدم اعتراض به موقع موجب قطعیت مالیات خواهد شد.

۰ ماده ۳۴ (نگهداری اسناد و دفاتر) - مؤدىان مشمول موضوع این قانون مکلفند بمدت ۱۰ سال اسناد و مدارک دفاتر صورتحساب ها و سایر فرم های مربوط ماشین های صندوق و یا سایر وسایل و روش ها نگهداری حساب که توسط سازمان تعیین می کنند نگهداری و در صورت مراجعته مأموران مالیاتی به آنان ارائه شود.

نداشته باشد بنا به درخواست سازمان امور مالياتي کشور، رئيس قوه قضائيه يك نفر قاضي شاغل رابراي عضويت هيأت معرفى خواهدنmod. ۳. يك نفر نماینده از اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی يا اتاق تعاون يا جامعه حسابداران رسمي يا مجتمع حرفه اي يا تشكيل هاي صنفي يا شوراي اسلامي شهر به انتخاب مؤدي در صورتى که برگ تشخيص ماليات ابلاغ قانوني شده باشد و يا همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخيص در مهلت قانوني مؤدي انتخاب خود را اعلام ننماید، سازمان امور مالياتي با توجه به نوع فعاليت هاي مؤدي يا موضوع ماليات مورد رسيدگي از بين نمایندهگان مذبور يك نفر را انتخاب خواهد کرد.

تبصرة ۱ - جلسات هيأت هاي حل اختلاف مالياتي با حضور سه نفر رسمي است و راي هيأت هاي مذبور با اکثريت آرا قطعی و لازم الاجرا است، ولی نظر اقلیت باید در متن رأى قید گردد.

تبصرة ۲ - اداره امور هيأت هاي حل اختلاف مالياتي و مستویت تشکيل جلسات هيأت ها به عهده سازمان امور مالياتي کشور می باشد و حق الزحمة اعضاهيأت هاي حل اختلاف بر اساس آيین نامه اي که بنا به پیشنهاد سازمان امور مالياتي کشور به تصویب وزیر امور اقتصادي و دارايی خواهد رسيد از محل اعتباری که به همین منظور در بودجه سازمان مذکور پيش بینی می شود قبل پرداخت خواهد بود.

• همچنین به موجب (ماده ۲۴۷ ق م)

ماده ۲۴۷ - آراء هيأت هاي حل اختلاف مالياتي بدوى قطعی و لازم الاجراست. مگر اينکه ظرف مدت بيست روز از تاريخ ابلاغ رأى بر اساس ماده (۲۰۳) اين قانون و تبصره هاي آن به

نباشد به موضوع رسيدگي و در صورتى که دلائل و اسناد و مدارک ابراز شده را برای رد مندرجات برگ تشخيص کافي دانست، آن را رد و مراتب را ظهر برگ تشخيص درج و امضانماید و در صورتى که دلائل و اسناد و مدارک ابرازی را موثر در تعديل درآمد تشخيص دهد و نظر او مورد قبول مؤدي قرار گيرد، مراتب ظهر برگ تشخيص منعكس و به امضای مستول مربوط و مودی خواهد رسید و هرگاه دلائل و اسناد و مدارک ابرازی مودی را برای رد برگ تشخيص يا تعديل درآمد موثر تشخيص ندهد باید مراتب را مستدلا در ظهر برگ تشخيص منعكس و پرونده امر را برای رسيدگي به هيأت حل اختلاف ارجاع نماید.

توجه ۱: مهلت تسلیم اعتراض به برگ تشخيص ماليات عملکرد و حقوق ۳۰ روز از تاريخ ابلاغ به مؤدي است.

توجه ۲: مهلت تسلیم اعتراض به برگ تشخيص ماليات بر ارزش افزوده ۲۰ روز از تاريخ ابلاغ به مؤدي است.

۱۰-۲-۳ هيأت هاي حل اختلاف مالياتي

• به موجب (ماده ۲۴۴ ق م)

ماده ۲۴۴ - مرجع رسيدگي به کلية اختلاف هاي مالياتي جز در مواردي که ضمن مقررات اين قانون مرجع ديگري پيش بینی شده، هيأت حل اختلافات مالياتي است هر هيأت حل اختلاف مالياتي از سه نفر به شرح زير تشکيل خواهد شد:

۱. يك نفر نماینده سازمان امور مالياتي کشور.

۲. يك نفر قاضي اعم از شاغل يا بازنشسته. در صورتى که قاضي بازنشسته واجد شرایطی در شهرستان ها يا مراکز استان ها وجود

تبصرة ۲ - در مورد مالیات های غیر مستقیم هرگاه شکایت اجرایی از این جهت باشد که مطالبه مالیات قانونی نیست مرجع رسیدگی به این شکایت نیز هیأت حل اختلاف مالیاتی خواهد بود و رأی هیأت مذبور در این باره قطعی و لازم الاجراست.

- انتخاب نماینده (بند ۳ ماده ۲۴۴ ق م)

مؤدی می تواند «نماینده اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی جمهوری اسلامی ایران» و یا هر یک از تشکل های دیگر مذکور در بند ۳ ماده ۲۴۴ را به عنوان نماینده بند مذکور انتخاب نماید، مشروط بر اینکه در متن و همزمان با اعتراض این انتخاب را به صراحت اعلام نماید، در غیر این صورت و یا چنانچه برگ تشخیص ابلاغ قانونی شده باشد سازمان امور مالیاتی در انتخاب نماینده از میان تشکل های مذکور در بند ۳ ماده ۲۴۴ با توجه به نوع فعالیت مؤدی مخیر خواهد بود. در نتیجه در صورتی که مودیان انتخاب خود را همزمان و به صراحت در متن اعتراض خود قيد نکنند، نمی توانند انتظار داشته باشند که نماینده تشکل مطلوب آنها قطعاً در جلسه هیات حاضر شود.

- نقش نمایندگان اتاق در هیات های حل اختلاف مالیاتی

وظیفه نمایندگان اتاق در هیات های حل اختلاف مالیاتی، صيانت از حقوق قانونی متقابل مودیان و سازمان امور مالیاتی است.

مؤدی، از طرف مأموران مالیاتی مربوط یا مؤدیان مورد اعتراض کتبی قرار گیرد که در این صورت پرونده جهت رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر احاله خواهد شد. رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر قطعی و لازم الاجراء می باشد.

توجه: مهلت تسلیم اعتراض به رأی هیأت حل اختلاف بدوي جهت طرح در هیأت حل اختلاف تجدیدنظر ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی هیأت بدوي به مؤدی تعیین شده است.

- رسیدگی به شکایت ناشی از عملیات اجرایی موضوع (ماده ۲۱۶ ق م)

مادة ۲۱۶ - مرجع رسیدگی به شکایات ناشی از اقدامات اجرایی راجع به مطالبات دولت از اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی که طبق مقررات اجرایی مالیات ها قبل مطالبه و وصول می باشد هیأت حل اختلاف مالیاتی خواهد بود. به شکایات مذبور به فوریت و خارج از نوبت رسیدگی و رأی صادر خواهد شد. رأی صادره قطعی و لازم الاجراست.

تبصرة ۱ - در مورد مالیات های مستقیم در صورتی که شکایت حاکی از این باشد که وصول مالیات قبل از قطعیت، به موقع اجرا گذارده شده است هرگاه هیأت حل اختلاف مالیاتی شکایت را وارد دانست ضمن صدور رأی به بطلان اجرائیه حسب مورد قرار رسیدگی و اقدام لازم صادر یا نسبت به درآمد مشمول مالیات مؤدی رسیدگی و رأی صادر خواهد کرد. رأی صادره از هیأت حل اختلاف قطعی است.

محکوم خواهند شد.

• چه کسی می تواند نقشی مشابه وکیل دفاع را در هیات های حل اختلاف مالیاتی ایفا کند؟

توصیه می شود برای این منظور از مشاوران مالیاتی آگاه و کارآزموده مدد بگیرید، این مشاوران با اتکا به قوانین و بخشنامه ها و آراء مالیاتی قادرند دفاعیه مستند و مستدل تنظیم و با حضور و مذاکرات دفاعی در جلسه رسیدگی، ضریب موققیت مودیان را در هیات ها افزایش دهند. فراموش نکنید که مشاوران مذبور تنها در صورت داشتن وکالت نامه رسمی معتبر مجاز و پرداخت حق تمبر (ماده ۱۰۳) مجاز به حضور در جلسه هیات ها هستند، مگر اینکه اشخاصی که به نمایندگی از مودی جهت تسلیم لایحه دفاعی و ارائه توضیحات در جلسه هیات حاضر می شوند جزو حقوق بگیران مودی باشند که در این صورت لازم است بدوا تاییدیه اداره مالیاتی ذیربسط مبنی بر حقوق بگیر بودن فرد یا افراد مذکور را دریافت کند. (در این موارد نیازی به پرداخت حق تمبر نیست)

• چگونه دفاعیه مالیاتی تنظیم کنیم؟

۱. با استناد به ماده ۲۳۷ ق م و ماده ۳۶ آیین نامه ۲۱۹ گزارش کامل رسیدگی که مبنای صدور برگ تشخیص است را از اداره امور مالیاتی مربوطه استعلام کنید. به حکم قانون، اداره امور مالیاتی موظف است اطلاعات مذبور را در اختیار مؤدى قرار دهد.

۲. گزارش رسیدگی یادشده را به دقت بررسی کنید.

نمایندگان مذبور، برای این در هیات ها حضور دارند که نگاه هیات حل اختلاف به «قانون» یک سویه و با تفسیر به رای به نفع سازمان امور مالیاتی صورت نگیرد.

مودیان محترم به این مثال نغز توجه کنند که در هیچ مرجعی که امر خطیر قضاؤت را بر عهده داشته باشد، دادستان و وکیل دفاع حق صدور رای ندارند و تنها قاضی است که با توجه به کیفر خواست دادستان و دفاعیات وکیل دفاع و بر اساس قانون استیباط خود به صدور رای مبادرت می کند.

در هیات های حل اختلاف مالیاتی، هر یک از اعضاء اعم از نمایندگان بندهای ۱ یا ۲ یا ۳ ماده ۲۴۴، نقشی مشابه و برابر با قاضی را ایفا می کنند، و هر یک مجاز به صدور رای مستقل هستند، رای نهایی بر اساس نظر اکثریت اعضا یاد شده اعتبار می یابد.

• مسئولیت حقوقی نمایندگان (بند ۳ ماده ۲۴۴ ق م)
تاکید دیگری بر تفاوت جایگاه حقوقی نمایندگان بند ۳ ماده ۲۴۴ و وکلای دفاع دعاوی حقوقی:

(ماده ۲۶۹ ق م)

تخلف قضاط اعضا های حل اختلاف مالیاتی در انجام تکالیفی که به موجب قوانین و مقررات مالیاتی به عهده هیأت های حل اختلاف گذارده شده است با اعلام دادستانی انتظامی مالیاتی در دادسرای انتظامی قضاط مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت. در مورد قضاط بازنشسته و نیز نمایندگان موضوع بند (۳) ماده (۲۴۴) این قانون به تخلف آنان با اعلام دادستانی انتظامی در محاکم دادگستری رسیدگی و به مجازات متناسب

مراتب را به همراه تصویر دفاعیه ثبت شده به شرح ارائه شده در بند فوق به اتاق ارسال کنید.

• مراحل بعدی اعتراض

الف: شورای عالی مالياتي

• به موجب ماده ۲۵۱ و بند ۴ ماده ۲۵۵ قانون ماليات هاي مستقيم رسيدگي به آراء قطعی هييات هاي حل اختلاف مالياتي که از لحاظ عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه يا نقص رسيدگي مورد شکایت مودی يا اداره امور مالياتي واقع شده باشد، به عهده شورای عالی مالياتي است.

• اعضا شورای عالی مالياتي بر اساس مقررات ماده ۲۵۲ قانون ماليات هاي مستقيم، به پیشنهاد رئيس کل سازمان امور مالياتي و حکم وزیر امور اقتصادي و دارایی منصوب می شوند.

• توجه: مهلت اعتراض و تسلیم شکوائيه به شورای عالی مالياتي ۳۰ روز از ابلاغ راي قطعی هييات حل اختلاف مالياتي تعیین شده است.

• علاوه بر اين مؤديان می توانند با استناد به بند ۲ ماده ۱۰ قانون تشکيلات و دادرسي ديوان عدالت اداري نسبت به نحوه رسيدگي آراء قطعی صادره در هييات هاي حل اختلاف مالياتي از شعب ديوان عدالت اداري با تسلیم شکوائيه در خواست رسيدگي کنند.

• مهلت تسلیم دادخواست به شعب ديوان عدالت اداري با استناد به تبصره ۲ ماده ۱۶ مدت ۳ ماه از تاريخ ابلاغ راي يا تصميم هييات هاي مذكور برای افراد مقیم ایران است. زمان مذبور برای اشخاص

۳. نحوه رسيدگي را با مقررات قانون ماليات هاي مستقيم، آين نامه هاي اجرائي، بخشname هاي سازمان امور مالياتي، آرا شورای عالي مالياتي و آرا ديوان عدالت اداري مقاييسه و مغايرت هاي احتمالي را فهرست کنيد.

۴. لايجه دفاعييه خود با تصریح مغايرت هاي نحوه رسيدگي اداره امور مالياتي با قوانین مقررات مراجع مذکور در فوق تنظيم کنيد. تنها به قوانین استناد کنيد و از تطويل بي مورد کلام خودداری کنيد.

۵. در صورتی که به قانون اشراف نداريد، خطر نکنيد و از مشاوران حرفه اي کمک بخواهيد.

۰ ماده ۲۴۴ ق م - توجه: رسميت جلسه رسيدگي به هييات حل اختلاف مالياتي زمانی است که هر سه اعضاء موضوع ماده ق م در جلسه حضور داشته باشند.

۰ در مواردی که يکی از نمایندگان (ماده ۲۴۴ ق م) در جلسه رسيدگي هييات حل اختلاف مالياتي حضور ندارد:

۱. دفاعييات خود را كتبًا مطرح کنيد. (فارغ از حضور و يا غيبت نمایندگان، همواره لايجه دفاعييه را در دفتر هييات ها ثبت و رسيد دریافت کنيد)

۲. مراتب عدم حضور نماینده غایب را كتبًا در صورت جلسه رسيدگي در قسمت دفاعييات مؤدي درج و به استناد تبصره ۱ ماده ۲۴۴ موکداً به دليل عدم رسميت جلسه خواستار تجدید دعوت شويد.

۳. در صورتی که نماینده غایب، نماینده اتاق بازرگانی است،

ب: مشاوره حضوري

مشاوران مالياتي در روزهای شنبه و دوشنبه در محل اتاق حضور داشته و خدماتي همچون راهنمایي درخصوص تنظيم اظهارنامه هاي مالياتي، نگارش دفاتر روزنامه و کار، نحوه تسلیم لايحه اي اعتراض، راهنمایي شرکت در جلسات کميسيون هاي مالياتي مرکز استان و شهرستان ها، ارائه اي طريقي در خصوص سистем حسابداري و ثبت اسناد و مدارك، محاسبه و صدور مفاصاحساب در خصوص سه در هزار سهم اتاق، تشکيل جلسات راهنمایي و ارشاد بانماینده هاي کميسيون ها و ... را به صورت رايگان به اعضاء ارائه مى دهند.

- بررسی و همکاری در تدوین لوایح دفاعیه مودیان.

مقیم خارج از ایران شش ماه تعیین شده است.

ب: هيأت موضوع (ماده ۲۵۱ مكرر ق م)

ماده ۲۵۱ مكرر - در مورد ماليات هاي قطعی موضوع اين قانون و ماليات هاي غير مستقيم که در مرجع ديگري قابل طرح نباشد و به ادعای غير عادلانه بودن ماليات مستندا به مدارک و دلائل کافی از طرف مؤدى شکایت و تقاضای تجدید رسیدگي شود وزير امور اقتصادي و دارايي مى تواند پرونده امر را به هيأتی مرکب از سه نفر به انتخاب خود جهت رسیدگي ارجاع نماید.

رأي هيأت به اکثریت آرا قطعی و لازم الاجرا می باشد.

اهم خدمات مالياتي اتاق به اعضا و دارندگان کارت بازرگاني:

ب: مشاوره مالياتي

الف: از طريق وب سایت کرمانشاه
اعضا اتاق میتوانند به وب سایت اتاق بخش خدمات بازرگانی و سپس "سوالات متداول و درخواست مشاوره" مراجعه نمایند.
در اين بخش شما میتوانيد علاوه بر یافتن پاسخ سوالات متداول، درخواست هاي مشاوره خود را ثبت فرمایيد. در اسرع وقت با حضرت عالی تماس گرفته و سوالات شما پاسخ داده خواهد شد.

۵. مزد يا حقوق يا کارمزد در اين قانون شامل هر گونه وجوده و مزاياي نقدی يا غيرنقدی مستمر است که در مقابل کار به بيمه شده داده می شود.

۶. حق بيمه عبارت از وجودهي است که به حكم اين قانون و برای استفاده از مزاياي موضوع آن به سازمان پرداخت می شود.

۷. بيماري وضع غير عادي جسمی يا روحی است که انجام خدمات درمانی را ایجاب می کند يا موجب عدم توانايی موقت اشتغال به کار يا اين که موجب هر دو در آن واحد می شود.

۸. حادثه از لحاظ اين قانون اتفاقی است پيش بينی نشده که تحت تاثير عامل يا عوامل خارجي در اثر عمل يا اتفاق ناگهان رخ می دهد و موجب صدماتی بر جسم يا روان بيمه شده میشود.

۹. غرامت دستمزد به وجودهي اطلاق می شود که در ايام بارداری، بيماري و عدم توانايی موقت اشتغال به کار و عدم دریافت مزد يا حقوق به حکم این قانون به جای مزد يا حقوق به بيمه شده پرداخت می شود.

۱۰. وسائل کمک پزشکی (پروتز و اروتنز) وسایلی هستند که به منظور اعاده سلامت يا برای جبران نقص جسماني يا تقویت يکی از حواس به کار می روند.

۱۱. کمک ازدواج مبلغی است که طبق شرایط خاصی برای جبران هزینه های ناشی از ازدواج به بيمه شده پرداخت می شود.

۱۲. کمک عائله مندی مبلغی است که طبق شرایط خاص در مقابل عائله مندی توسط کارفرما به بيمه شده پرداخت می شود.

عضو محترم اتاق

- در صورت نياز به مشاوره مالياتي تلفنی می توانيد جهت انجام مشاوره با شماره تلفن زير تماس حاصل کنيد.

۰۸۳۳۸۲۲۸۱۴۱ - ۰۸۳۳۸۲۲۸۱۳۱

۳-۳ قوانين و مقررات بيمه تامين اجتماعي

۳-۳-۱ تعاريف (ماده ۲ ق.ت.ا)^۲

۱. بيمه شده شخصی است که رأساً مشمول مقررات تامين اجتماعي بوده و با پرداخت مبالغی به عنوان حق بيمه حق استفاده از مزاياي مقرر در اين قانون را دارد.

۲. خانواده بيمه شده شخص يا اشخاصی هستند که به تبع بيمه شده از مزاياي موضوع اين قانون استفاده می کنند.

۳. کارگاه محلی است که بيمه شده به دستور کارفرما يا نماینده او در آن جا کار می کند.

۴. کارفرما شخص حقيقي يا حقوقی است که بيمه شده به دستور يا به حساب او کار می کند. کليه کسانی که به عنوان مدیر يا مسئول عهده دار اداره کارگاه هستند نماینده کارفرما محسوب می شوند و کارفرما مسئول انجام کليه تعهداتی است که نماینده‌گان مذبور در قبال بيمه شده به عهده می گيرند.

ب) وجوده و اموال صندوق در حکم وجوده و اموال عمومی است و هر گونه برداشت غیرقانونی از وجوده مذکور و تصرف غیر مجاز در اموال آن، اختلاس یا تصرف غیر قانونی است و مرتكب، طبق قوانین کیفری تعقیب خواهد شد. (ماده ۱۰۴ ق، ت، ا)
ج) مطالبات ناشی از اجرای قانون تأمین اجتماعی، در عداد مطالبات ممتاز می باشد. (ماده ۴۹ ق، ت، ا)

۳-۳-۳ مشمولین قانون تأمین اجتماعی:

- مشمولین قانون تأمین اجتماعی عبارتند از:
الف) افرادی که به هر عنوان در مقابل دریافت مزد یا حقوق کار می کنند.
ب) صاحبان حرفه و مشاغل آزاد (مشروط به انعقاد قرارداد)
ج) دریافت کنندگان مستمری های بازنشستگی، از کار افتادگی و فوت.
د) اتباع بیگانه (مشروط به تحقق شرایط قانونی مندرج در ماده ۵) «قانون تأمین اجتماعی»

۴-۳-۳ معافیت از شمول قانون تأمین اجتماعی:

- مستخدمین وزارتخانه ها، مؤسسات، شرکت های دولتی و مؤسسات وابسته به دولت که طبق قوانین مربوطه، بنحوی از انحصار از مواد مذکور در (ماده ۳ ق، ت، ا) (حوادث و بیماری ها، بارداری، غرامت دستمزد، از کار افتادگی، بازنشستگی و فوت) بهره مند می باشند. در سایر موارد که قوانین خاص برای آنها وجود ندارد، طبق آیین نامه ای که به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید سازمان امور اداری و

۱۳. از کار افتادگی کلی عبارت است از کاهش قدرت کار بیمه شده به نحوی که نتواند با اشتغال به کار سابق یا کار دیگری بیش از یک سوم از درآمد قبلی خود را به دست آورد.

۱۴. از کار افتادگی جزئی عبارت است از کاهش قدرت کار بیمه شده به نحوی که با اشتغال به کار سابق یا کار دیگر فقط قسمتی از درآمد خود را به دست آورد.

۱۵. بازنشستگی عبارت است از عدم اشتغال بیمه شده به کار به سبب رسیدن به سن بازنشستگی مقرر در این قانون.

۱۶. مستمری عبارت از وجهی است که طبق شرایط مقرر در این قانون به منظور جبران قطع تمام یا قسمتی از درآمد به بیمه شده و در صورت فوت او برای تأمین معیشت بازماندگان وی به آنان پرداخت می شود.

۱۷. غرامت مقطوع نقص عضو مبلغی است که به طور یک جا برای جبران نقص عضو یا جبران تقلیل درآمد بیمه شده به شخص او داده می شود.

۱۸. کمک کفن و دفن مبلغ مقطوعی است که به منظور تأمین هزینه های مربوط به کفن و دفن بیمه شده در مواردی که خانواده او این امر را به عهده می گیرند پرداخت می شود.

۲-۳-۳ شخصیت حقوقی صندوق تأمین اجتماعی:

الف) صندوق تأمین اجتماعی دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری است که به استناد ماده واحده مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۹ مجلس شورای اسلامی بعنوان یک نهاد عمومی غیردولتی محسوب و امور آن طبق اساسنامه مصوب هیأت وزیران اداره می شود.

مدارکي مانند اساسنامه، آگهی تأسیس، پروانه های تأسیس بهره برداری و یا تصویب نامه قانونی در خصوص تشکیل ارگان یا مؤسسه مورد نظر، شناسایی می شوند.

۳-۳-۵-۲-۱ کارفرمایان دارای شخصیت حقیقی:
شناخت کارفرمایان حقیقی با توجه به مدارک مثبته صورت می گیرد اهم این مدارک به شرح زیر است:

- جواز کسب صنفی معتبر (اعم از دائم یا موقت)
- هر گونه اجازه کار از مراجع ذیصلاح
- پروانه تأسیس یا بهره برداری
- اسناد مالکیت
- اسناد اجاره یا صلح نامه
- اقرار نامه، قرارداد، شراکت نامه ثبتی یا محضری، اسناد اجاره عادی تنظیمی توسط سازمان های دولتی و یا نهادهای انقلابی نظیر اداره اوقاف، بنیاد مستعضدان و جانبازان و...
- گزارش بازرسان کارگاه های صندوق تأمین اجتماعی
- آراء صادره از سوی مراجع قضایی دال بر کارفرمایی
- اظهار نظر اداره کل درآمد حق بیمه صندوق تأمین اجتماعی

۳-۳-۵-۲ بیمه شده:

- بیمه شده شخصی است که رأساً مشمول مقررات تأمین اجتماعی بوده و با پرداخت مبالغی به عنوان حق بیمه می تواند از مزایای مقرر در قانون تأمین اجتماعی بهره مند شود و با توجه به مراتب زیر، مورد شناسایی قرار می گیرد.

استخدامی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسیدف تابع مقررات قانون تأمین اجتماعی خواهد بود (تبصره ۱ ماده ۴ ق، ت، ا).

۳-۳-۵ شناسایی کارفرمایان و بیمه شدگان:

• چگونگی شناخت کارفرمایان، کارگاه ها و بیمه شدگان و مشمول قانون تأمین اجتماعی به شرح زیر است:

۳-۳-۵-۱ کارفرما، کارگاه:

• کارفرما شخص حقیقی یا حقوقی است که بیمه شده به دستور یا به حساب او کار می کند. کلیه کسانی که به عنوان مدیر یا مستول عهده دار اداره کارگاه هستند، نماینده کارفرما محسوب می شوند و کارفرما مستول انجام کلیه تعهداتی است که نماینده‌گان مزبور در قبال بیمه شده به عهده می گیرند.

• کارگاه نیز محلی است که بیمه شده به دستور کارفرما یا نماینده او، در آنجا کار می کند. عوامل مؤثر در تشخیص و شناسایی کارفرمایان کارگاه ها (حقوقی - حقیقی) به شرح زیر است:

۳-۳-۵-۱ کارفرمایان دارای شخصیت حقوقی:

- اشخاص حقوقی اشخاصی هستند که طبق موازین قانونی مربوطه در اداره ثبت شرکت ها و مالکیت صنعتی به ثبت رسیده و یا به موجب قوانین خاص (از جمله قانون تشکیل شهرداری ها، جمعیت هلال احمر و ...) موجودیت یافته اند. تشخیص این گونه کارفرمایان تابع مقررات ثبتی و قانونی بوده و بر اساس

لزوم جهت شناسايي بيمه شدگان و استخراج حقوق و مزايا (اقلام مشمول کسر حق بيمه) و سوابق اشتغال بيمه شدگان، به کارفرمایان داراي شخصيت حقوقی مراجعه و اطلاعات مورد نياز را از دفاتر قانوني کارگاه استخراج و گزارش می کنند.

۷-۳-۳ تکاليف، حقوق و ارتباط اداري کارفرمایان با صندوق تامين اجتماعي

- موارد مطروحه در اين فصل مبتنی بر تصريح تکاليف و حقوق قانوني کارفرمایان بر اساس قانون تامين اجتماعي است.
- شرح مختصر ارتباطات بين کارفرمایان و صندوق مذكور از قرار ذيل است:

۱-۷-۳-۳ مراجعه کارفرمایان به شعب تامين اجتماعي جهت تشکيل پرونده:

- کارفرمایان کارگاه های مشمول قانون تامين اجتماعي، باید حداقل ظرف مدت ۱۵ روز از تاريخ تأسيس کارگاه، مدارك تأسيس و شروع فعاليت خود را جهت تشکيل پرونده، به شعب تامين اجتماعي تسلیم کنند.

۲-۷-۳-۳ تشکيل پرونده کارگاه های داراي شخصيت حقوقی:

- پس از ثبت شخصيت حقوقی در اداره ثبت شركت ها، لازم است نماينده آن شركت به نزديکترین شعبه تامين اجتماعي که دفتر مرکзи شخص حقوقی در محدوده عملکرد آن واقع شده مراجعه و جهت تشکيل پرونده مدارك بشرح زير را تسلیم کند:

۶-۳-۴ رسيدگي به مدارك ارائه شده کارفرمایان:

- کارفرما پس از شناسايي، صورت دستمزد / حقوق و مزاياي کارگاه خود را به صندوق تامين اجتماعي ارائه نموده و صندوق ضمن رسيدگي، نسبت به شناسايي بيمه شدگان و ضبط سوابق آنها اقدام می نماید که در صورت مشاهده نقص، اختلاف و يا مغایرت، اقدام لازم در خصوص مطالبه ما به التفاوت حق بيمه، بعمل خواهد آمد. (ماده ۳۹ ق، ت، ۱)

۱-۶-۳ بازرسی:

- صندوق بر اساس مفاد (مواد ۴۷ و ۱۰۲ ق، ت، ۱) جهت شناسايي بيمه شدگان، تعیین سابقه و حقوق و مزاياي واقعي آنها، اقدام به بازرسی کارگاهی و يا بازرسی از دفاتر قانوني می نماید.

۲-۶-۳ بازرسی کارگاه ها:

- بازرسان کارگاه ها طبق (ماده ۴۷ ق، ت، ۱) حق دارند از کلیه کارگاه های مشمول قانون تامين اجتماعي (داراي شخصيت حقوقی و حقيقي) بازرسی بعمل آورده و با مراجعه به کارگاه و همچنین بيمه شدگان حاضر در محل کارگاه و نيز بررسی اسناد و مدارك موجود، اطلاعات هویتي مربوط به کارگاه، کارفرما، بيمه شدگان و نيز ساير اطلاعات مورد نياز درخصوص حقوق و مزايا، سابقه کار و شغل بيمه شدگان را جمع آوري و گزارش کنند.

۳-۶-۳ بازرسی دفاتر قانوني:

- بازرسان دفاتر قانوني صندوق تامين اجتماعي، در صورت

را مطابق (مواد ۴۷ و ۱۰۲ ق، ت، ا) به عمل آورند.

۳-۳-۵-۷-۳ ارسال صورت دستمزد / حقوق و مزایا:

- طبق (ماده ۳۹ ق، ت، ا) کارفرما مکلف است حق بیمه مربوط به هر ماه را حداکثر تا آخرین روز ماه بعد به سازمان بپردازد. همچنین صورت مزد یا حقوق بیمه شدگان را به ترتیبی که در آیین نامه طرز تنظیم و ارسال صورت مزد یا حقوق که به تصویب شورای عالی سازمان خواهد رسید به سازمان تسلیم کند. سازمان حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ دریافت صورت مزد اسناد و مدارک کارفرما را مورد رسیدگی قرار داده و در صورت مشاهده نقص یا اختلاف یا مغایرت به شرح (ماده ۱۰۱ ق، ت، ا) اقدام و ما به التفاوت را وصول می کند.

هرگاه کارفرما از ارائه اسناد و مدارک امتناع کند سازمان ما به التفاوت و حق بیمه را رأساً تعیین و مطالبه و وصول خواهد کرد. با توجه به ماده قانونی مذکور و آیین نامه مربوطه کارفرما می باشیستی صورت دستمزد/ حقوق و مزایای بیمه شدگان را بترتیب مندرج در آیین نامه طرز تنظیم و ارسال صورت مزد، تهیه و حداکثر تا آخرین روز ماه بعد به شعبه تامین اجتماعی تسلیم کند. (به استثنای کارگاه های مشمول قانون معافیت از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما تا میزان ۵ نفر کارگر، که لیست خود را میتوانند حداکثر تا دو ماه بعد به شعبه سازمان تامین اجتماعی ارسال کنند).

۳-۳-۶-۵-۷-۳ صورت دستمزد / حقوق و مزایا:

- با استقرار سیستم مکانیزه و ساخت نرم افزار تهیه و تنظیم

- نامه اعلام تأسیس

- روزنامه رسمی کشور متضمن آگهی تأسیس

- اساسنامه

- تصویر سند مالکیت یا اجاره محل شرکت

- سایر مدارک مبتنی بر شروع فعالیت و تأسیس شرکت، بر حسب مورد، از جمله اظهارنامه ثبت شرکت و موافقت اصولی.

- شعبه مربوطه، با اخذ مدارک و انجام مراحل اداری ضمن تشکیل پرونده و اختصاص کد کارگاهی (شماره کارگاه)، مراتب را کتاب طی فرمی حاوی شماره کارگاه، به شخص حقوقی، اعلام می کند.

۳-۳-۷-۳ تشکیل پرونده کارگاه های دارای کارفرما با شخصیت حقیقی:

- هنگامی که شخص حقیقی اقدام به تأسیس کارگاه می کند، لازم است ظرف مهلت مقرر مدارکی را که نشانگر کارفرما بودن وی است به شعبه تامین اجتماعی که کارگاه در محدوده عملکرد آن قرار دارد، ارائه کند. شعبه پس از شناسایی کارگاه و کارگران شاغل (در صورت داشتن کارگر) نسبت به اختصاص شماره کارگاه و تشکیل پرونده اقدام کرده کارفرما نیز ملزم است نسبت به تنظیم و ارسال صورت دستمزد / حقوق و مزایای کارکنان شاغل خود و پرداخت حق بیمه مربوطه طبق مقررات اقدام کند.

۳-۳-۷-۴ همکاری با بازرسان صندوق تامین اجتماعی:

- کارفرمایان مکلفند در صورت مراجعه بازرسان همکاری لازم

- ٦-٧-٣-٣ تسلیم اظهارنامه و پرداخت حق بیمه:
- پرداخت حق بیمه توسط کارفرمایان با تنظیم اظهارنامه و تسلیم آن به شعب تامین اجتماعي صورت می گیرد. در مواقعي که کارفرمایان حق بیمه کارکنان خود را با چک پرداخت می کنند، لازم است از اظهارنامه چهار نسخه اي (نسخه اول مخصوص تأييد وصول مبلغ چک از سوی بانك، نسخه دوم مخصوص حساب جاري شعبه، نسخه سوم مخصوص پرونده درآمد و نسخه چهارم به عنوان رسید کارفرما است) استفاده کنند و در مواقعي که پرداخت به صورت نقدي است، باید اظهارنامه در سه نسخه، توسط کارفرما تنظيم و ارائه شود. اطلاعات زير لازم است از سوی کارفرمایان بصورت كامل، خوانا و با دقت در اظهارنامه ها درج شود. با راه اندازی نرم افزار مکانيزه دريافت صورت دستمزد و پرداخت حق بیمه به روش دستي اجرا نمي شود.
- مشخصات کارگاه (نام و کد کارگاه، نوع فعاليت، آدرس، تلفن کارگاه و نام کارفرما).
- مشخصات پرداخت (ماه مورد نظر، تعداد بیمه شدگان به تفکيک مرد و زن، دستمزد مشمول کسر حق بیمه، نرخ حق بیمه، مبلغ حق بیمه، شماره و تاريخ و مبلغ چک يا اعلاميه بانکي و نام بانك).
- اظهارنامه، پس از تنظيم توسط کارفرما، امضاء و مهمور به مهر کارگاه مى شود و به همراه ليست حق بیمه به باجه دريافت شعبه مربوطه، تسلیم مى شود.

ليست در حال حاضر کلیه کارفرمایان صورت دستمزد ماهانه کارکنان را از طريق CD و اينترنتي به شعب سازمان تحويل ميدهند.

(الف) صورت دستمزد/ حقوق و مزايا ماه ... سال ... نام کارگاه، شماره کارگاه، نام کارفرما، شماره ثبت/ پروانه کسب يا بهره برداري، نشاني، نوع فعاليت، تلفن.

(ب) ردیف نام، نام خانوادگي، شماره بیمه شده، شماره شناسنامه يا گذرنامه و برای کارگاه هاي صنفي به منظور رعایت دستمزد مقطوع سمت يا شغل (ذکر شغل بیمه شده از نظر استفاده از مزاياي قانون مشاغل سخت و زيان آور ضروري است تا در شرایط بازنشستگي و احتساب حق بیمه مشکلي برای بیمه شده و کارفرما بوجود نيايد)، روزهای کارکرد، حقوق و مزايا، اضافه کاري، جمع حقوق و مزايا، جمع حقوق و مزايا مشمول کسر حق بیمه، کسور (شامل حق بیمه سهم بیمه شده و ...) مانده قابل پرداخت و امضاء يا شماره حساب، برای کلیه بیمه شدگان.

(ج) جمع كل اقلام، امضاء تنظيم کننده و مهر و امضاء کارفرما. ليست هاي حق بیمه لازم است حاوي اطلاعات كامل هوiti بیمه شدگان، حقوق متعلقه و نيز حق بیمه مربوطه بوده و بدون خط خوردگي و خوانا و بطور كامل، جامع و دقیق تنظيم و ارائه شود.

(د) نحوه دريافت رمز (اینترنتي)

کارفرمایان مى توانند با مراجعي به شعبه محل کارگاه و دريافت رمز مخصوص کارگاه حق بیمه خود را از طريق اينترنت به حساب کارگاه پرداخت کنند.

• کارفرمایان مکلفند در اجرای (ماده ۹۰ ق، ت، ا) قبل از به کار گماردن کارگران، نسبت به معاينه پزشکی آنها اقدام کنند. در صورتی که پس از استخدام معلوم شود که نامبردگان در حین استخدام قابلیت کار ارجاعی را نداشته و کارفرما در معاينه پزشکی آنها تعلل کرده و در نتیجه بيمه شده دچار حادثه شده و یا بيماري او شدت یابد، صندوق تامين اجتماعي، مقررات قانون تامين اجتماعي را درباره بيمه شده اجرا و هزينه هاي مربوط را از کارفرما با توجه به (ماده ۵۰ ق، ت، ا) مطالبه و وصول خواهد کرد (ماده ۹۰ ق، ت، ا).

• انجام خدمات بهداشتی مربوط به محیط کار، به عهده کارفرمایان است. بيمه شدگاني که در محیط کار با مواد زيان آور از قبيل گازهای سمی، اشعه و غيره تماس داشته باشند، باید حداقل هر سال یک بار از طرف صندوق تامين اجتماعي معاينه پزشکی شوند (ماده ۸۸ ق، ت، ا).

• در صورت وقوع حادثه ناشی از کار، کارفرما مکلف است اقدامات اوليه را برای جلوگیری از تشدید وضع حادثه دیده، به عمل آورد و مراتب را ظرف ۳ روز اداری کتبه به اطلاع شعب مربوطه برساند. در صورتی که کارفرما بابت اقدامات اوليه مذبور، متحمل هزينه اي شده باشد صندوق هزينه مربوطه را پرداخت می کند.

• کارفرمایان باید ترک کار و پایان خدمت بيمه شده را در ستون مربوط به هنگام ارائه لیست یا CD یا ارسال اينترنتي درج کنند.

• کارفرمایان مکلفند حق بيمه مربوطه را مطابق بند ۴-۳-۷-۳ به صندوق تامين اجتماعي پردازنند.

۸-۳-۳ تکاليف قانوني در مورد بيمه شدگان

• کارفرمایان موظفند از کلیه وجوده و مزایای نقدی یا غير نقدی مستمر که در مقابل کار به بيمه شده داده می شود با احتساب معافیت هاي مربوطه، حق بيمه مقرر را کسر و به اضافه سهم خود به صندوق تامين اجتماعي پرداخت نمایند. در صورتیکه کارفرمایان از کسر حق بيمه سهم بيمه شده، خودداری کنند، شخصاً مسئول پرداخت آن خواهند بود. (كارکنان کارگاه، بدون توجه به نوع استخدام، (روزمزد، قراردادي، آزمایشي و ...) مشمول بيمه بوده و از روز اول شروع کار بايستی بيمه شوند).

• در مواردی که بيمه شده اى برای دو یا چند کارفرما کار کند، هر يك از کارفرمایان مکلفند به نسبت مزد يا حقوقی که ميپردازند (ضمن رعایت موارد مربوط به حداقل و حداقل دستمزد مشمول کسر حق بيمه) حق بيمه سهم بيمه شده را از مزد يا حقوق او کسر و بعلاوه سهم خود، به صندوق پرداخت کنند.

• کارفرما مکلف است به ميزان سه برابر حداقل دستمزد روزانه، برای هر فرزند بيمه شده به عنوان کمک هزينه اولاد (حق اولاد) به بيمه شده واجد شرایط پرداخت کند، مشروط به اينكه، بيمه شده حداقل ۷۲۰ روز سابقه پرداخت حق بيمه را داشته باشد.

• کارفرمایان کارگاه هاي مشمول قانون تامين اجتماعي که کارگر جديد استخدام می کنند در صورتی که مستخدم داراي شماره بيمه نباشد، باید حداقل ظرف مدت ۱۵ روز برای نام نويسي و دریافت شماره بيمه جهت کارگر جديدالاستخدام، اقدام کنند.

۰ قراردادهای خصوصی نسبت به کسانی که آن را منعقد نموده اند در صورتی که مخالف صریح قانون نباشد نافذ است.

۳-۹-۳ «قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تامین نیازهای کشور» مصوب ۱۳۹۱/۵/۱ مجلس شورای اسلامی (ماده ۱۴ ق، ت، ا):

۰ سازمان تامین اجتماعی موظف است حق بیمه کارکنان قراردادهای ارائه خدمات اجتماعية پیمانکاران طرح های عمرانی و غیرعمرانی با مصالح یا بدون مصالح را بر مبنای فهرست ارائه شده توسط پیمانکاران دریافت نماید. اعمال هر گونه روش دیگری غیر از روش مندرج در این ماده ممنوع است.

۰ تبصره: در صورت عدم ارسال دقیق فهرست توسط پیمانکاران و عدم انجام تعهدات طبق ماده ۱۴۸ قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۰۸-۲۹ مجمع تشخيص مصلحت نظام و (مواد ۲۸ و ۳۹ ق، ت، ا) مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ و اصلاحیه های بعدی آن و شکایت نیروی کار سازمان تامین اجتماعی بر اساس قانون تامین اجتماعی با پیمانکار برخورد می کند.

۴-۹-۳-۳ تبصره الحقی به (ماده ۳۸ ق، ت، ا) مصوب جلسه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی:

۰ کلیه کارفرمایان موضوع (ماده ۳۸ ق، ت، ا) و ماده ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی (سابق) مکلفند مطالبات سازمان تامین اجتماعی از مقاطعه کاران و مهندسین مشاوری که حداقل یکسال از تاریخ خاتمه، تعلی یا قسخ قرارداد آنان گذشته و در این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه

۹-۳-۳ تکالیف قانونی واگذار کنندگان کار در ارتباط با قراردادهای منعقده با اشخاص ثالث:

۱-۹-۳-۳ ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی:

۰ در مواردی که انجام کار به طور مقاطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می شود. کارفرما باید در قراردادی که منعقد می کند مقاطعه کار را متعهد کند که کارکنان خود و همچنین کارکنان مقاطعه کاران فرعی را نزد سازمان تامین اجتماعی بیمه کند و کل حق بیمه را به ترتیب مقرر در (ماده ۲۸ ق، ت، ا) بپردازد.

۰ پرداخت ۵ درصد بهای کل کار مقاطعه از طرف کارفرما مؤکول به ارائه مفاصی حساب از طرف سازمان خواهد بود در مورد پیمانکارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تامین اجتماعی تسلیم کنند، معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد.

هرگاه کارفرما آخرین قسط مقاطعه کار را بدون مطالبه مفاصی حساب سازمان بپردازد، مستول پرداخت حق بیمه مقرر و خسارات مربوط خواهد بود و حق دارد وجهی را که از این بابت به سازمان پرداخت می کند از مقاطعه کار مطالبه و وصول کند. کلیه وزارت خانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی، همچنین شهرداری ها و اتاق اصناف و مؤسسات دولتی و غیردولتی و مؤسسات خیریه و عام المنفعه مشمول این ماده هستند.

۲-۹-۳-۳ ماده ۱۰ قانون مدنی:

ت، ۱) و ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق مکلفند کلیه مطالبات سازمان تامین اجتماعی (که در این آیین نامه به اختصار سازمان نامیده می شود) از مقاطعه کاران و مهندسین مشاور را برابر ماده واحده قانون الحق یک تبصره به ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی مصوب ۷۲/۲/۲۶ پس از درخواست سازمان از محل ۵ درصد کار کرد و آخرین قسط نگهداری شده به سازمان پرداخت نمایند.

۰ ماده ۲: کلیه کارفرمایان مشمول این آیین نامه مکلفند حداقل ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه فهرست کامل پیمان های موضوع ماده یک (که از تاریخ خاتمه، تعلیق یا فسخ قرارداد آنان یکسال گذشته است) را با مشخص نمودن شماره و تاریخ پیمان، نام پیمانکار و مهندسین مشاور به سازمان تامین اجتماعی ارائه نمایند و در مورد اعلام مبلغ کل کار کرد پیمان (شامل ارزی و ریالی) میزان ۵ درصد و آخرین قسط موضوع ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی و ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق نگهداری شده نزد کارفرما تا تاریخ شروع و خاتمه یا فسخ یا تعلیق پیمان، محل اجرای کار و شرح مختصراً از موضوع پیمان، نحوه تهیه صالح (به عهده کارفرما، پیمانکار یا هر دو) و آخرین افامتگاه قانونی پیمانکار و مهندسین مشاور با سازمان همکاری نمایند.

۰ ماده ۳: سازمان مکلف است در مورد قراردادهای موضوع ماده یک این آیین نامه به ترتیب زیر اقدام نماید.

الف) در مورد قراردادهای که حق بیمه آن ها طبق قانون و بر اساس آرای هیأت تجدیدنظر موضوع (ماده ۴۴ ق، ت، ۱) قطعی شده است حق بیمه را مجدداً به پیمانکار یا مهندسین مشاور

مفاصل حساب سازمان تامین اجتماعی مراجعه ننموده اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات مقاطعه کاران و مهندسین مشاور از محل ۵ درصد کل کار و آخرین قسط نگهداری شده به این سازمان پرداخت نمایند.

میزان حق بیمه پس از قطعی شدن طبق قانون و براساس آراء هیأت تجدیدنظر موضوع (ماده ۴۴ ق، ت، ۱) و ابلاغ مجدد به پیمانکار جهت پرداخت بدھی حق بیمه ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ توسط سازمان تامین اجتماعی اعلام خواهد شد. نحوه اجرای تبصره مذکور به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط سازمان تامین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

۰ به موجب ماده ۴۰ «قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» (مصطفوی ۱۳۹۴/۲/۱) یک تبصره به شرح زیر به (ماده ۳۸ ق، ت، ۱) مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ اصلاحات بعدی آن الحق می شود:

۰ تبصره: مبنای مطالبه حق بیمه در مورد پیمان هایی که دارای کارگاه های صنعتی و خدمات تولیدی یا فنی مهندسی ثابت می باشند و موضوع اجرای پیمان توسط افراد شاغل در همان کارگاه انجام می شود، براساس فهرست ارسالی و بازرگانی کارگاه است و از اعمال ضریب حق بیمه قرارداد پیمان معاف می باشند و سازمان تامین اجتماعی باید مفاصل حساب اینگونه قراردادهای پیمان را صادر کند.

۰ ماده ۱: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول (مواد ۳۸ ق، ت، ۱) مصوب ۱۳۷۳/۳/۱۸ هیأت وزیران

۰ ماده ۵-۳ آیین نامه اجرایی تبصره الحقی (ماده ۳۸ ق،

تسلیم کند. (در صورتی که آخرین روز مهلت قانونی اعتراض تعطیل رسمی باشد روز بعد از تعطیل به عنوان آخرین روز مهلت اعتراض خواهد بود).

۴-۴-۳ اعتراض به رأی هیأت بدوي تشخيص مطالبات

- چنانچه مورد مطالبه بابت اصل حق بیمه از مبلغ ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال بیشتر باشد، کارفرما می تواند ظرف ۲۰ روز بعد از تاریخ ابلاغ رأی، تقاضای تجدیدنظر دهد.

۵-۴-۳ اخذ مفاصا حساب

- در صورتی که کارفرما نیاز به مفاصا حساب داشته و دارای بدهی برآورده باشد، می تواند با واریز بدهی به حساب سپرده، مفاصا حساب دریافت کند، ضمن اینکه حق اعتراض وی به بدهی اعلام شده ظرف مهلت مقرر، محفوظ خواهد بود.

۶-۴-۳ اطلاع از نتیجه بازرگانی

- در صورتی که بدهی اعلام شده براساس گزارش بازرگانی از دفاتر قانونی شرکت باشد کارفرما می تواند در صورت اعتراض به بدهی اعلام شده، قبل از طرح اعتراض در هیأت های بدوي یا تجدیدنظر، یک نسخه گزارش بازرگانی از دفاتر قانونی را کتابخانه های خود درخواست نماید.

۷-۴-۳ (ماده ۷۸، ق، ت، ا) و تبصره ذیل آن

- کارفرما می تواند بازنشستگی بیمه شدگانی را که حداقل ۵ سال پس از رسیدن به سن بازنشستگی مقرر در قانون تأمین

ابلاغ و چنانچه حداکثر ظرف ۲۰ روز از تاریخ مجدد آن با سازمان پرداخت نکند سازمان بدهی را کتابخانه اعلام نماید.

ب) در مورد قراردادهایی که حق بیمه آنها قطعی نشده است، پس از قطعیت بدهی بایستی طبق بند «الف» اقدام شود.

- به موجب ماده ۳۹ «قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور»، سازمان تأمین اجتماعی مکلف است از سال ۱۳۹۴ اطلاعات کارفرمایان (اشخاص حقوقی) دارای بدهی قطعی شده را به صورت بر خط در اختیار دستگاه هایی که بر اساس قانون ملزم به استعلام از این سازمان هستند قرار دهد.

۴-۳ حقوقی قانونی کارفرمایان:

۱-۴-۳ ماده ۳۹ و ۴۰ قانون رفع موانع تولید و رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

(بند آخر ۳-۳-۵ و بند آخر و تبصره ۳-۳-۴)

۲-۴-۳ اطلاع از نتیجه بازرگانی های انجام شده از طرف صندوق تأمین اجتماعی (ماده ۴۷ ق، ت، ا)

۳-۴-۳ اعتراض به بدهی:

- در صورتی که کارفرما به میزان بدهی اعلام شده از طرف صندوق تأمین اجتماعی معتبر باشد می تواند ظرف سی روز بعد از تاریخ ابلاغ، اعتراض خود را کتابخانه شعبه تأمین اجتماعی

در صورت عدم اعتراض کارفرما ظرف مهلت مقرر، تشخيص صندوق قطعی و حق بیمه و جرائم تعیین شده طبق (ماده ۵۰، ت، ا) وصول خواهد شد.

۶-۵-۳ رسیدگی به اعتراض کارفرما در هیأت های مطالبات (بدوی و تجدید نظر)
رسیدگی به اعتراض کارفرمایان در جلسات هیأت ها با دعوت از کارفرما (طی ابلاغ تاریخ تشکیل جلسه رسیدگی) جهت حضور و بیان دفاعیات و یا ارائه لایحه دفاعیه، صورت می گیرد. در هر حال عدم حضور کارفرما و یا وکیل و یا نماینده او، مانع از رسیدگی و صدور رای نخواهد بود.

الف) هیأت بدوي

در صورتی که کارفرما مهلت مقرر (۳۰ روز)، نسبت به بدھی ابلاغ شده اعتراض کند، موضوع در جلسه هیأت بدوي تشخيص مطالبات که در محل شعبه صندوق تامين اجتماعي، با حضور افراد زير تشکيل می شود، رسیدگي و رأي صادر خواهد شد:

۱. نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعي
۲. نماینده کارفرمایان
۳. نماینده شورای عالي تامين اجتماعي
۴. نماینده کارگران

• رأي صادره از سوی هیأت بدوي تشخيص مطالبات در مورد

اجتماعي به کار خود ادامه داده اند از صندوق تامين اجتماعي تقاضا نماید.

۳-۵ ارتباط اداري بين کارفرمایان و صندوق تامين اجتماعي
موارد مطروحه در اين قسمت عمدتاً مبتنی بر تعين چگونگي ارتباط اداري کارفرمایان و صندوق تامين اجتماعي به لحاظ شناخت کارفرما، تشخيص حق بیمه و وصول آن بوده که اهم آن به ترتیب زير می باشد:

۱-۵-۳ تشکيل پرونده و شناخت کارفرما (بشرح بند ۶-۳-۳)

۲-۵-۳ انجام بازرسي (بشرح بند ۱-۶-۳-۳)

۳-۵-۳ ارائه صورت دستمزد / حقوق و مزايا و اظهارنامه (بشرح بندھائي ۱-۵-۷-۳-۳ و ۲-۷-۳-۳)

۴-۵-۳ اعلام بدھي و ابلاغ آن به کارفرما
در مواردي که حسب محتويات پرونده کارگاه، کارفرما برای يك دوره مورد محاسبه، مبالغی به صندوق بدھكار گردد با صدور اعلاميه (برگ اعلام بدھي) مراتب به وي ابلاغ می گردد.

۳-۵-۵ وظایف صندوق نسبت به اعتراض کارفرما
صندوق مکلف است اعتراض کارفرما را حداکثر تا يك ماه پس از دریافت آن در هیأت بدوي تشخيص مطالبات مطرح نماید.

- از تعطيل آخرين مهلت مقرر تلقى مى شود.
- در مواردي که اعتراض کارفرمايان به وسیله تلگراف یا پست سفارشی ارسال شود، تاريخ قبض مخابره یا تاريخ قبض پستي، تاريخ اعتراض تلقى مى شود.

۷-۵-۳ اخطاريه

- در صورت عدم پرداخت بدھي قطعی (غير قابل اعتراض) مراتب از طريق صدور اخطاريه به کارفرما ابلاغ مى شود در صورتی که کارفرما ظرف ۴۸ ساعت بدھي خود را پرداخت نکند و یا اقدامی در این خصوص به عمل نياورد صندوق نسبت به وصول مطالبات خود از طريق صدور اجرائيه اقدام مى کند (ماده ۵۰ ق، ت، ا).

۸-۵-۳ تقسيط بدھي

- صندوق مى تواند با در خواست کارفرما بدھي او را حداکثر تا ۳۶ قسط ماهانه تقسيط کند. در صورتی که کارفرما هر يك از اقساط مربوطه را در موعد مقرر پرداخت نکند، مانده بدھي تقسيط شده تبدیل به حال و از طريق صدور اجرائيه وصول خواهد شد (ماده ۴۶ ق، ت، ا).

۹-۵-۳ اجرائيه

- مطالبات صندوق بابت حق بيمه و متفرعات آن که ناشی از اجرای قانون تامين اجتماعي یا قوانين سابق بيمه هاي اجتماعي باشد، همچنين هزينه هاي انجام شده طبق (مواد ۶۶ و ۹۰ ق، ت، ا) در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم الاجرا

مبالغ كمتر از ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال و یا آرایی که ظرف مهلت ۲۰ روز بعد از تاريخ ابلاغ مورد اعتراض قرار نگیرد، قطعی و لازم الاجراست و نهايتاً طبق ماده (۵۰) قانون تامين اجتماعي وصول خواهد شد.

ب) هيأت تجدید نظر

در صورتی که مبلغ مورد مطالبه بابت اصل حق بيمه از ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال بيشتر باشد، کارفرما و سازمان ظرف ۲۰ روز بعد از تاريخ ابلاغ رأي هيأت بدھي تشخيص مطالبات، حق تقاضای تجدیدنظر خواهند داشت.

- مهلت اعتراض سازمان از تاريخ ثبت رأي در دبيرخانه شعبه است.

رأي هيأت تجدیدنظر تشخيص مطالبات قطعی و لازم الاجراست. جلسات هيأت هاي تجدیدنظر در مراكز استان ها و با حضور افراد زير تشكيل مى شود:

۱. نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعي
۲. نماینده شورای عالي تامين اجتماعي (هيأت امنا)
۳. نماینده وزارت دادگستری (قاضی دادگستری)
۴. نماینده صندوق تامين اجتماعي
۵. نماینده کارفرمايان

- در مواردي که آخرین روز مهلت مقرر برای اعتراض، مواجه به تعطيل رسمي یا تعطيل سازمان باشد، اولين روز اداري پس

۶-۳ مقررات درباره نقل و انتقال عین يا منافع مؤسسات و کارگاه ها

۰ هنگام نقل و انتقال عین يا منافع مؤسسات و کارگاه هاي مشمول قانون تامين اجتماعي اعم از اينکه انتقال بصورت قطعي، شرطي، رهنی، صلح حقوق و يا اجاره (بطور رسمي يا غير رسمي) انجام گيرد، انتقال گيرنده مكلف است گواهی صندوق را مبني بر نداشتن بدھي بابت حق بيمه و متفرعات آن، از انتقال دهنده مطالبه نماید. صندوق مكلف است حداکثر پس از يك ماه از تاريخ ثبت تقاضا، در صورت پرداخت يا نداشتن بدھي، مفاصحا حساب را صادر و به تقاضا كننده تسلیم نماید (ماده ۳۷ ق، ت، ا).

الف) دفاتر اسناد رسمي مكلفند در موقع تنظيم سند از صندوق راجع به بدھي واگذار كننده (انتقال دهنده) استعلام نماید، در صورتی که صندوق ظرف ۱۵ روز از تاريخ ثبت برگ استعلام در دفتر صندوق، پاسخی ارائه ننماید، دفترخانه معامله را بدون مفاصحا حساب ثبت خواهد نمود.

ب) در صورتی که بنا به اعلام صندوق، واگذارنده بدھي داشته باشد، مى تواند با پرداخت بدھي خود به صندوق و اخذ مفاصحا حساب، معامله را انجام دهد، بدون اينکه پرداخت بدھي، حق وی را برای اعتراض به تشخيص صندوق در مورد ميزان حق بيمه و درخواست رسيدگي ظرف مهلت مقرر، ساقط کند.

ج) در صورت انجام معامله بدون اخذ مفاصحا حساب از صندوق تامين اجتماعي، انتقال دهنده و انتقال گيرنده برای پرداخت مطالبات صندوق، دارای مسئوليت تضامني خواهند بود.

بوده و طبق مقررات مربوطه به اجرای مفاد اسناد رسمي بوسيله مأمورین اجرای صندوق قابل وصول مى باشند (ماده ۵۰ ق، ت، ا):

الف) همان گونه که طی بند ۷-۵-۳ (اخطاريه) اشاره گردید، صندوق مى تواند درخصوص عدم پرداخت بدھي مورد اخطاريه، اقدام به صدور اجرائيه نماید.

ب) صندوق مورد اجرا را مى تواند حداکثر در ۳۶ قسط ماهانه تقسيط نماید. در اين صورت چنانچه بدھكار، هر يك از اقساط را در موعد مقرر پرداخت نکند بقیه به دين حال تبدیل گردیده و قابل تقسيط مجدد نخواهد بود.

ج) تقسيط بدھي بيش از ۳۶ قسط، حسب مورد به پيشنهاد اداره کل درآمد و تصويب هيأت مدیره صندوق تامين اجتماعي صورت ميگيرد.

د) حق الاجري عمليات اجرائي، معادل نيم عشر مبلغ مندرج در برگ اجرائيه مى باشد، که پس از ابلاغ اجرائيه، لازم است توسيط بدھكار پرداخت شود.

ه) چنانچه بدھكار ظرف مدت يكماء پس از ابلاغ اجرائيه نسبت به پرداخت بدھي خود اقدام نماید، نصف حق الاجرا، از طرف کارفرما پرداخت خواهد شد.

و) هزينه هاي انجام شده در ارتباط با وصول مبلغ مندرج در اجرائيه (از جمله هزينه هاي آگهی توسيط سازمان) علاوه بر بدھي مربوطه، از بدھكار توسيط صندوق تامين اجتماعي وصول خواهد شد.

فعالیت دیگری از قبل بوده و به صندوق بدھی نداشته و یا دارای کارگر باشد پس از قطعیت بدھی، مطالبات صندوق را پرداخت می کند»، گواهی صادر و بلاfacله پس از صدور گواهی، از کارگاه بازرگانی به عمل می آید.

۸-۳ حق بیمه و مبانی محاسبه آن

حق بیمه:

حق بیمه عبارت از وجودی است که براساس قانون تأمین اجتماعی و برای استفاده از مزایای موضوع آن، به صندوق تأمین اجتماعی پرداخت می شود.

۱-۸-۳ پرداخت های مشمول کسر حق بیمه

- کلیه وجود و مزایای نقدی و یا غیرنقدی مستمر که به تبع شغل بعنوان مزد، حقوق، کارمزد و یا کارآموزی در مقابل کار و یا ایام بلاکلیفی به بیمه شده داده می شود، با رعایت حداقل و حداکثر حقوق یا دستمزد و مزایای مشمول کسر حق بیمه و نیز در نظر گرفتن معافیت های مطروحه به شرح بند (۲-۸-۳) مشمول کسر حق بیمه است، مشروط بر اینکه از حداقل حقوق و مزایای سال مربوطه کمتر نباشد این اقلام عمدها عبارتند از:
- حقوق دستمزد، کارمزد
- فوق العاده های شغل
- اضافه کاری
- شب کاری
- نوبت کاری

۷-۳ گواهی جهت مراجع ذیصلاح

۰ وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی، شهرداری ها و سایر مراجع ذیربط مکلفند در موقع تقاضای تجدید پروانه کسب، پروانه بهره برداری، کارت بازرگانی به شرح زیر است:
 الف) چنانچه کارگاه مورد استعلام، در شعبه ذیربط دارای سابقه و پرونده مطالباتی باشد، پس از پرداخت و یا اقدام به پرداخت بدھی های قطعی شده (کارگاه و دفتر مرکزی) و ارائه تعهدنامه از طرف کارفرما مبتنی بر «پرداخت مانده بدھی های برآورده پس از قطعیت آن» و در مورد اشخاص حقوقی، ارائه تعهدنامه کتبی مبتنی بر «ارائه دفاتر و اسناد قانونی به صندوق و پرداخت بدھی احتمالی ناشی از انجام بازرگانی از دفاتر» گواهی صادر می گردد.

ب) در مواردی که کارگاه در شعبه ذیربط دارای سابقه و پرونده مطالباتی بوده لیکن نام کارفرمای مندرج در استعلام با نام کارفرمای موجود در پرونده مطابقت نداشته باشد، در اینصورت نقل و انتقال کارگاه بصورت غیر رسمی تلقی شده و حق بیمه تا روز درخواست و نهایتاً تاریخ احراز کارفرمایی، محاسبه و وصول می شود.

ج) در مواردی که موضوع فعالیت کارگاه مندرج در استعلام، با فعالیت کارگاه طبق پرونده مطالباتی مطابقت نداشته باشد ولیکن کارفرما تغییر نکرده باشد، صدور گواهی طبق بند «الف» صورت می پذیرد.

د) چنانچه کارگاه فاقد هر گونه سابقه یا پرونده مطالباتی در شعبه ذیربط باشد، پس از اخذ مدارک شناسایی کارگاه و اخذ تعهد از کارفرما مبنی بر اینکه «اگر کارگاه دارای سوابق و

و برای آن عده از کارکنان دولت که مشمول قانون تأمین اجتماعی هستند)

۳-۸-۳ حداقل و حداکثر دستمزد و دستمزد مقطوع مشمول کسر حق بیمه

کارفرمایان، با توجه به مبالغ حداقل و حداکثر دستمزد مشمول کسر حق بیمه و همچنین دستمزد مقطوع هر سال (حسب مورد) باید نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه اقدام کنند.

الف) حداقل دستمزد

حداقل دستمزد کسر حق بیمه مشمولین قانون تأمین اجتماعی برابر حقوق پایه ای است که هر سال با توجه به هزینه زندگی، از طرف شورای عالی کار، تعیین و توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام می شود. (طبق تصویب نامه هیأت وزیران به شماره ۲۸۴۶۳ / ت ۱۵۷۳۷ ه مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۹، کلیه دستگاه های دولتی مکلفند ما به التفاوت حق بیمه آن دسته از کارکنان خود را که مشمول قانون تأمین اجتماعی هستند و میزان دریافتی آن ها از حداقل مصوب شورای عالی کار کمتر باشد، اعم از حق بیمه سهم پرسنل و سهم دولت، تا سقف مذکور تأمین، و به صندوق تأمین اجتماعی پرداخت کنند و دستورالعمل فوق با اعمال حداقل دستمزد تعیین شده برای بعد سال های نیز لازم الاجراست).

ب) حداکثر دستمزد:

حداکثر دستمزد و مزایای روزانه مشمول کسر حق بیمه هر

- ۰ فوق العاده خارج از مرکز
- ۰ فوق العاده انجام کارهای سخت و زیان آورد
- ۰ کمک هزینه خوار و بار و مسکن
- ۰ مزد ایام تعطیل و مرخصی استحقاقی
- ۰ ایام و ذهاب ثابت
- ۰ فوق العاده های ثابت و نظایر آنها
- ۰ حق جذب
- ۰ مزایای رفاهی انگیزشی از تاریخ ۱۳۹۴/۱/۱
- ۰ پاداش افزایش تولید (آکورد، بهره وری، کارانه)

۲-۸-۳ پرداخت های غیر مشمول حق بیمه

- ۰ براساس مفاد مصوبه شماره ۷۲۲۶/ش.ت مورخ ۱۳۷۲/۲/۱۲ از تاریخ ۱۳۷۲/۳/۱ مزایای پرداختی به بیمه شدگان به شرح زیر، مشمول کسر حق بیمه نیست:
 - ۰ بازخرید ایام مرخصی
 - ۰ کمک هزینه اولاد معادل سه برابر حداقل دستمزد سنواتی روزانه، برای هر فرزند در ماه
 - ۰ هزینه سفر و فوق العاده مأموریت
 - ۰ عیدی
 - ۰ ما به التفاوت کمک هزینه مسکن و خوار و بار در ایام بیماری
 - ۰ حق شیر
 - ۰ پاداش نهضت سواد آموزی
 - ۰ حق التضمین (کسر صندوق)
 - ۰ خسارت اخراج و مزایای پایان کار
 - ۰ حق همسر (منحصراً در اجرای قانون نظام هماهنگ پرداخت

جمع مبلغ حقوق و مزایای مشمول کسر حق بیمه، میزان حق بیمه تعیین می شود، نرخ حق بیمه در حال حاضر مطابق (ماده ۲۸ ق، ت، ا) برابر ۷ درصد سهم بیمه شده و ۲۰ درصد سهم کارفرما بعلاوه (۳درصد) سهم دولت که مجموعاً ۳۰ درصد است. ضمناً حق بیمه، بیمه بیکاری نیز به میزان (۳ درصد) حقوق و مزایای مشمول کسر حق بیمه است که از تاریخ ۱۳۶۶/۵/۶ (سال تصویب قانون بیمه بیکاری) کلاً توسط کارفرما برای کارکنان مشمول قانون کار تأمین و تأمین اجتماعی پرداخت میشود. همچنین در مشاغل سخت و زیان آور به میزان ۴ درصد (به عهده کارفرما) به حق بیمه پرداختی اضافه می شود.

۵-۸-۳ مبانی حق بیمه

الف) تاریخ شمول

- تاریخی که کارگران یا کارکنان یک صنف یا فعالیت طبق (ماده ۷ ق، ت، ا) از مزایای مقرر در قانون تأمین اجتماعی بهره مند می شوند بعنوان تاریخ شمول، ملاک محاسبه حق بیمه قرار می گیرد.

ب) ملاک محاسبه

- مجموعه اسناد و مدارک مستندی که می تواند به عنوان ملاک محاسبه حق بیمه تلقی شود عمدهاً عبارتند از:

۱. گزارش بازرسان کارگاه ها

- مستندات هر یک از گزارش های بازرسانی تا تاریخ گزارش

سال، طبق مصوبات هیأت امنا (شورای عالی تأمین اجتماعی) تعیین می شود.

سال	جدول حداقل و حداکثر دستمزد طی سالهای ۸۸ - ۹۶					
	حداقل دستمزد	درصد درصد افزایش حداکثر دستمزد	حداکثر دستمزد ^۲	مبالغ به ریال ماهیانه روزانه	حداکثر دستمزد ^۲	مبالغ به ریال ماهیانه روزانه
۸۸	۲۰	۲۰	۱۸۴۴۶۴۰۰	۶۱۴۸۸۰	۲۶۳۵۲۰۰	۸۷۸۴۰
۸۹	۱۵	۱۵	۲۱۲۱۰۰۰	۷۰۷۰۰	۳۰۳۰۰۰	۱۰۱۰۰۰
۹۰	۹	۹	۲۲۱۲۱۰۰۰	۷۷۰۷۰۰	۳۳۰۳۰۰۰	۱۱۰۱۰۰
۹۱	۱۸	۱۸	۲۷۷۲۷۹۰۰۰	۹۰۹۳۰۰	۳۸۹۷۰۰۰	۱۲۹۹۰۰
۹۲	۲۵	۲۵	۳۴۰۹۸۷۵۰	۱۱۲۶۶۲۵	۴۸۷۱۲۵۰	۱۶۲۳۷۵
۹۳	۲۵	۲۵	۴۲۶۲۳۷۰۰	۱۴۲۰۷۹۰	۶۰۸۹۱۰۰	۲۰۲۹۷۰
۹۴	۱۷	۱۷	۴۹۸۶۹۷۵۰	۱۶۶۲۲۲۵	۷۱۲۴۲۵۰	۲۲۷۴۷۵
۹۵	۱۴	۱۴	۵۶۸۵۱۶۲۰	۱۸۹۵۰۵۴	۸۱۲۱۶۶۰	۲۷۰۷۲۲
۹۶	۱۴/۵	۱۴/۵	۶۵۰۹۵۱۷۰	۲۱۶۹۸۳۹	۹۲۹۹۳۱۰	۳۰۹۹۷۷
۹۷	۸۴۶۲۴۰+۱۰.۴٪	۷۷۷۸۸۸۳۰	۲۵۹۲۹۶۱	۱۱۱۱۲۶۹۰	۳۷۰۴۲۲	
۹۸	۲۶۱۱۱۸۰۰+۱۳٪	۱۰۶۱۸۱۶۷۰	۳۵۳۹۳۸۹	۱۵۱۶۸۸۱۰	۵۰۵۶۲۷	

ج) دستمزد مقطوع
(جدول دستمزد مقطوع در سایت رسمی صندوق قابل بهره برداری است):

• طبق (ماده ۳۵ ق، ت، ا) مزد یا حقوق بیمه شدگان برخی از فعالیت ها، طبقه بندی و بطور مقطوع تعیین شده است.

۴-۸-۳ نرخ حق بیمه
• نرخ حق بیمه عبارت است از درصدی که با اعمال آن در

۳. حداکثر دستمزد بر اساس ۳۰ روز در ماه محاسبه شده است.

۵. سایر سوابق پذیرفته شده از سوی صندوق

- ۰ گزارشات کمیته بررسی سوابق معوقه، انتقال سوابق از سایر صندوق ها به صندوق تامین اجتماعی، آراء قطعی هیأت های تشخیص ادارات و حل اختلاف کار و آرای دیوان عدالت اداری و ...)

۶. محاسبه حق بیمه بطور مقطوع (علی الرأس)

- ۰ در موارد زیر صندوق حق بیمه را رأساً تعیین و از کارفرما مطالبه می کند.

(الف) عدم ارسال صورت مزد یا حقوق توسط کارفرما (ماده ۴۰ ق، ت، ا).

(ب) عدم ارسال مدارک تکمیلی مورد نیاز جهت محاسبه، نسبت به مابه التفاوت حق بیمه (ماده ۳۹ ق، ت، ا).

(ج) عدم همکاری در ارائه دفاتر قانونی.

(د) عدم همکاری با بازرسان صندوق جهت انجام بازرسی از کارگاه.

۶-۸-۳ دوره محاسبه

- ۰ مدت زمانی است که حق بیمه برای آن دوره، محاسبه و مورد مطالبه قرار می گیرد.

۷-۸-۳ مبانی محاسبه حق بیمه و بیمه بیکاری

(الف) نرخ حق بیمه

(ب) شمول یا عدم شمول کارگاه به تقلیل نرخ حق بیمه.

(ج) شمول یا عدم شمول کارگاه به معافیت سهم کارفرما تا میزان ۵ نفر کارگر.

بازرسی بعدی می تواند بعنوان «ملاک محاسبه» حق بیمه قرار گیرد.

۰ ضمناً سابقه کار اظهار شده از طرف بیمه شده براساس اولین گزارش بازرسی (یا اولین گزارش بازرسی فاقد کارگر یا کارگاه تعطیل مشروط بر اینکه از تاریخ بازرسی قبلی تجاوز نکند) بر حسب مورد، حداکثر تا یک سال قبل از تاریخ انجام آن، مبنای محاسبه قرار می گیرد.

۲. گزارش بازرسان دفاتر قانونی

۳. صورت دستمزد / حقوق و مزایای ارسال توسط کارفرمایان

۴. تلفیق موارد ۱ الی ۳

تبصره: «حسب مصوبه شصت و پنجمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی (مورخ ۹۵/۱۲/۱۶) و نامه شماره ۱۰۰۰/۹۶/۱۱۱۹ مورخ ۹۶/۰۲/۰۷ مدیرعامل محترم تامین اجتماعی (دکتر سید تقی نوربخش) بعنوان جناب آقای دکتر جهانگیری معاون اول محترم رئیس جمهور و فرمانده ستاد اقتصاد مقاومتی»

(بازرسی از مدارک و دفاتر شرکتهای بخش خصوصی صرفاً در آخرین سال مالی مورد عمل قرار گیرد و از انجام بازرسی در سالهای گذشته خودداری گردد.)

۹-۳ چگونگي محاسبات حق بيمه

۱-۹-۳ بيمه شدگان

۱-۱-۹-۳ کارکنان تمام وقت، روزمزد و حق الزحمه بگير ساعتی

- حقوق يا دستمزد و مزايای اين قبيل کارکنان، بصورت روزانه، هفتگی، پانزده روزه و يا ماهانه (طبق توافق طرفین)، بعد از وضع کسور قانونی (حق بيمه سهم بيمه شده و ماليات) به آنها پرداخت می شود و کارفرما موظف است جمع حق بيمه سهم خود و بيمه شده را ۲۷ درصد حقوق و مزايای مشمول کسر حق بيمه) به انضمام ۳ درصد بيمه بيکاري، ظرف مهلت مقرر (ماده ۳۹ ق، ت، ا) بصورت ماهانه به شعبه تامين اجتماعي مربوطه پرداخت کند (کارفرمایاني که داراي بيمه شدگان جانباز هستند، مکلفند ليست جداگانه «با درج توضیحات به انضمام مدارک لازم» تنظیم و به شعبه تسلیم کنند).

۲-۱-۹-۳ کارمزد بگiran

- کارفرما مكلف است حق بيمه کارمزد بگiran بيمه شده را به مأخذ کل درآمد ماهانه آنها، ضمن رعایت حداقل و حداکثر حقوق يا دستمزد و مزايای مشمول کسر حق بيمه، محاسبه و پرداخت کند.

۳-۱-۹-۳ کارآموزان

- حق بيمه کارآموزان باید به نسبت مزد يا حقوق آنان

د) معافيت کارفرما از پرداخت بخشی از حق بيمه (سهم کارفرما) در خصوص بيمه شدگان جانباز.

ه) دستمزد مشمول کسر حق بيمه (دستمزد مقطوع، حداقل دستمزد، دستمزد واقعی با رعایت حداکثر دستمزد).

و) مقررات مربوط به پیمانکاران (پیمان های مشمول خواباط طرح های عمرانی و سایر پیمان ها).

ز) شمول کارگاه به قانون بيمه بيکاري.

۸-۳ اطلاعات و مدارك موجود در پرونده:

اهم اطلاعات ديگر که جهت محاسبه حق بيمه مورد توجه قرار می گيرند عبارتند از:

• تاريخ تأسيس و شروع فعالیت.

• قرارداد و اگذاري بخشی از تعهدات صندوق تامين اجتماعي (پورسانتاز و اگذاري).

• اسناد و مدارك ديگري که به منظور عدم شمولیت قانونی تامين اجتماعي ارائه می شود شامل: احکام بازنشستگی و استخدامی شاغلین لشگری و کشوری (که دارای صندوق های حمایتی خاص هستند). برگ پایان خدمت (جهت عدم محاسبه حق بيمه دوران خدمت وظيفه).

• مدارك مثبته دال بر تعطيلی کارگاه و...

موارد مرتبط با پیمان های مشمول قانون تأمین اجتماعی

أنواع قراردادهای پیمان

۱. قرارداد عمرانی
۲. قرارداد غیر عمرانی
۳. قراردادهای غیر عمرانی خاص

۲-۹-۳ پیمانکاران

- چگونگی محاسبات حق بیمه جهت پیمان های مشمول ضوابط طرح های عمرانی دولت و سایر پیمان ها به شرح زیر است:

۱-۲-۹-۳ تشکیل پرونده پیمانکاران

- در مواردی که انجام کار بطور مقاطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می شود، کارفرما (واگذارنده کار) باید در قراردادی که منعقد می کند، پیمانکار (مقاطعه کار) را متعهد کند تا کارکنان خود و همچنین کارکنان پیمانکاران فرعی را، نزد صندوق بیمه کند و کل حق بیمه را بپردازند. ضمناً لازم است واگذارندگان کار و (پیمانکاران) پس از انعقاد قرارداد یک نسخه از آن را به شعبه تأمین اجتماعی محل اجرای پروژه، ارائه کنند. شعبه ذیربطری پس از اخذ قرارداد (از کارفرما یا پیمانکار) نسبت به تشکیل پرونده و اختصاص شماره کارگاه اقدام کرده و پیمانکار نیز مبادرت به تنظیم و ارسال صورت دستمزد (حقوق و مزايا) و پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در قرارداد، می کند.

پرداخت شود. در صورتی که مزد یا حقوق آنها کمتر از حداقل دستمزد باشد، پرداخت مابه التفاوت حق بیمه سهم کارآموز تا حداقل مزد یا حقوق، به عهده کارفرما خواهد بود. (طبق ماده ۳۳ ق، ت، ا).

۴-۱-۹-۳ اتباع بیگانه

- اتباع بیگانه که طبق قوانین و مقررات مربوطه، در ایران به کار اشتغال دارند (جز در مواردی که طبق مقاوله نامه ها و قرادادهای دو جانبی یا چند جانبی بین ایران و سایر کشورها ترتیب خاصی برای آنها مقرر گردیده است) مشمول مقررات قانون تأمین اجتماعی خواهند بود.

- هرگاه اتباع بیگانه گواهی مقامات صالح دولت متبوع خود در مدت اشتغال (در ایران) براساس موارد پیش بینی شده در (ماده ۳ق، ت، ا) کاملاً یا بعضاً در خارج از کشور ایران، بیمه شده باشند، پس از تأیید تأمین اجتماعی، در همان موارد از مشمول مقررات تأمین اجتماعی معاف خواهند بود.

۱-۹-۵ چند شغله ها

- چنانچه بیمه شده ای برای دو یا چند کارفرما همزمان کار کند کلیه کارفرمایان موظفند ماهانه نسبت به تنظیم لیست و پرداخت حق بیمه اقدام کنند. (ماده ۳۴ ق، ت، ا)

ب) پیمانکاران دارای قراردادهای مشمول ضوابط طرح های عمرانی، بایستی صورت مزد کارکنان دفتر مرکزی خود را کماکان طبق مقررات قانون تأمین اجتماعی تهیه و به همراه حق بیمه مربوطه، بطور جداگانه به شعبه تأمین اجتماعی حوزه عملکرد دفتر مرکزی خود ارائه و پرداخت نمایند.

ج) از تاریخ ۱۳۶۹/۵/۶ (تاریخ اجرای قانون، بیمه بیکاری، پس از دوره آزمایش) حق بیمه، بیمه بیکاری نیز به مأخذ ۶ درصد کل کارکرد محاسبه می گردد. بنابراین از تاریخ مذکور حق بیمه و بیمه بیکاری، معادل ۶۶ درصد کل کارکرد محاسبه می شود (۱.۶ درصد سهم پیمانکار و ۵ درصد سهم کارفرما).

د) چنانچه اجرای قسمتی از کار موضوع قرارداد منعقده در طرح های عمرانی، توسط پیمانکار اصلی به پیمانکار یا پیمانکاران فرعی (دست دوم) واگذار شود، در این صورت پیمانکار یا پیمانکاران فرعی می بایست لیست کارکنان شاغل در قرارداد را تنظیم و به پیمانکار اصلی تسلیم و پیمانکار اصلی لیست های مذکور را به همراه لیست کارکنان خود، پس از تأیید ناظر طرح و یا واگذارنده، به شعبه مربوطه تسلیم نماید. بدیهی است پیمانکاران فرعی طرح های عمرانی در صورت رعایت مورد فوق الذکر، رأساً وظیفه ای در جهت پرداخت حق بیمه نخواهد داشت.

۲-۲-۹-۳ مهندسان مشاور ایرانی

الف) حق بیمه قراردادهای مشاوره ای منعقده از تاریخ ۱۳۶۳/۴/۱۶ به بعد، به مأخذ ۱۴ درصد ناخالص کل کارکرد،

۲-۲-۹-۳ پیمان های مشمول ضوابط طرحهای عمرانی
پیمان های مشمول طرح های عمرانی دارای ضوابط ذیل است:
الف) بودجه تمام یا قسمتی از پیمان، از محل اعتبارات طرح های عمرانی دولت اعم از ملی، استانی، ناحیه ای، منطقه ای، بازسازی مناطق جنگی و... تأمین شده باشد (طرح های ناحیه ای یا استانی طرح هایی است که اعتبار آن در اختیار مقامات ذیربسط استانی و طرح های ملی طرح هایی است که اعتبار آن در اختیار مقامات مسئول مرکز قرار دارد).

ب) قرارداد پیمانکاران اجرایی، بر اساس فهرست پایه سازمان مدیریت برنامه ریزی کشور منعقد شده باشد.

ج) قرارداد مهندسان مشاور، براساس قرارداد تیپ سازمان برنامه و بودجه منعقد شده باشد.

حق بیمه قرارداد پیمانکاران (به استثنای قراردادهای دستمزدی و امنی) مهندسان مشاور ایرانی که دارای ضوابط یاد شده باشند به شرح زیر محاسبه می شود:

۱-۲-۹-۳ پیمانکاران ایرانی

الف) حق بیمه قراردادهای طرح های عمرانی منعقده از تاریخ ۱۳۶۳/۴/۱۶ مقطوعاً به مأخذ ۶ درصد کل کارکرد، محاسبه می گردد.

(۱۶ درصد سهم پیمانکار و ۴.۴ درصد سهم کارفرما از محل اعتبار طرح).

- حق بیمه قراردادهای منعقده قبل از تاریخ ۱۳۶۳/۴/۱۶ دارای ضوابط و مقررات دیگری بوده که بر حسب مورد لازم الاجرا می باشند.

۱-۳-۲-۹-۳ قراردادهای دستمزدی

- ۰ در این نوع قراردادها که مصالح کلاً توسط کارفرما و به هزینه او تأمین می‌شود، حق بیمه به مأخذ ۱۵ درصد ناخالص کل کارکرد بعلاوه یک نهم حق بیمه، بابت بیمه بیکاری محاسبه می‌شود. کلیه قراردادهایی که موضوع آنها ارائه خدمات (اعم از خدمات نصب، فنی، مشاوره‌ای، آموزشی، طراحی، نقشه کشی، نقشه برداری، نظارت، حسابداری، حسابرسی، تنظیفات و ...) بوده و برای اجرای کار، نیاز به مصالح نباشد، از مصاديق قراردادهای دستمزدی و خدماتی غیر مکانیکی تلقی و حق بیمه آنها به شرح ذکور محاسبه می‌شود.

۲-۳-۲-۹-۳ قراردادهای دستمزد مصالح

- ۰ در این گونه قراردادها که هزینه کلیه مصالح، دستمزد و ابزار کار بعهده پیمانکار است، حق بیمه به مأخذ ۷ درصد ناخالص کل کارکرد بعلاوه یک نهم حق بیمه متعلقه، بابت بیمه بیکاری محاسبه می‌شود.
- ۰ در مواردی که عملیات قرارداد، منحصراً ارائه خدمات بوده لیکن کلاً بصورت مکانیکی انجام گیرد (حمل و نقل، تخلیه و بارگیری بوسیله جرثقیل و کرایه ماشین آلات مختلف از جمله لودر و ...) از مصاديق قرادادهای دستمزد و مصالح تلقی و حق بیمه آنها به شرح ذکور بعلاوه یک نهم حق بیمه بیکاری محاسبه می‌شود.

- ۰ در مواردی که نوع عملیات ایجاب کند که تواماً بصورت دستی و مکانیکی انجام پذیرد، حق بیمه نسبت به کارکرد

طبق قرارداد محاسبه می‌گردد (۳.۶ درصد سهم مشاور و ۱۰.۴ درصد سهم کارفرما).

ب) مهندسان مشاور و کارشناسان دارای شخصیت حقوقی، باقیتی صورت کارکنان خود را اعم از کارکنان دفتر مرکزی و نظارت کارگاهی را یکجا و کلی تهیه و در مهلت مقرر به شعبه مربوط به دفتر مرکزی، تسلیم نمایند.

ج) از تاریخ ۱۳۶۹/۵/۶ (تاریخ اجرای قانون بیمه بیکاری) حق بیمه بیکاری نیز به مأخذ ۱.۶ درصد کل کارکرد محاسبه می‌گردد. بنابراین از این تاریخ به بعد حق بیمه ۱۵.۶ درصد کل کارکرد (۳.۶ درصد سهم مشاور و ۱۲ درصد سهم کارفرما) خواهد بود.

۳-۲-۹-۳ پیمانکاران و مهندسان مشاور خارجی

۰ پیمانکاران و مهندسان مشاور خارجی طرح‌های عمرانی، تابع موارد ذکور در بندهای (۱-۲-۲-۹-۳) و (۲-۲-۹-۳) نبوده اند، حق بیمه مربوطه به ترتیبی که در مورد سایر پیمانها شرح داده خواهد شد، محاسبه می‌گردد.

۳-۲-۹-۳ سایر پیمان‌ها (قراردادهای غیر عمرانی)

۰ محاسبه حق بیمه پیمان‌هایی که تاریخ انعقاد آنها قبل از ۱۳۷۰/۱/۲۴ است (به استثنای پیمان‌های مشمول طرح‌های عمرانی) برابر ضوابط و مقررات مربوطه بوده و از تاریخ ذکور، با توجه به نوع قرارداد به شرح زیر است:

توانیر، مخابرات و یا سازمان‌های آب و برق منطقه‌ای باشد، جزء مصالحی که ارزش آنها بایستی به کل کارکرد قرارداد افزوده شده محسوب نمی‌شود.

- در صورت عدم مشخص بودن میزان کارکرد به تفکیک ساخت یا فروش توأم حمل و نصب و ... در قرارداد و یا عدم اعلام آن از طرف کارفرما، حق بیمه قرارداد کلاً با اعمال درصد حق بیمه متعلقه (حسب مورد ۷ یا ۱۵ درصد) محاسبه و به کسر حق بیمه پرداختی پیمانکار در دوره اجرای قرارداد در کارگاه، مطالبه و وصول می‌گردد.

۴-۳-۲-۹-۳ قراردادهای نهادها، وزارتخانه‌ها و سازمانهای مشمول قانون حمایتی خاص به عنوان پیمانکار

- نهادها، وزارتخانه‌ها و سازمان‌هایی که کارکنان آنها مشمول قانون حمایتی خاص، غیر از قانون تأمین اجتماعی می‌باشند، چنانچه طی قرارداد منعقده با سایر مؤسسه‌ها، وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها، اقدام به انجام کار بصورت پیمانکار نمایند، با ارائه گواهی از ارگان‌های مذکور مبنی بر اینکه، کار موضوع قرارداد، منحصراً توسط کارکنان رسمی آنها (که مشمول قانون حمایتی خاص می‌باشند) انجام گرفته است، مشمول دریافت حق بیمه نبوده و صدور مفاصی حساب برای آنها بلامانع می‌باشد و لیکن اگر این قبیل پیمانکاران، در اجرای عملیات پیمان از کارکنان روزمزد و غیر رسمی استفاده کنند، باید حق بیمه آنها را با تسليم لیست به شعبه سازمان پرداخت نمایند. در اینصورت صدور مفاصی حساب قرارداد، منوط به پرداخت حق بیمه کارکنان اخیرالذکر خواهد بود. یادآوری می‌گردد که

دستی به مأخذ ۱۵ درصد و نسبت به کارکرد مکانیکی (واسایل مکانیکی متعلق به پیمانکار) به مأخذ ۷ درصد ضمن لحاظ حق بیمه بیکاری، محاسبه می‌شود. در صورتی که میزان و یا درصد کارکرد مکانیکی و دستی از سوی واگذارنده کار اعلام نشود و یا نوع عملیات قرارداد، به صورتی باشد که نیاز به استفاده از وسایل مکانیکی نباشد و یا وسایل مکانیکی توسط واگذارنده کار تهیه و بدون دریافت کرایه، در اختیار پیمانکار قرار داده شود، کار موضوع قرارداد، غیر مکانیکی توسط واگذارنده کار تهیه و بدون دریافت کرایه، در اختیار پیمانکار قرار داده شود، کار موضوع قرارداد، غیرمکانیکی تلقی شده و حق بیمه به مأخذ ۱۵ درصد کارکرد محاسبه بعلاوه یک نهم حق بیمه بیکاری می‌شود.

۳-۳-۲-۹-۳ قراردادهایی که تأمین قسمتی از مصالح موضوع آن، به عهده کارفرماست

- در این نوع قراردادها، کارفرما قسمتی از مصالح را تأمین می‌کند و در اختیار پیمانکار قرار می‌دهد، بدین ترتیب کل ارزش مصالح (تأمین شده توسط کارفرما) به کل ناخالص کارکرد پیمانکار افزون شده و حق بیمه به مأخذ ۷ درصد آن بعلاوه یک نهم حق بیمه متعلقه بابت بیمه بیکاری محاسبه می‌شود. لیکن مفاصی حساب قرارداد بر مبنای کارکرد پیمانکار صادر خواهد شد و در صورتی که قسمتی از مصالح انحصاری بوده و صرفاً در اختیار شرکت‌های ملی نفت ایران، ملی گاز ایران،

مهندس مشاور تلقی گردیده و مشمول کسر حق بیمه می باشد.

۵. ما به التفاوت آخرین مبلغ صورت وضعیت و قیمت تمام شده مصالح پای کار، در صورتی که خرید آنها قبلاً در صورت وضعیت لحظه گردیده باشد، مبنای محاسبه حق بیمه خواهد بود.

۶. در صد تخفیفی که در صورت وضعیت های قطعی اعمال میگردد، خواه جزء شرایط پیمان بوده و یا جبری خارج از اراده و اختیار پیمانکار باشد، مشمول کسر حق بیمه نخواهد بود. بنابراین ملاک محاسبه حق بیمه پیمانکاران، رقم کارکرد صورت وضعیت قطعی آنها پس از کسر تخفیف می باشد.

۷. مبالغی که تحت عنوان جرایم و خسارات از صورت وضعیت قطعی پیمانکار کسر می گردد، به عنوان کارکرد پیمانکار محسوب شده و مشمول کسر حق بیمه می باشد.

۸. حق بیمه قراردادهای منعقده اشخاص حقوقی (اعم از عمرانی و یا غیر عمرانی) که به موجب موازین مربوطه، وصول می گردد منحصراً به کارکنان شاغل در قرارداد اختصاص داشته و پیمانکار می بایست لیست و حق بیمه کارکنان دفتر مرکزی خود اعم از اعضای هیأت مدیره، مدیر عامل، بازرس و سایر کارکنان را جداگانه، به شعبه تامین اجتماعی که دفتر مرکزی پیمانکار در حوزه عملیاتی آن قرارداد دارد، ارسال و پرداخت نماید. در صورتی که اسامی افراد مذکور، در لیست های ارسالی بابت پیمانکار درج گردد، حق بیمه آنان جدا از حق بیمه قرارداد، مطالبه و وصول خواهد شد.

۹. در مواردی که پیمانکار خارجی بوده و تمام یا قسمتی از

پیمانکاران مذکور لازم است در دوره اجرای قرارداد، مراتب را به صندوق تامین اجتماعی اطلاع دهنند.

۵-۳-۲-۹-۳ حق بیمه پیمانکاران فرعی (دست دوم)
در مواردی که پیمانکار قسمتی از کار را با انعقاد قرارداد به پیمانکاران فرعی واگذار نماید، پیمانکار اصلی به عنوان واگذارنده کار برای پیمانکاران دست دوم تلقی شده و حق بیمه پیمانکاران فرعی با در نظر گرفتن تعهدات طرفین محاسبه و مطالبه می گردد. همچنین حق بیمه پیمانکار اصلی به کسر کارکرد پیمانکاران فرعی که مفاصی حساب دریافت داشته اند مورد محاسبه قرار می گیرد.

۶-۳-۲-۹-۳ سایر موارد

۱. متمم، الحاقیه و تمدید قراردادهای منعقده، هر یک در حکم قرارداد واحد بوده و با توجه به تاریخ آنها، حق بیمه برابر ضوابط و مقررات محاسبه و وصول می گردد.

۲. در مواردی که حق بیمه بر مبنای لیست های ارسالی طی دوره اجرای قرارداد، بیش از حق بیمه طبق ضریب اعمالی باشد، حق بیمه براساس لیست های ارسالی مطالبه و وصول می گردد.

۳. در صورت عدم اعمال کارفرما در مورد ارزش تمام یا قسمتی از مصالح واگذاری، حق بیمه به مأخذ ۱۵ درصد کل کارکرد، محاسبه و وصول می گردد.

۴. مبلغ ناشی از تعدیل بها بر اساس جداول سازمان مدیریت و برنامه ریزی گشور از جمله موارد کارکرد ناخالص پیمانکار یا

۷-۳-۲-۹-۳ قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی، حسابرسی

الف) قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی

۱. در خصوص قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی که با یک یا چند نفر به صورت دسته جمعی (اشخاص حقیقی) منعقد میگردد و اسمی کلیه افراد در متن قرارداد به عنوان پیمانکار درج شده باشد و عملیات پیمان با تأیید واگذارنده کار منحصرًا توسط شخص یا اشخاص مذکور انجام گردد، واحد اجرایی مربوطه می‌باشد و مطالبه و جهی بابت حق بیمه قرارداد، مفاصی حساب (ماده ۳۸ ق، ت، ا) را بابت قرارداد صادر نماید.

۲. در مواردی که قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاهها، پژوهشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی و غیر انتفاعی و مراکز وابسته که فاقد شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند و به عنوان مجری و پیمانکار منعقد می‌گردد و کارکنان آنان مشمول قانون حمایتی خاص به غیر از تامین اجتماعی می‌باشند واحد اجرایی مربوطه بدون اعمال هر گونه ضریب و محاسبه و مطالبه و جهی بابت حق بیمه قرارداد، می‌باشد مفاصی حساب (ماده ۳۸ ق، ت، ا) بابت قرارداد مذبور را صادر نماید.

۳. در خصوص قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی منعقده با اشخاص حقوقی به عنوان مجری، در صورتی که مجری دارای مجوز فعالیت تحقیقاتی و پژوهشی از وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد، می‌باشد با اخذ تعهد بازرگانی از دفاتر قانونی و به شرح عدم بدھی قطعی

عملیات، توسط افراد تبعه خارجی انجام می‌گیرد، لازم است از ابتدا شروع عملیات اجرایی قرارداد، صورت کارکنان خارجی و میزان حقوق پرداختی به آن، همراه لیست افراد شاغل ایرانی به شعبه مربوطه ارائه و در پایان قرارداد، گواهی مؤسسه بیمه کشور متبع در مورد هر یک از افراد خارجی که متنضم تأیید نمایندگی سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور مذبور باشد اخذ و به شعبه تامین اجتماعی محل اجرای قرارداد، تسلیم شود. چنانچه به موجب گواهی مذبور ثابت شود که افراد خارجی از مزایای تامین اجتماعی کشور خود مطابق مزایای موضوع (ماده ۳ ق، ت، ا) ایران برخوردار می‌باشند حق بیمه افراد مذکور مطالبه نخواهد شد.

۱۰. در صورتی که پیمانکار یا مشاور به بدھی برآورده اعلام شده از سوی صندوق تامین اجتماعی معتبر بوده و در عین حال نیاز به مفاصی حساب داشته باشد، می‌تواند میزان بدھی اعلام شده را بصورت «سپرد» به حساب صندوق واریز و مفاصی حساب دریافت نماید و در صورتی که کارفرما به میزان مذکور معتبر باشد می‌تواند موضوع را در هیأت‌های تشخیص مطالبات مطرح و پیگیری نماید و در صورتی که رأی هیأت تجدید نظر مورد نظر کارفرما نباشد، موضوع از طریق دیوان عدالت اداری قابل پیگیری خواهد بود. در صورت دریافت رأی (اضافه دریافتی سازمان)، به حساب پیمان دیگر وی منظور و یا مسترد خواهد شد.

عملیاتی و اطلاعاتی و پشتیبانی نرم افزاری و سخت افزاری و تعمیر و نگهداری آن‌ها می‌باشد به شرح زیر عمل می‌گردد:

۱. اشخاص حقوقی

۱. در مواردی که پیمانکار دارای دفاتر و اسناد قانونی باشد و طبق محتويات پرونده فاقد بدھی قطعی باشد در این صورت از محاسبه حق بیمه قرارداد خودداری و با ارائه تعهد تحويل دفاتر قانونی منضم به بخشنامه ۱۴.۲ جدید درآمد مفاصا حساب قرارداد صادر می‌گردد.

۲. در مورد پیمانکار اینکه لیست و حق بیمه کارکنان خود را نداده اند باید در اسرع وقت از دفاتر آنان حسابرسی و بر مبنای آن حق بیمه وصول و سپس مفاصا حساب صادر می‌گردد.

۳. در مواردیکه پیمانکار فاقد دفاتر قانونی بوده و یا از ارائه دفاتر خودداری نماید ضرورتی به استعلام درصد مکانیکی و غیر مکانیکی کار کرد از واگذارنده کار نبوده و قراردادهای مربوطه از نظر سازمان مکانیکی محسوب و حق بیمه آنها باید طبق ماده «۲۲» مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ شورایعالی تأمین اجتماعی به مأخذ ۷۰ درصد به اضافه بیمه بیکاری محاسبه و وصول خواهد شد.

۲. اشخاص حقیقی

۱. در مواردیکه پیمانکار کار موضوع قرارداد را رأساً و به تنها یی انجام دهد و بطور کلی از نیروی انسانی دیگر استفاده ننماید مشمول (ماده ۳۸ ق، ت، ۱) نخواهد بود واگذارنده کار می‌باید بدون اخذ مفاصاحساب، با وی تسویه حساب نماید.

و یا تقسیط آن، مفاصاحساب مربوطه صادر گردد. بدیهی است در صورت وجود ابهام در تشخیص تحقیقاتی و پژوهشی بودن قرارداد می‌بایست مراتب از وزارتین فوق الذکر استعلام و برابر نظریه مذکور اقدام گردد.

۴. در مواردی که اشخاص حقوقی دارای مجوز مذکور نبوده و یا فاقد دفاتر قانونی باشند، چنانچه برابر گواهی واگذارنده کار در قرارداد از رایانه، نرم افزار و سیستم های سخت افزاری و ... استفاده شود، کلاً مکانیکی محسوب و حق بیمه متعلقه وفق ماده دوم مصوبه مورخ (۱۳۷۰/۱/۲۴) شورای عالی تأمین اجتماعی و به مأخذ هفت درصد (۷ درصد) محاسبه و مطالبه گردد.

ب) قراردادهای حسابرسی

۰ با توجه به اینکه فعالیت مؤسسات حسابرسی به نوعی فنی تلقی و توسط کارکنان آنان و عمدتاً در محل مؤسسات مذکور انجام می‌گیرد، لذا چنانچه مؤسسات مزبور لیست و حق بیمه کارکنان خود را در مهلت مقرر به سازمان ارسال و پرداخت نمایند. در صورتیکه دارای دفاتر قانونی باشند و آنان را جهت انجام حسابرسی در اختیار سازمان قرار دهند، در صورت عدم بدھی مفاصاحساب قرارداد آنان صادر خواهد شد.

ج) قرارداد فناوری اطلاعات و ارتباطات

نحوه شناسایی قراردادهای فناوری و اطلاعات و ارتباطات:

- ۰ قراردادهایی که موضوعات آنها تهیه و نصب سخت افزار (رایانه)، طراحی و ساخت نرم افزار و سیستم های مختلف

اجتماعی که دفتر مرکزی مشاور در محدوده آن واقع است) ارائه نمایند.

- لیست و حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای کار مربوط به هر ماه را، حداقل تا پایان ماه بعد به شعبه مربوطه، تسلیم و پرداخت نمایند. (درمورد قراردادهای طرح‌های عمرانی، پس از تأیید ناظر طرح و یا واگذارنده کار فقط صورت دستمزد / حقوق و مزايا به شعبه مربوطه تسلیم می‌گردد).

- پیمانکار پیگیری لازم در خصوص ارسال مدارک مورد نیاز از طریق واگذارنده کار به شعبه ذیربطری را بعمل آورد، این مدارک عمده‌تاً عبارتند از:

(الف) یک نسخه از قرارداد (پیمان).

(ب) اعلام مبلغ ناخالص کل کار در زمان محاسبه حق بیمه (آخرین صورت وضعیت و مبلغ تعديل کارکرد بر حسب مورد).

(ج) گواهی واگذارنده کار مبنی بر تأیید چگونگی تأمین مصالح (طبق مفاد پیمان توسط پیمانکار و یا کارفرما).

(د) دوره کارکرد (شامل تاریخ و شروع و خاتمه).

(ه) گواهی کارفرما، در مورد پیمان‌های مشمول طرح‌های عمرانی و شرایط آن و نیز محل اعتبار پروژه.

۱۱-۳ قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداقل پنج نفر کارگر دارند مصوب ۱۳۶۸/۱۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات بعدی:

ماده واحد: از آغاز سال ۱۳۶۲ کارفرمایان کارگاه‌های تولیدی و صنعتی و فنی که از خدمات دولتی (از قبیل برق، آب، تلفن،

۲. در مواردی که پیمانکار برای انجام کار، از نیروی انسانی دیگر نیز استفاده نماید می‌باید حق بیمه کارکنان قرارداد به مأخذ ۷ درصد ناخالص کارکرد محاسبه و به اضافه بیمه بیکاری مربوط وصول و سپس مفاصاحساب قرارداد صادر گردد.

۸-۲-۹-۳ قراردادهای فضای سبز:

- در اینگونه قراردادها معادل ۷ درصد ناخالص کارکرد به عنوان کارکرد مکانیکی محسوب و حق بیمه آن به مأخذ ۷ درصد و معادل ۳۰ درصد ناخالص کارکرد بعنوان کارکرد غیر مکانیکی تلقی و حق بیمه آن به مأخذ ۱۵ درصد محاسبه و وصول می‌گردد.

۹-۲-۹-۳ قراردادهای تنظیفات:

- به موجب بند «۲» از بخش‌نامه ۱۴.۲ درآمد (بخشنامه ۲/۱۴ درآمد و ۱۴.۳ درآمد سایت اتاق بازرگانی قابل بهره برداری میباشد) مأخذ محاسبه حق بیمه قراردادهای تنظیفات به میزان ۲۵ درصد ناخالص کارکرد با ضریب دستمزد ۷ درصد و ۷۵ درصد ناخالص کارکرد با ضریب دستمزد ۱۵ درصد به انضمام بیمه بیکاری محاسبه می‌گردد.

۱۰-۳ اقدامات پیمانکاران پس از انعقاد قرارداد و خاتمه عملیات پیمان

کلیه پیمانکاران اعم از حقیقی یا حقوقی پس از انعقاد قرارداد می‌باشند به ترتیب زیر عمل نمایند:

- یک نسخه از قرارداد منعقده را به تأمین اجتماعی محل اجرای پروژه (در مورد مهندسان مشاور به شعبه تأمین

تصمیم نمایند.

تبصره ۵: آیین نامه اجرایی این قانون جهت تعیین نوع کارگاه های تولیدی، صنعتی و فنی توسط وزارت بهداری از طرف دولت تهیه و توسط هیأت دولت به تصویب خواهد رسید.
(این تبصره به موجب قانون اصلاح قانون تأمین اجتماعی و برخی قوانین مربوط... مصوب ۱۳۸۷/۱/۲۵ مجلس و ۱۳۸۷/۴/۸ مجمع تشخیص مصلحت حذف شده است).
تبصره ۶: (الحقی مورخ ۶۷/۸/۱۹) در مورد کارفرمایانی که صورت مزد یا حقوق و نیز حق بیمه ماهانه سهم کارگر را تا دو ماه پس از مهلت قانونی ارسال و پرداخت نکنند بخشدگی موضوع این قانون برای مدت منتفی می شود و مکلف به پرداخت حق بیمه قانونی ماهانه خواهند بود.

۱۲-۳ بیمه بیکاری:

قانون بیمه بیکاری در تاریخ ۱۳۶۶/۳/۲۴ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و به مدت سه سال از تاریخ ۱۳۶۶/۵/۶ بطور آزمایشی به اجرا درآمد و کلیه مشمولین قانون تأمین اجتماعی که به هر نحو از امکانات دولتی استفاده می نمودند، مکلف به اجرای این قانون گردیدند. پس از طی دوران آزمایشی، قانون بیمه بیکاری در تاریخ ۱۳۶۹/۶/۲۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و براساس آن کلیه مشمولین قانون تأمین اجتماعی که تابع قوانین کار و کار کشاورزی هستند، مشمول این قانون قرار گرفته اند.

راه) استفاده می نمایند تا میزان ۵ نفر کارگر از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما معاف بوده و از ۵ نفر به بالا نسبت به مازاد ۵ نفر حق بیمه را خواهند پرداخت.

تبصره ۱: دولت مکلف است هزینه مورد نیاز سال های آتی را در بودجه سال مربوطه پیش بینی و منظور نماید.

تبصره ۲: (اصلاحی مورخ ۱۳۸۷/۱/۲۵) مجمع تشخیص مصلحت در مورد کارگاه هایی که ظرفیت کاری کمتر از ۵ نفر کارگر را دارند، در صورتی که کارفرما افرادی را بدون اشتغال در کارگاه برای استفاده از مزایای این قانون به تأمین اجتماعی به عنوان کارگر معرفی نماید ملزم به پرداخت جریمه ای معادل ۳ برابر مزایای بهره مند شده از این بابت خواهد بود.

تبصره ۳: کارخانجات، معادن، پیمانکاران، شرکت های خارجی از شمول این قانون مستثنی هستند.

تبصره ۴: کارفرمایان مشمول قانون تأمین اجتماعی که به علل بحران مالی قادر به پرداخت حق بیمه معوقه خود نبوده و پرداخت بدھی به صورت یکجا یا طبق (ماده ۴۶ ق، ت، ا) موجب تعطیل یا وقفه کار در کارگاه باشد هیأت مدیره سازمان تأمین اجتماعی می تواند حسب مورد بدھی مذکور را حداقل تا شصت قسط ماهانه تقسیط نماید.

همچنین هیأت مدیره سازمان می تواند در مورد بخشدگی معوقه قطعی تا پایان بهمن ۱۳۶۱ کارفرمایانی که بدھی آنان یکصد هزار ریال یا کمتر بوده و قادر به پرداخت آن نباشد اتخاذ

ب: مشاوره حضوری
 در بخش بیمه و تامین اجتماعی نیز روزهای سه شنبه، مشاوره مربوطه در محل اتاق کرمانشاه حضور داشته و خدمات مشاوره قانون و مقررات تأمین اجتماعی را ارائه میدهد.

- ۰. گروه های زیر از شمول این قانون مستثنی هستند:
- ۱. بازنشستگان و از کارافتادگان کلی
- ۲. صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بیمه شدگان اختیاری
- ۳. اتباع خارجی
- ۴. کارگاه های خانوادگی
- ۵. کارکنان سازمان ها و مؤسسات دولتی دارای آیین نامه خاص استخدام
- ۶. مدیر عامل در دوره مسئولیت

لازم است کلیه کارفرمایان برابر قانون بیمه بیکاری ۳ درصد حقوق یا دستمزد و مزایای مبنای کسر حق بیمه، بیمه شدگان خود را از تاریخ ۱۳۶۶/۵/۶ بابت بیمه بیکاری (ظرف مهلت مقرر در قانون برای پرداخت حق بیمه) پرداخت نمایند.

**خدمات امور بیمه و تامین اجتماعی اتاق به اعضاء و
دارندگان کارت بازرگانی**

الف: از طریق وب سایت اتاق کرمانشاه
 اعضا اتاق میتوانند به وب سایت اتاق بخش خدمات بازرگانی و سپس "سوالات متداول و درخواست مشاوره" مراجعه نمایند.
 در این بخش شما میتوانید علاوه بر یافتن پاسخ سوالات متداول، درخواست های مشاوره خود را ثبت فرمایید. در اسرع وقت با حضرت عالی تماس گرفته و سوالات شما پاسخ داده خواهد شد.

فصل چهارم

آشنایی با اخلاق حرفه ای و شایستگی های بازرگانان

پیامد ناگریز دارد: یکی فشار بیش از حد به طبیعت و محیط زیست و دیگر رقابت سخت بین انسان‌ها و جوامع برای دسترسی بیشتر به آن منابع محدود. درست در اینجا است که شرایط برای تعارض آماده می‌شود و این تعارض زمینه را برای انواع خصوصیت و اعمال خشونت فراهم می‌آورد. آگاهی به این امر، انسان خردورز را به سوی پایبندی به اصول و معادلاتی رهنمون می‌شود که «اخلاق» نام می‌گیرد.

برای انسان مصرف کننده و بالقوه آزمند، بدون در نظر گرفتن الزامات اخلاقی تنها یک پرسش، مهم و مطرح است: «چگونه وارد صحنه شوم و به چه ابزاری دست یازم تا از حریفان عقب نمایم و در این رقابت ناگریز برنده باشم؟» این ابزارها ممکن است از نوع سخت باشد (انواع تکنولوژی و حتی سلاح) و یا از نوع نرم (دروغ و رشوه و پارتی و مانند اینها). دست یازیدن به این ابزارها، به دور از ملاحظات اخلاقی، تبعیض و نزاع را در پی دارد و نتیجه این همه، به هم خوردن صلح و ثبات در زندگی انسانی و نیز تخریب محیط زیست خواهد بود. حال باید دید چاره چیست؟ انسان خردمند باید از خود بپرسد برای «بقا» و بهره مندی بلند مدت از منابع، به منظور برخورداری از «لذت» و نیز «کرامت» که از مطلوب‌های اجتناب ناپذیر بشر است، چگونه باید با طبیعت و هم نوع تعامل کند و این نقطه آغاز پرداختن به اخلاق است.

انسان اخلاقی از خود می‌پرسد: من به عنوان یک انسان، به عنوان یک شهروند، به عنوان یک حرفه‌ای و به عنوان عضوی موثر از یک نهاد و سازمان در دنیای جدید، چه وظایفی به عهده دارم؟ «ما انسان‌ها باید کدام الزام‌ها را گردن بنهیم و

فصل چهارم

آشنایی با اخلاق حرفه‌ای و شایستگی‌های بازارگانان

اخلاق حرفه‌ای کسب و کار

۱-۴ کلیات، مفاهیم پایه

چرا بی احترام به اخلاق حرفه‌ای

در دنیای امروز، مهم ترین تصمیم‌ها برای گردش بهینه امور، در نهادها و سازمان‌های پیچیده و پیشرفته گرفته می‌شود. «تولید کالا» و «ارائه خدمات» در پیچیده ترین شیوه، دو عرصه مهم و سرنوشت ساز برای تامین نیازهای بنیادین انسان امروز به حساب می‌آید. اما با وجود جمعیت چند میلیاردی در کره زمین، چرخه تولید، خدمات و مصرف، به آسانی، عادلانه و مطابق خواست ساکنان کره زمین صورت نمی‌گیرد. نامحدود بودن مطالبات انسان‌ها برای دسترسی به رفاه و منابع تامین نیازها از یک سو و محدود بودن این منابع از سوی دیگر، دو

دهه‌های اخیر از سرمایه مهم دیگری خبر می‌دهند که «سرمایه اجتماعی» خوانده می‌شود. از عناصر مهم سرمایه اجتماعی «اعتماد» است و اعتماد پدید نمی‌آید جز در سایه فraigir بودن انصاف و به رسمیت شناختن «دیگری» و رعایت حقوق متقابل، بر پایه امر و جدائی و فرمان‌های درون و این همانا اخلاق است.

در یک محیط (جامعه یا سازمان) اخلاقی، فرد در می‌یابد که سود بلند مدت او در گرو تامین سود دیگری است. از نظر سازمان رشد نایافته و در جامعه‌ای فاسد که وجود فاصله زیاد بین فقیر و غنی، برخوردار و نابرخوردار، عادی تلقی می‌شود، مسلمًا اخلاق ورزی امری مغایر سود شخصی و موضوعی زائد به نظر می‌رسد. در چنین وضعیتی از یک سو قشر برخوردار می‌کوشد به هر قیمت بر ثروت و قدرت بیفزاید و در سوی مقابل نابرخورداران خود را ناگزیر می‌بینند با انواع حیله به نواله‌ای ناگزیر دست یازند. در چنین وضعیتی تملق و دروغ و رشوه و رانت و انواع سوء استفاده‌های مالی نهادینه می‌شوند اما آیا چنین جامعه‌ای از ثبات و پایداری برخوردار خواهد بود؟ آیا انواع بحران و سپس شورش و هرج و مرج و انحطاط و سقوط چنین جامعه‌ای را تهدید نمی‌کند؟

این نکته بسیار حائز اهمیت است که حتی اگر گاه اخلاق ورزی در تعارض با سودهای کوتاه مدت و مقطوعی و فردی به نظر آید، بی تردید در بلند مدت سود بیشترین افراد، در گرو عدل و انصاف و رعایت حقوق متقابل و اخلاق ورزی است. تاکید بر ارتباط سود بلند مدت در اقتصاد، با اخلاق بدین دلیل است که گمان نشود فضایل اخلاقی تنها از آن فرد تارک دنیا و

کدام تکالیف را به جد بگیریم تا در مسیر استقرار صلح و دوستی و فراهم آوردن شرایط یک همزیستی مطلوب گامی برداریم؟ به همین سیاق، فرد اخلاقی مشغول به تجارت، می‌پرسد، در کنار تکالیف فردی، چه ساز و کارهایی باید در سازمان‌های کسب و کار، موسسه اقتصادی و مانند اینها نهادینه شود تا شرایط برای منافع بیشترین افراد در بلندترین زمان ممکن فراهم آید؟

ممکن است در نگاه نخست، پرداختن به مقوله اخلاق از سوی سازمان‌های فعال در حوزه مالیه و امور اقتصادی، امری ثانوی، غیرجدی و به تعبیری، فانتزی به حساب آید، اما تامل در فعالیت‌ها و برنامه ریزی‌های رشد و توسعه در دنیای جدید حکایتی دیگر از موضوع دارند. مطالعه در زمینه‌های عمیق و بنیادین حوزه کسب و کار و فعالیت کلان اقتصادی آشکار می‌کند که بین حوزه اقتصاد و اخلاق ارتباطی بسیار وثیق برقرار است. حوزه اقتصاد، عرصه پرداختن به تولید کالا، ارائه خدمات، توزیع مناسب امکانات و نهایتاً محاسبه بهینه سرمایه و سود و ارزش افزوده است و حوزه اخلاق عرصه مطالعه در ارتباط منصفانه، به در آمدن از خود محوری و رعایت حقوق دیگری، راستگویی، درستکاری، وفاداری و پایبندی به تعهدات، که این همه ایجاد اعتماد می‌کند و هزینه‌های مبادله را کاهش میدهد، بیشترین منافع را برای بیشترین تعداد ممکن از افراد فراهم می‌سازد و شرایط را برای نیل به فضیلت و زندگی بهتر فراهم می‌سازد.

محققان علوم اجتماعی و اقتصاد در کنار انواع سرمایه‌های پیش‌تر ساخته شده، ماند سرمایه مالی و سرمایه انسانی، در

دارند، گاه بر خاسته از آموزه‌های یک «دین» خاص‌اند، گاه منبع از «قانون»‌اند و گاه ریشه در «اخلاق» دارند.

به نظر می‌رسد در میان این نظام‌های متنوع ارزشی یا هنجرگذار، آنچه بیش از دیگران، فراقومیتی و جهان‌شمول است، بیش از دیگر نظام‌ها با بنیادی‌ترین لایه‌های وجودی و وجودانی انسان ارتباط دارد و بیش از دیگر نظام‌ها در خور آن است که مبنای قضاوت و ترجیح قرار بگیرد، اخلاق است. در میان انواع نظام‌های هنجرگذار، دین و قانون دو نظام کلان و مهم‌اند که خاستگاه اخلاق هستند.

۳-۴ اخلاق و قانون

حقوقدان بر جسته فقید، دکتر ناصر کاتوزیان، تعبیری در نسبت بین اخلاق و قانون دارد، بدین تعبیر که قانون بخش نشست کرده و به اصطلاح رسوب اخلاق در تاریخ است. یعنی اگر احکامی از حوزه اخلاق را بتوان از آسمان فضایل ناب، به زمین قراردادهای اجتماعی آورد و متجمس کرد، یعنی آن وجه تنزیل یافته اخلاق، به صورت قوانین حقوقی متبلور می‌شود. نباید گمان کرد که قوانین حقوقی می‌تواند جای اخلاق را بگیرند. همچنین نباید پنداشت، چنان که برخی فکر می‌کنند، که تمام اخلاق را می‌توان به قوانین حقوقی تقلیل داد. به لحاظ منطقی، نسبت «قانون» و «اخلاق» را نیز می‌توان «عموم و خصوص من وجه» دانست. برخی احکام اخلاقی فارغ از قانون حقوقی‌اند، مانند احسان و نیکوکاری، از طرف دیگر می‌توان اموری را در جامعه‌ای خاص، مصوب و لازم الاجرا و بدین سان قانونی یافت در حالی که تبعیض آمیز و نافی اخلاق‌اند.

انزواگزیده است. اگرچه مکاتب اخلاقی متکثر و متنوع‌اند، اما به طور کلی مکاتب مختلف، نافی بهره مندی بهینه از دنیا نیستند.

رعایت اخلاق در مناسبات گوناگون اجتماعی از جمله در عرصه کسب و کار، بر پایه نظریه‌های گوناگون اخلاقی همچون اخلاق وظیفه و اخلاق فضیلت قابل تقریراند. هم چنان که با اتکا به مشرب سودانگاری یا نتیجه گرایی نیز اخلاق امری موجه و بایسته است، چرا که زمینه را برای تامین منفعت و خوشی و لذت، برای بیشترین کسان و در بلند مدت فراهم می‌سازد.

۲-۴ اخلاق چیست؟

واژه «اخلاق» را از زبان افراد مختلف در موقعیت‌های گوناگون می‌شنویم، «فلانی خوش اخلاق است و آن دیگری بد اخلاق»، «فلان کار اشکال قانونی ندارد، اما اخلاقاً درست نیست». «فلان امر و نهی مطابق سلیقه‌ای خاص است، چه ربطی دارد به اخلاق» و مانند اینها. با وجود تفاوت دیدگاه فلسفی درباره مسائل بنیادین اخلاق و اختلاف درباره معنا و مصاديق بسیاری از آموزه‌های آن، و به ویژه تکیه گاه احکام و تکالیف اخلاقی، اما توافق بر ضرورت اهتمام به اصل اخلاق را می‌توان وجه اشتراک همه جوامع و مکاتب فکری دانست. اخلاق حوزه تکالیف و بایدتها و نبایدھایی است که ما را به «خیر» رهنمون می‌شوند، اما البته همه بایدتها و نبایدھا لزوماً اخلاقی نیستند. بایدتها و نبایدھا و ارزش‌ها، گاه تنها از یک «سنت فرهنگی» خاص بر می‌خیزند، گاه در «سلیقه زیبا شناختی» افراد ریشه

بی تردید جوامع برای استقرار نظم به قانون نیاز دارند، ولی نباید به سبب شدن قانون هم افتخار کرد. نظر عالمان اخلاق، هر چه در جامعه‌ای کتاب‌های حقوقی قطورتر باشند، این نشان دهنده وجود معضلات اخلاقی بیشتر در آن جامعه است. انسان رشد یافته، کسی است که «فضیلت» بودن یک عمل، او را ملزم به ارتکاب یا اجتناب آن عمل اخلاقی کند و نه نظام «پاداش و مجازات». محققان روانشناسی اخلاق، به رفتاری ارزش اخلاقی نسبت می‌دهند که ارتکاب یا اجتناب از آن، به دلیل ترس از مجازات نباشد. در جوامع کنونی قانون نهادی است وابسته به حاکمیت و قدرت سیاسی، در حالی که اخلاق چنین نیست.

آحاد شهروندان رشد یافته و نهادهای مدنی و نخبگان وظیفه دارند که به تقویت وجه غیر سیاسی کنش اخلاق پردازند و ترویج آن را جدی بگیرند. در نسبت حاکمیت سیاسی و اخلاق اجتماعی دو نگاه افراطی قابل تفکیک است. یک نگاه آن که مقصز زشتی‌های اخلاقی جامعه را تنها در نهادهای حاکمیتی جست و جو می‌کند، بدین دلیل که همه امور، از وضع قوانین و اجرای آنها گرفته تا تبلیغ و نظام آموزشی را مقهور نهاد قدرت می‌بیند و نگاه دوم که دامن حاکمیت را به کلی از تقصیر مبرا می‌داند، بدین دلیل که گویی دولت چیزی نیست جز معدل عقلانیت شهروندان.

اما شاید بتوان حقیقت را چیزی فرای اینها دانست. از یک سو فرهنگ سیاسی غالب یک جامعه زمینه ساز اصلی مناسبات قدرت در آن جامعه است و حاکمیت بازتابی از منویات و نگرش های مردم است، و از سوی دیگر تصمیم‌ها و رفتارهای حاکمان

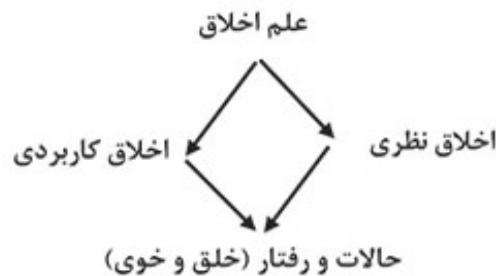
اما از طرفی دیگر بین بسیاری قانون‌های جوامع مختلف با اخلاق هم پوشانی‌هایی وجود دارد. برای مثال در همه جوامع قتل یک انسان بی گناه و آزار و اذیت هم اخلاقاً قبیح است و هم به لحاظ قانونی.

پس چنانچه گفته شد بین اخلاق و قانون اشتراکاتی می‌توان یافت و افتراقاتی، اموری همچون دزدی و ضرب و شتم و روا داشتن ستم جسمانی، در نظام‌های حقوقی مختلف مذموم اند و جرم دانسته می‌شوند و همچنین به لحاظ اخلاقی هم قبیح اند. اما مسلماً احکام مربوط به دروغ، غیبت، حسد و سوءظن، قانونی شدنی نیستند و قبح شان اخلاقی است. به لحاظ قانونی، عملی قبیح یا جرم تلقی می‌شود که واجد دو عنصر باشد: عنصر مادی و عنصر نیست اضرار به غیر. مادامی که رفتاری اخلاقاً قبیح، مستلزم اضرار ملموس به غیر نباشد، آن عمل جرم حقوقی تلقی نمی‌شود و این یکی از منازلی است که بین اخلاق و قانون تمایز می‌افکند. به علاوه، پشتوانه قانون حقوقی، مجازات اجتماعی یا حاکمیتی است، اما پشتوانه اخلاق وجودان است.

نکته شایان یادآوری این که احکام فقهی شباهتی به احکام حقوقی دارند، یعنی فقه و شریعت هم قانونی شده آموزه‌های دینی و پوسته آن هستند. آن وجهی از دین که ناگزیر در آداب و مناسب لازم الرعایه رسوب می‌کند و ترک آن موجب مجازات دانسته می‌شود، به صورت شریعت در می‌آید. در حالی که ساحت ایمانی دین که در ارتباط عمیق مونم با امر قدسی معنا می‌یابد و فراتر از مجازات و پاداش است، ساخت فراشریعتی دین را می‌سازد.

شود. بدون دغدغه‌های اصیل اخلاقی، یا خطر بی التفاتی به قانون تهدید کننده نظم است و یا خطر تفسیر به رای آموزه‌های دین و کاربست دین در مسیری غیر از سعادت انسان‌ها.

۴-۴ اخلاق کاربردی چیست؟
اخلاق به دو بخش تقسیم می‌شود:
اخلاق نظری، اخلاق کاربردی

اخلاق کاربردی مفهومی است جدید که در کنار «اخلاق هنجاری» قرار می‌گیرد. در سنت فلسفه تحلیلی، مباحث اخلاق معمولاً به چهار دسته قابل تقسیم است:

۱-۴-۴ فرا اخلاق که شامل مباحث بنیادی فلسفه اخلاق می‌شود.

۲-۴-۴ اخلاق هنجاری که به بیانی ساده شامل احکام کلان اخلاقی از منظر مکاتب مختلف اخلاقی است.

۳-۴-۴ اخلاق کاربردی که در واقع به مصادیق احکام اخلاقی در موقعیت خاص یا فعالیت ویژه و یا صنف معین مربوط می‌شود.

تأثیری انکار ناپذیر بر ذهنیات و رفتار مردم دارد. بنابراین هم اخلاق حاکمان بر خلق و خوی مردمان موثر است و هم نگرش اخلاقی مردمان تعیین کننده فرآیندهای بر صدر نشستن حاکمان و رفتار آنها است. از این رو چه نیکو است اگر در بررسی علل برخی مشکلات رفتاری نهادینه شده در یک جامعه، به یک سو متمایل نشویم و سهم مردم و مسئولان را در جای خود در نظر بگیریم. به هر تقدیر قانون گذاری و قانون مداری مسئولان و مردمان، فراتر از مناسبات قدرت و پشتونه ای همچون مجازات حقوقی، به زمینه و پشتونه ای محکم نیاز دارد که همانا وجود اخلاقی است.

در طول تاریخ متون مختلفی سرچشمه آموزه‌های اخلاقی بوده‌اند. قدیمی ترین متن‌ها از این دست، آثار به جا مانده ادبی و حتی فولکلور و متون مقدس مانند «ده فرمان» موسی (ع) است. بعد از متون مقدس، تجارب متفکران و فیلسوفان در میان آمد. در دوران رنسانس به نظر می‌رسید رسالت متون دینی و ادبی برای تنظیم مناسبات اخلاقی به پایان رسیده است. اما در قرن نوزده و بیست با مشاهده خلاء در تربیت اخلاقی، نقش دین و ادبیات دوباره مورد توجه قرار گرفت. بسیاری از اندیشمندان در قرون اخیر بدین مهم توجه یافته‌ند که با خارج شدن دین از میدان، بخشی از تربیت اخلاقی هم مغفول واقع شد. در چنین شرایطی ادبیات رسالت تربیت اخلاقی را به دوش گرفت و جانشین دین در این زمینه شد. (کسانی مانند ماتیوا آرنولد این گونه می‌اندیشیدند).

به هر روی نباید پنداشت در یک جامعه قانون مدار و یا دین مدار، دیگر نیازی نیست که به طور مستقل به اخلاق پرداخته

۴-۵ اخلاق حرفه‌ای چیست؟

شاخه‌ای از اخلاق کاربردی که به مباحث اخلاقی در حرفه می‌پردازد را اخلاق حرفه‌ای گویند. در اینجا لازم است به ارائه تعریفی از حرفه بپردازیم. حرفه (Profession) به معنای شغل و کسب و کار است (علی‌اکبر دهخدا).

حرفة معمولاً مجموعه‌ای از یک کرده شغلی همگن بوده و دارای مولفه‌های زیر است.

- اشتغال و کسب روزی
- اختیار

• خدمت محوری یا مطلوبیت اجتماعی

• برخورداری از دانش، مهارت و توانایی (شایستگی) با توجه به تنوع حرفه‌ها و دامنه آن «مانند حرفه پزشکی، مهندسی، آموزش، بازرگانی و نظایر آن لازم است به منظور توجه به اخلاق در حرفه‌ها، اخلاق حرفه‌ای در حوزه مربوطه شکل گیرد. به همین دلیل امروزه با عبارتی چون اخلاق مهندسی، اخلاق پزشکی، اخلاق بازرگانی و غیره مواجه هستیم.

برای تحقق اخلاق حرفه‌ای در مشاغل مختلف که شباهت معقولانه‌ای از نظر کارها، دانش و توانایی‌های مورد نیاز دارد لازم است که شاغل‌های حرفه‌یا شغل‌داری شایستگی لازم باشد. به عنوان مثال فردی که تصمیم می‌گیرد در حرفه بازرگانی مشغول به فعالیت شود به منظور رعایت اخلاق حرفه‌ای بازرگانی خود را شایسته ورود به این حرفه کند و در واقع شایستگی لازم را کسب کند.

۴-۴ اخلاق قومی که به اخلاقیات یک جامعه محلی مشخص اختصاص دارد.

مبحث اخلاق کسب و کار ذیل اخلاق کاربردی قرار می‌گیرد.

در آموزه‌های کلاسیک و سنتی اخلاقی به طور کلی از احکام و تکالیف اخلاقی صحبت می‌شد. برای مثال به طور کلی گفته می‌شد: «دروغ گفتن نارواست»، «از ستم روا داشتن باید اجتناب کرد»، «نباید رشوه گرفت».

اما اینکه دقیقاً در هر صنف معین مصدق دrog و ستم و رشوه چیست، این در سطح اخلاقی هنجار مورد بحث قرار نمی‌گرفت. در لایه‌ای دیگر یعنی در اخلاق کاربردی است که برای مثال آشکار می‌شود در پزشکی، در مهندسی، و در کسب و کار، چه چیزی مصدق واقعی رشوه است. اخلاق کاربردی شامل حوزه‌های متعددی مانند: اخلاق خانواده، اخلاق جنسی، اخلاق ورزش، همچنین اخلاق حرفه‌ای، اخلاق سازمانی و اخلاق کسب و کار است.

برای درک بهتر از اخلاق نظری و اخلاق کاربردی به موارد ذیل توجه شود.

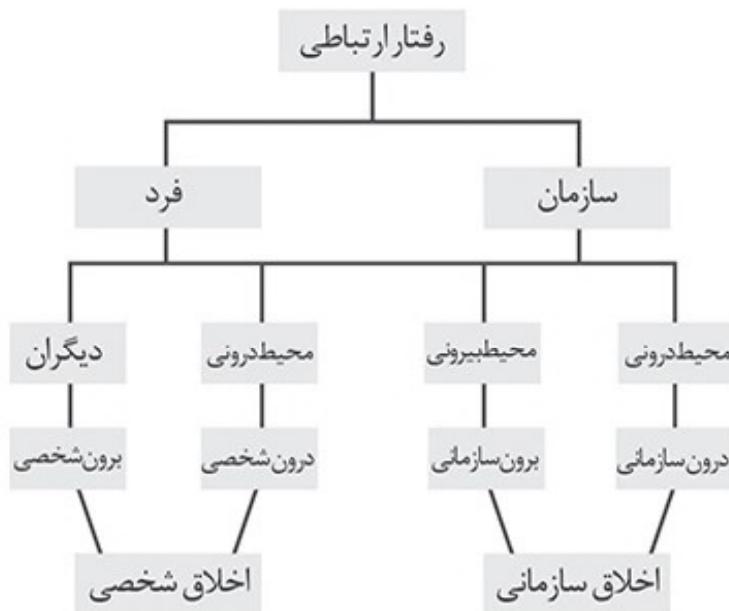
• تعریف انصاف در حوزه اخلاق نظری است و بکار بردن آن در حوزه روابط بین شخصی اخلاق کاربردی است.

• تبیین منشور حقوق مشتری در حوزه اخلاق نظری است لیکن راه اندازی سیستم مدیریت ارتباط با مشتری (CRM) در حوزه اخلاق کاربردی است.

بازرگانی بدانند تا بتوانند در این حرفه اثر گذار و موفق باشند.

۴-۴ مفهوم سازمانی اخلاق کسب و کار
در سازمان‌هایی که خود را پایبند به اخلاق کسب و کار می‌دانند اخلاقی بودن به معنای مسئولیت پذیری و رفتار ارتباطی است.

نمودار زیر بخوبی انواع رفتار ارتباطی در سازمان را نشان می‌دهد.

سازمان‌های اخلاق مدار به کلیه رفتارهای ارتباطی فردی و سازمانی توجه کرده و با گسترش تفکر اخلاق سازمانی و اخلاق شخصی زمینه نهادینه شدن اخلاق در فضای کسب و کار را فراهم می‌کند.

۴-۶ تعریف شایستگی (Competence)

مجموعه اثبات شده از دانش، مهارت، توانایی و نگرش مورد نیاز جهت انجام یک تکلیف کاری بر اساس استاندارد را گویند. شایستگی‌ها به دو دسته شایستگی‌های تخصصی و عمومی تقسیم می‌شوند.

با توجه به تعریف فوق الذکر مولفه‌های شایستگی عبارتند از :

دانش (Knowledge): پیامد کسب و جذب اطلاعات به واسطه یادگیری را گویند. دانش مجموعه‌ای از حقایق به اصول، نظریه‌ها و روش‌های مربوط به کار یا موضوع را گویند.

مهارت (Skill): توانایی کاربرد دانش فنی را برای انجام تکالیف شغلی و حل مساله را گویند. مهارت می‌تواند به صورت فیزیکی (همانند با ابزارها، وسایل و ...) یا شناختی (سطوح بالاشناختی از قبیل تفکر خلاق، مهارت حل مساله و ...) باشد.

توانایی (Ability): ویژگی‌های جسمی و روحی لازم برای انجام فعالیت.

نگرش (Attitude): نگرش به دیدگاهی گفته می‌شود که برگرفته از جنبه‌های احساسی و عاطفی، ارزش، علائق می‌باشد. توانایی مشارکت فعال توأم با علاقه مثالی از نگرش درست به کار است.

به منظور تحقق اخلاق حرفه‌ای کسب و کار، بازرگانان باید خود را ملزم به یادگیری دانش، مهارت و نگرش مورد نیاز حرفه

هم چنین در منشور اخلاقی شرکت در خصوص جایگاه منافع ملی و توجه به جامعه نکات ذیل را در نظر گرفت.

- قانون پذیری
- پرداخت مالیات و عوارض
- مشارکت در طرح‌های ملی
- مشارکت در تولید و توسعه دانش
- مشارکت در ارتقا استانداردهای مرتبط
- احترام به هنجره‌های اجتماعی و ارزش‌های دینی
- مشارکت در امور خیریه
- مشارکت در ارتقا فرهنگ عمومی و ملی

در منشور اخلاقی شرکت که برگرفته از اخلاق حرفه‌ای کسب و کار است ضمن توجه به نکات کلیدی مثبت فوق الذکر به موارد نقض اخلاق در سازمان نیز باید اشاره کرد مواردی همچون پارتی بازی به عدم توجه به مسئولیت اجتماعی به دریافت رشوه و فساد اداری از جمله موارد مهم است.

۸-۴ مسائل خاص اخلاقی در حوزه کسب و کار
امروزه تصور زندگی بدون خرید و فروش و انجام معاملات و حضور در بازارهای مختلف و متعدد امری محال است. بخش عظیمی از فعالیت اقتصادی افراد جامعه را باید ذیل عنوان بازرگانی و کسب و کار شناخت و از مناظر مختلف مورد بررسی قرار داد. قدمت طولانی و حوزه بسیار گسترده فعالیت‌های بازرگانی فهرست مسائل اخلاقی مربوط به آن را بسیار مفصل و بررسی مجلل آن را دشوار می‌سازد. دسته‌بندی این مسائل

پس از نهادینه شدن اخلاق و کسب و کار در سازمان، می‌توان به تدوین منشور اخلاقی شرکت همت گمارد.
اجزاء منشور اخلاقی شرکت در نمودار ذیل بیان شده است.

در منشور اخلاقی شرکت حداقل ۱۲ مسئولیت در قبال مشتری قابل ذکر است

۱. احترام
۲. صداقت
۳. خدمات (قبل، حین و بعد از فروش)
۴. تنوع کالا و خدمات
۵. اجتناب از تبعیض
۶. حفظ حریم شخصی
۷. رازداری و امانت
۸. کیفیت
۹. سرعت
۱۰. وفادی به عهد
۱۱. پاسخگویی به شکایات
۱۲. اعتقاد

باشد. برای مثال انتخاب، نگهداری و توزیع کالامی تواند شامل تشخیص ضرورت‌ها هم باشد. برای مثال در جامعه‌ای که بخش عمده‌ای از افراد آن با مشکل سیر کردن خانواده خود روبرو باشند، برای مثال در جامعه‌ای که بخش عمده‌ای از افراد آن با مشکل سیر کردن خانواده خود روبرو باشند، سرمایه‌گذاری برای نگهداری و عرضه حجم چشم‌گیری از مواد خوراکی غیر ضروری و گران قیمت که مشتری آن تنها قشر خاص، کم شمار اما پر درآمد آن جامعه هستند، به لحاظ اخلاقی می‌تواند محل احتیاط باشد. هنگامی که تعداد زیادی از مردم از تن پوش مناسب در فصل سرما محروم باشند، تجارت البسه بیش از حد لوکس و به اصطلاح امروز «مارک دار» به اختلاف‌های طبقاتی جامعه دامن خواهد زد و گذشته از الزامات حاکمیتی، می‌تواند محل تامل داوطلبانه و اخلاقی تصمیم گیران بنگاه‌های اقتصادی باشد. سرانجام بازرگان اخلاق مدار نمی‌تواند نسبت به شیوه‌ای که کالای مدنظر او تولید شده است بی‌اعتنای باشد. امروزه در جهان استفاده از کالاهایی که با دستمزد بسیار کم و استثمار کارگران بی‌بضاعت و یا کودکان کار، و یا با آزار حیوانات تولید شده است، به شکل روزافزونی مورد تقبیح قرار می‌گیرد.

• مسائل اخلاقی در فروش کالا و خدمات به مشتریان:

مشتری مداری امروز از رایج ترین شعارهای تبلیغاتی و ارزش‌های بیان شده رسمی در بازار تجارت است. جلب «اعتماد» مشتریان گام مهمی در برقراری ارتباط پیش‌بینی‌پذیر و باحداکثر پایداری است که از اساسی ترین ویژگی‌های یک کسب و کار و تجارت موفق به حساب می‌آید. رفتار اخلاقی شرط لازم و مؤثر ترین ضابطه برای شکل گیری اعتماد و برقراری ارتباط بین افراد و سازمان هاست. اولین نکته اخلاقی که باید در قبال مشتریان مدنظر قرار گیرد، راستگویی و درستکاری است. گاه

می‌تواند در این باره راهگشا باشد. در قدم اول این مسائل را بر حسب زمینه‌های وقوع تقسیم می‌کنیم:

• مسائل اخلاقی در تهیه، نگهداری و عرضه کالا:

فاصله زمانی بین خرید کالا و عرضه آنها می‌تواند ناشی از زمان حمل و یازمان بر بودن ناگزیر بعضی اقدامات ضروری بر روی کالا و آماده‌سازی آن باشد، وهم گاه به ضرورت عرضه کالا در زمانی معین و مشخص کالا باید مدتی نگهداری شود، اما این فرآیند می‌تواند زمینه ساز آن چیزی باشد که «احتکار» نام می‌گیرد احتکار عملی زیاده خواهانه و لذا غیر اخلاقی است. ممکن است این عمل نکوهیده اما رایج در برخی کسب و کارها، بار نگ لعلی انجام شود که قبح اخلاقی آن را بپوشاند. احتکار در واقع نوعی فرصت طلبی درباره کالایی کمیاب است. تاجری که به اندازه کافی تعهد اخلاقی نداشته باشد، ممکن است آن را فرصت شناسی و یا به اصطلاح عامیانه حواس جمع بودن بخواند از آنجا که هدف از تجارت و بازرگانی برآورده ساختن نیاز مردم و در دسترس قرار دادن کالاهای مورد نیاز آنهاست، هر گونه خودداری از عرضه کالا در زمان نیاز عموم مردم، به انتظار کسب درآمد و سود بیشتر، در اثر عرضه در شرایط اضطرار، خیانت در آن هدف به حساب می‌آید. انتخاب و مدت نگهداری کالا و زمان و چگونگی عرضه آن به جامعه، اثرات اجتناب ناپذیری در وضعیت زیست مردم جامعه و مناسبات اجتماعی آنان دارد، از این رو هر گونه رفتار در این زمینه ذیل احکام اخلاقی بازرگانان می‌گنجد عرضه کالاهایی که در اثر نگهداری باکاهش کیفیت همراه شود و برای سلامت افراد جامعه زیان بار باشد و یا در زمانی عرضه شود که اثر بخشی لازم را نداشته باشد، غیر اخلاقی است. این موارد شامل حداقل‌های اخلاقی است. اخلاق مداری در بازرگانی می‌تواند شامل سطوح بالاتری

پایبندی به اصل راستی و صداقت آنچنان بدیهی پنداشته می‌شد که تردید در پایبندی به آن نوعی توهین به حساب می‌آمد. در گذشته کاسبان اخلاق مدار اگر مجبور می‌شدند برای اثبات صداقت خود گواه و شاهد معرفی کنند یا به ادای سوگند روی بیاورند دچار رنجش می‌شدند. البته امروز ضوابط دیگری مانند تضمین (گارانتی) تا حدودی بار گواه و سوگند را به دوش می‌کشد، اما این امر نافی تعهد اخلاقی فروشنده به مشتری، برای بیان راست و کامل مشخصات کالای ارائه شده نیست، چه مشتری از این ضرورت آگاه باشد و چه نباشد. نکته بعدی پایبندی به تعهداتی است که فروشنده بر عهده گرفته است. این تعهدات گاه همچون مواد مندرج در قرارداد معاملات و در تشابه با آنچه در بخش اخلاق معاملات بازرگانان بدان پرداخته می‌شود، بسیار اهمیت دارد.

• نتیجه گیری

به منظور جلوگیری از رقبت‌های منفی و تعارض‌ها در فضای کسب و کار لازم است بازرگانان به موضوع اخلاق حرفه‌ای کسب و کار توجه کنند. بازرگان شایسته ضمن توجه به جنبه‌های اخلاق نظری تمام همت خود را جهت تحقق اخلاق کاربردی و متعاقباً اخلاق حرفه‌ای کسب و کار در سازمان به کار خواهد گرفت و جهت موفقیت در این امر لازم است به مولفه‌های شایستگی نظری دانش، مهارت و نگرش در بازرگانی توجه خاص داشته باشد و خود را ملزم به یادگیری و به کارگیری آنها بداند. در سازمانی که اخلاق مدار است و به کلیه رفتارهای ارتباطی فردی و سازمانی با نگاه اخلاقی توجه می‌شود، اخلاق حرفه‌ای نهادینه شده و دست اندر کاران می‌توانند به تدوین منشور اخلاقی شرکت بپردازند.